

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-32-02

Druk nr 351

Warszawa, 2 kwietnia 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy - Prawo energetyczne,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Projekty aktów wykonawczych do ustawy zostaną przekazane niezwłocznie po zakończeniu prac nad ich przygotowaniem.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 31 ust. 3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

USTAWA
z dnia
o zmianie ustawy – Prawo energetyczne.

Art. 1.

W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 i Nr 158, poz. 1042, z 1998 r. Nr 94, poz. 594, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 88, poz. 980, Nr 91, poz. 1042 i Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 555 i Nr 103, poz. 1099 oraz z 2001 r. Nr 154, poz. 1800 i 1802) wprowadza się następujące zmiany:

1) skreśla się art. 2;

2) w art. 3:

a) pkt 20 i 21 otrzymują brzmienie:

- „20) odnawialne źródło energii – źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych,
- 21) koszty uzasadnione- koszty niezbędne do wykonania zobowiązań powstałych w związku z prowadzoną przez przedsiębiorstwo energetyczne działalnością w zakresie wytwarzania, przetwarzania, magazynowania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu paliwami lub energią, określone w ustawie oraz przyjmowane przez przedsiębiorstwo energetyczne do kalkulacji cen i stawek opłat ustalanych w cenniku w sposób ekonomicznie uzasadniony, z zachowaniem należytej staranności zmierzającej do ochrony interesów odbiorców; koszty uzasadnione nie są kosztami uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów podatkowych,”

b) dodaje się pkt 23 - 27 w brzmieniu:

- „23) system gazowy albo elektroenergetyczny – sieci gazowe albo sieci elektroenergetyczne oraz przyłączone do nich urządzenia i instalacje, współpracujące z siecią,
- 24) operator systemu przesyłowego gazowego albo elektroenergetycznego - przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na przesyłanie lub przesyłanie i dystrybucję paliw gazowych albo energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy sieci przesyłowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 25) operator systemu dystrybucyjnego gazowego albo elektroenergetycznego - przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na przesyłanie i dystrybucję paliw gazowych albo energii elektrycznej, odpowiedzialne za ruch sieciowy sieci rozdzielczej na obszarze kraju określonym w koncesji,
- 26) sieć przesyłowa gazowa albo elektroenergetyczna - sieć gazowa o ciśnieniu wyższym niż 0,5 MPa albo sieć elektroenergetyczna o napięciu znamionowym wyższym niż 110 kV,
- 27) sieć rozdzielcza gazowa albo elektroenergetyczna - sieć gazowa o ciśnieniu nie wyższym niż 0,5 MPa albo sieć elektroenergetyczna o napięciu znamionowym nie wyższym niż 110 kV.”;

3) w art. 4 :

a) ust 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła są obowiązane zapewniać wszystkim podmiotom, na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług przesyłowych polegających na przesyłaniu paliw lub energii od wybranego przez te podmioty dostawcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, na zasadach i w zakresie określonym w ustawie; świadczenie usług przesyłowych odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług przesyłowych, zwanej dalej „umową przesyłową.”,

b) dodaje się ust. 4 - 6 w brzmieniu:

„4. Przepis ust. 2 nie stosuje się do świadczenia usług przesyłowych polegających na przesyłaniu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła z systemu innego państwa, jeżeli właściwe organy tego państwa nie nałożyły obowiązku świad-

czenia usług przesyłowych na działające w tym państwie przedsiębiorstwa lub odbiorca do którego paliwa gazowe, energia elektryczna lub ciepło mają być dostarczone nie jest odbiorcą uprawnionym do korzystania z usług przesyłowych w tym państwie.

5. Przepis ust. 2 stosuje się do świadczenia usług przesyłowych polegających na przesyłaniu paliw gazowych, które są wydobywane albo energii elektrycznej lub ciepła, które są wytwarzane na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej.
6. W przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła odmówi zawarcia umowy przesyłowej, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki oraz zainteresowany podmiot podając przyczynę odmowy.”;

4) po art. 4 dodaje się art. 4a i 4b w brzmieniu:

„Art. 4a. 1. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego, które odmawia zawarcia umowy przesyłowej może, w drodze decyzji, czasowo wyłączyć lub ograniczyć nałożone na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych obowiązki, o których mowa w art. 4 ust. 2, jeżeli świadczenie usług przesyłowych może spowodować dla przedsiębiorstwa poważne trudności finansowe związane z realizacją zobowiązań wynikających z uprzednio zawartych umów, na podstawie których jest ono obowiązane do zapłaty za określoną w tych umowach ilość paliw gazowych, niezależnie od ilości pobranych paliw gazowych.

2. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki podejmując decyzję, o której mowa w ust.1, bierze pod uwagę:

- 1) ogólną sytuację finansową przedsiębiorstwa energetycznego,
- 2) datę zawarcia umów i warunki na jakich umowy zostały zawarte,
- 3) wpływ postanowień umów na sytuację finansową przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych oraz odbiorców,
- 4) stopień rozwoju konkurencji na rynku paliw gazowych,

- 5) realizację przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych obowiązków wynikających z ustawy,
 - 6) podjęte przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych działania mające na celu rozwiązanie problemu.
3. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki o podjętej decyzji, o której mowa w ust.1, niezwłocznie powiadamia, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki, Komisję Europejską.

Art. 4b.

1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, harmonogram i kryteria uzyskiwania przez odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych, biorąc pod uwagę wielkość udokumentowanego rocznego zużycia lub zakupu paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła przez odbiorców, a także przeznaczenie paliw lub energii oraz charakterystykę obiektów budowlanych, do których paliwa gazowe, energia elektryczna lub ciepło mają być dostarczone.
 2. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje Komisję Europejską o obowiązujących w danym roku kalendarzowym kryteriach uzyskiwania przez odbiorców prawa do korzystania z usług, o których mowa w art. 4 ust. 2, oraz o przewidywanym udziale łącznego zużycia, przez odbiorców, paliw gazowych albo energii elektrycznej w ogólnym zużyciu paliw gazowych albo energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”;
- 5) art.5 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 5. 1. Dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła odbywa się na podstawie umowy sprzedaży lub umowy przesyłowej.
2. Umowa, o której mowa w ust.1, powinna uwzględniać zasady określone w ustawie i warunki ustalone w koncesjach oraz zawierać co najmniej:

- 1) w umowie sprzedaży - postanowienia dotyczące: ilości sprzedaży paliw gazowych, energii elektrycznej albo ciepła w podziale na okresy umowne, sposobu ustalania cen i warunków wprowadzania w nich zmian, sposobu rozliczeń, odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, okresu jej obowiązywania i warunków rozwiązania,
 - 2) w umowie przesyłowej - postanowienia dotyczące: ilości przesyłanych paliw gazowych, energii elektrycznej albo ciepła oraz miejsca ich dostarczania, standardów jakościowych, warunków zapewnienia niezawodności i ciągłości dostarczania, sposobu ustalania stawek opłat i warunków wprowadzania w nich zmian dla określonej w taryfie grupy odbiorców, sposobu rozliczeń, odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, okresu jej obowiązywania i warunków rozwiązania.
3. Przedsiębiorstwo energetyczne może zawierać z odbiorcą, któremu dostarcza paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło na podstawie cen i stawek opłat ustalonych w taryfie, o której mowa w art. 45, jedną umowę zawierającą postanowienia umowy sprzedaży i umowy przesyłowej.
4. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, w zakresie swojej działalności, mogą ustalać ogólne warunki umów sprzedaży lub umów przesyłowych, w rozumieniu art. 384 § 1 Kodeksu cywilnego.”;
- 6) w art. 6 dodaje się ust. 3a – 3c w brzmieniu:
- „ 3a. Przedsiębiorstwa energetyczne, o których mowa w ust. 1, mogą wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku gdy odbiorca jest w zwłoce z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło lub świadczone usługi co najmniej za dwa miesiące, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, miesięcznego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.
- 3b. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane do bezzwłocznego wznowienia dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, wstrzymanych z powodów, o których mowa w ust. 3 i 3a, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające ich wstrzymanie.

3c. Przepisu ust. 3a nie stosuje się do obiektów służących obronności państwa.”;

7) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo - rozliczeniowy służący do rozliczeń za dostarczane paliwa gazowe, energię elektryczną lub ciepło, jeżeli odbiorca:

- 1) co najmniej dwukrotnie w ciągu kolejnych 12 miesięcy nie uregulował w terminie należności związanych z dostarczaniem paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła,
- 2) nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, obiektu lub lokalu, do którego są dostarczane paliwa gazowe, energia elektryczna lub ciepło,
- 3) użytkuje nieruchomość, obiekt lub lokal w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie stanu układu pomiarowo-rozliczeniowego.

2. Koszty zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, ponosi przedsiębiorstwo energetyczne.

3. W razie nieuzasadnionego braku zgody odbiorcy na zainstalowanie układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie energii elektrycznej lub rozwiązać umowę sprzedaży energii.”;

8) w art. 7:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła są obowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie, umowy sprzedaży paliw albo energii lub umowy przesyłowej z odbiorcami albo podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki dostarczania, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić zainteresowany podmiot podając przyczynę odmowy.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obowiązek zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorstwa energetycznego będącego jednocześnie operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego.”;

9) w art. 9:

a) w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) zadania przedsiębiorstw energetycznych odpowiedzialnych za ruch sieciowy i eksploatację sieci, z uwzględnieniem zasady równoprawnego traktowania podmiotów korzystających lub ubiegających się o korzystanie z ich usług i sieci,”

b) skreśla się ust. 3;

10) po art. 9 dodaje się art. 9a – 9d w brzmieniu:

„Art.9a. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną są obowiązane do zakupu, w zakresie określonym w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust.6, wytwarzanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii przyłączonych do sieci oraz jej odsprzedaży bezpośrednio lub pośrednio odbiorcom dokonującym zakupu energii elektrycznej na własne potrzeby, zwanych dalej „odbiorcami końcowymi”.

2. Przedsiębiorstwa energetyczne, będące jednocześnie operatorami systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, są obowiązane do zakupu całej oferowanej im energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, ze źródeł znajdujących się na obszarze kraju określonym w koncesji, przyłączonych bezpośrednio lub pośrednio do sieci należącej do tych przedsiębiorstw.

3. W przypadku gdy:

- 1) przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 2, nie zajmuje się obrotem energią elektryczną,
- 2) udział zakupionej energii elektrycznej, o której mowa w ust. 2, w rocznej sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom przedsiębiorstwa energetycznego, będącego jednocześnie operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego, jest większy niż określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie ust.6

- zakupiona energia elektryczna, o której mowa w ust. 2, lub jej część ponad udział, o którym mowa w pkt 2, może być odsprzedana przedsiębiorstwu energetycznemu będącemu jednocześnie operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego, które jest obowiązane do jej zakupu.
4. Przedsiębiorstwo energetyczne, będące jednocześnie operatorem systemu przesyłowego elektroenergetycznego, zakupioną energię elektryczną, o której mowa w ust. 2, odsprzedaże przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się obrotem energią elektryczną, które jest obowiązane do jej zakupu w ilościach proporcjonalnych do udziału danego przedsiębiorstwa w łącznej sprzedaży energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odbiorcom końcowym.
 5. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem, przesyłaniem i dystrybucją ciepła jest obowiązane do zakupu oferowanego ciepła z odnawialnych źródeł przyłączonych do sieci, wytwarzanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ilości nie większej niż zapotrzebowanie odbiorców, przyłączonych do tej sieci i po cenie nie powodującej wzrostu cen ciepła dla tych odbiorców.
 6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązków, o których mowa w ust. 1-5, biorąc pod uwagę założenia polityki energetycznej państwa, oraz zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych, a także określi w szczególności:
 - 1) rodzaje, parametry techniczne i technologiczne źródeł odnawialnych wytwarzających energię elektryczną lub ciepło,
 - 2) parametry techniczne i technologiczne źródeł energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła,
 - 3) udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, której zakup przez przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązkowy, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom,
 - 4) udział energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła, powyżej którego przedsiębiorstwo energetyczne obowiązane do jej zakupu, może tę energię odsprzedać.

Art. 9 b. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem i dystrybucją ciepła są odpowiedzialne za ruch sieciowy i zapewnienie utrzymania należących do nich sieci, współdziałanie z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi oraz odbiorcami korzystającymi z sieci, na warunkach określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 9 ust. 1.

Art. 9 c. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego albo elektroenergetycznego, odpowiedzialnie do zakresu działania, jest odpowiedzialny za:

- 1) zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu przesyłowego i realizacji umów, przez prawidłowe zarządzanie sieciami przesyłowymi,
- 2) prowadzenie ruchu sieciowego w systemie przesyłowym oraz zapewnienie utrzymania sieci przesyłowej wraz z połączeniami z innymi systemami, w sposób gwarantujący niezawodność i jakość dostarczanych paliw gazowych albo energii elektrycznej,
- 3) współpracę z innymi operatorami lub przedsiębiorstwami energetycznymi, mającą na celu zapewnienie spójności działania połączonych sieci,
- 4) dysponowanie paliwami gazowymi w źródłach i magazynach gazu ziemnego albo dysponowania mocą jednostek wytwórczych energii elektrycznej,
- 5) zarządzanie przepływami paliw gazowych w sieciach gazowych albo energii elektrycznej w sieciach elektroenergetycznych, w celu utrzymania określonych parametrów paliw gazowych albo energii elektrycznej na połączeniach z innymi sieciami,
- 6) zapewnianie odpowiedniej zdolności do przesyłania energii elektrycznej w sieci elektroenergetycznej oraz mocy źródeł energii elektrycznej,
- 7) świadczenie usług polegających na przesyłaniu energii elektrycznej pomiędzy systemami elektroenergetycznymi,
- 8) świadczenie usług niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego lub gazowego oraz utrzymywania określonych wartości parametrów jakościowych paliw gazowych lub energii elektrycznej w systemie,
- 9) sporządzanie bieżących bilansów paliw gazowych w sieci gazowej albo energii elektrycznej w sieci elektroenergetycznej,

- 10) realizację ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych albo energii elektrycznej, wprowadzonych na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w art. 11.
2. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego albo elektroenergetycznego, odpowiednio do zakresu działania, jest odpowiedzialny za:
 - 1) zapewnienie bezpieczeństwa systemu dystrybucyjnego i realizacji umów, przez prawidłowe zarządzanie sieciami rozdzielczymi,
 - 2) prowadzenie ruchu sieciowego w systemie dystrybucyjnym oraz zapewnienie utrzymania sieci rozdzielczej wraz z połączeniami z innymi systemami, w sposób gwarantujący niezawodność i jakość dostarczanych paliw gazowych albo energii elektrycznej,
 - 3) współpracę z innymi operatorami lub przedsiębiorstwami energetycznymi, mającą na celu zapewnienie spójności działania połączonych sieci,
 - 4) zarządzanie, zgodnie z ustaleniami operatora systemu przesyłowego, przepływami paliw gazowych w sieciach gazowych albo energii elektrycznej w sieciach elektroenergetycznych, w celu utrzymania określonych parametrów paliw gazowych albo energii elektrycznej na połączeniach z innymi sieciami,
 - 5) sporządzanie bieżących bilansów paliw gazowych w sieciach gazowych albo energii elektrycznej w sieci elektroenergetycznej,
 - 6) realizację ograniczeń w dostarczaniu paliw gazowych albo energii elektrycznej, wprowadzonych na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w art. 11.
3. Operator systemu gazowego albo elektroenergetycznego jest obowiązany zarządzać ruchem sieciowym i zapewniać utrzymanie sieci na zasadzie równoprawnego traktowania podmiotów korzystających lub ubiegających się o korzystanie z jego usług i sieci, z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska oraz z uwzględnieniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.
4. Zarządzanie ruchem sieciowym nie powinno wpływać niekorzystnie na realizację zawartych umów w zakresie dostarczania paliw gazowych albo energii elektrycznej po uwzględnieniu występujących ograniczeń technicznych w sieci.
5. Operatorzy systemu zarządzający połączonymi sieciami, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia skutecznej eksploatacji i współdziałania połączonych sieci oraz

ich skoordynowanego rozwoju, wzajemnie informują się o funkcjonowaniu tych sieci.

6. Zarządzanie ruchem sieciowym sieci przesyłowej gazowej albo elektroenergetycznej powinno być niezależne od wszelkiej innej działalności wykonywanej przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo elektroenergetycznego, nie związanej z prowadzeniem ruchu sieciowego.
7. Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego współdziała z Komisją Europejską w sprawach wspierania rozwoju transeuropejskich sieci przesyłowych.
8. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w drodze decyzji administracyjnej, wyznaczy na czas określony operatorów:
 - 1) systemu przesyłowego gazowego oraz elektroenergetycznego - dla sieci gazowych oraz sieci elektroenergetycznych,
 - 2) systemów dystrybucyjnych gazowych oraz elektroenergetycznych - dla sieci gazowych oraz sieci elektroenergetycznych, a także określi obszar ich działania.
9. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wyznaczając operatorów zgodnie z ust. 1 bierze pod uwagę:
 - 1) bezpieczeństwo energetyczne kraju,
 - 2) parametry techniczne sieci należących do operatorów,
 - 3) ocenę skuteczności prowadzenia przez operatorów ruchu sieciowego i zapewnienia utrzymania sieci.

Art. 9d. W celu zapewnienia bezpiecznego funkcjonowania sieci elektroenergetycznej, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej i przyłączone do sieci, jest obowiązane do wytwarzania energii elektrycznej lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania, jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia jakości, ciągłości i niezawodności dostaw.";

11) art. 10 i 11 otrzymują brzmienie:

„Art. 10. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub ciepła, jest obowiązane utrzymywać zapasy paliw w ilości zapewniającej utrzymanie ciągłości dostaw energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców.

2. Koszty tworzenia i utrzymania zapasów, o których mowa w ust. 1, są zaliczane do uzasadnionych kosztów działalności przedsiębiorstw energetycznych.
3. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązane umożliwiać przeprowadzenie kontroli w zakresie zgodności wielkości zapasów paliw z wielkościami określonymi w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 7, i zgodności stanu faktycznego z ich stanem ewidencyjnym, kosztów poniesionych na ich tworzenie i utrzymywanie oraz jakości paliw tworzących zapasy.
4. Kontrolę, o której mowa w ust. 3, przeprowadza się na podstawie pisemnego upoważnienia wydanego przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, które powinno zawierać:
 - 1) oznaczenie osoby dokonującej kontroli,
 - 2) nazwę kontrolowanego przedsiębiorstwa energetycznego,
 - 3) zakres kontroli.
5. Osoby upoważnione przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki do dokonywania kontroli są uprawnione do:
 - 1) wstępu na teren nieruchomości i miejsc, gdzie są gromadzone i utrzymywane zapasy,
 - 2) analizy dokumentów dotyczących ewidencjonowania zapasów.
6. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół i przedstawia organom kontrolowanego przedsiębiorstwa.
7. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wielkości zapasów paliw, o których mowa w ust. 1, sposób ich gromadzenia oraz szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli stanu zapasów, uwzględniając rodzaj działalności gospodarczej, możliwości techniczne i organizacyjne w zakresie gromadzenia zapasów.

Art. 11.1. W przypadku możliwości wystąpienia:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polski polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,
- 2) zagrożenia bezpieczeństwa osób,

- 3) znacznych strat materialnych
 - na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych lub ciekłych oraz w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła.
2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych lub ciekłych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.
3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła polegają na:
 - 1) ograniczeniu maksymalnego godzinowego i dobowego poboru paliw gazowych,
 - 2) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej,
 - 3) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.
4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.
5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń są:
 - 1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - w odniesieniu do dostarczanych sieciami paliw gazowych i energii elektrycznej,
 - 2) wojewodowie - w odniesieniu do paliw stałych i ciekłych oraz ciepła,
 - 3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a, w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.
6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców.
7. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 6, Rada Ministrów określi w szczególności:
 - 1) podmioty uprawnione do realizacji wprowadzonych ograniczeń,
 - 2) sposób wprowadzania ograniczeń.

8. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części ograniczenia w sprzedaży paliw stałych lub cieplnych oraz w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.
 9. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 8.
 10. Minister właściwy do spraw gospodarki informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej o wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 8, w zakresie dostarczania i poborze paliw gazowych i energii elektrycznej.”;
- 12) w art. 12 w ust. 2 dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
- „6) informowanie Komisji Europejskiej, w terminie do dnia 15 kwietnia każdego roku, o projektach inwestycyjnych, o których mowa w art. 16 ust. 3 pkt 2, będących w obszarze zainteresowania Komisji Europejskiej.”;
- 13) w art. 13 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:
- „4. Minister właściwy do spraw gospodarki ogłasza, w drodze obwieszczenia, określone przez Radę Ministrów założenia polityki energetycznej państwa w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polski „Monitor Polski”.”;
- 14) w art. 15:
- a) w pkt 7 skreśla się wyrazy „niekonwencjonalnych, w tym”;
 - b) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) politykę efektywności energetycznej ze szczególnym uwzględnieniem ochrony środowiska,”;
 - c) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) politykę cenową z uwzględnieniem prognozowanych wskaźników makroekonomicznych,”;
- 15) w art. 16 w ust. 3 w pkt 2 skreśla się wyrazy „niekonwencjonalnych i”;

16) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:

„Art. 21a. Organami właściwymi w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią dla jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, jednostek wojskowych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, jednostek organizacyjnych Urzędu Ochrony Państwa oraz jednostek organizacyjnych więziennictwa podległych Ministrowi Sprawiedliwości są inspekcje gospodarki energetycznej powoływane przez właściwych ministrów w uzgodnieniu z Prezesem URE.”;

17) w art. 23 w ust. 2:

a) skreśla się pkt 2a,

b) dodaje się pkt 11 w brzmieniu:

“11) gromadzenie informacji o projektach inwestycyjnych będących w obszarze zainteresowania Unii Europejskiej i przekazywanie ich do Komisji Europejskiej, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki.”;

18) art. 28 otrzymuje brzmienie:

„Art. 28. Prezes URE może żądać od przedsiębiorstwa energetycznego informacji dotyczących prowadzonej działalności, w tym informacji o projektach inwestycyjnych przedsiębiorstwa energetycznego, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.”;

19) w art. 30 w ust. 2 wyrazy „Sądu Wojewódzkiego” zastępuje się wyrazami „Sądu Okręgowego”;

20) w art. 31 w ust. 3 w pkt 2 skreśla się wyrazy „oraz cen węgla brunatnego, stosowanych przez kopalnie w odniesieniu do elektrowni.”;

21) w art. 32 w ust. 1 w pkt 1 użyty dwukrotnie wyraz „mocy” zastępuje się wyrazami „łącznej mocy”;

22) w art. 33:

- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 „1) ma siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej,”
- b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
 “5. Prezes URE, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki, informuje Komisję Europejską o przyczynach odmowy udzielenia wnioskodawcy koncesji.”;
- 23) w art. 35 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „podmiotu gospodarczego” zastępuje się wyrazem „przedsiębiorcy”;
- 24) w art. 37:
- a) w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
 "5) szczególne warunki wykonywania działalności objętej koncesją, mające na celu właściwą obsługę odbiorców, w zakresie:
- a) zapewnienia zdolności do dostarczania paliw lub energii w sposób ciągły i niezawodny, przy zachowaniu wymagań jakościowych, określonych w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 9 ust. 1,
- b) powiadamiania Prezesa URE o niepodjęciu lub zaprzestaniu bądź ograniczeniu prowadzenia działalności objętej koncesją, w okresie jej obowiązywania,"
- b) w ust. 3 skreśla się wyraz „wojewódzkiemu”;
- 25) w art. 41 w ust. 4 skreśla się wyraz „wojewódzki”;
- 26) art. 44 otrzymuje brzmienie:
 "Art. 44. 1. Przedsiębiorstwa energetyczne są obowiązane do prowadzenia, w ramach zakładowych planów kont, ewidencji księgowej w sposób umożliwiający odrębne obliczanie kosztów i przychodów dla wykonywanej działalności :

- 1) związanej z dostarczaniem paliw lub energii, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji, obrotu, magazynowania, dla każdego rodzaju dostarczanych paliw lub energii, a także w odniesieniu do poszczególnych grup odbiorców określonych w taryfie,
 - 2) nie związanej z działalnością, o której mowa w pkt 1.
2. Przedsiębiorstwa energetyczne, które nie są obowiązane, na podstawie odrębnych przepisów, do publikowania sprawozdań finansowych, udostępniają sprawozdania finansowe do publicznego wglądu w swojej siedzibie.”;
- 27) w art. 45 w ust. 3 wyrazy „energetyki niekonwencjonalnej” zastępuje się wyrazami „odnawialnych źródeł energii”;
- 28) skreśla się art. 45b;
- 29) w art. 46 w ust. 2 w pkt 4 wyrazy „art. 9 ust. 3” zastępuje się wyrazami „art. 9a”;
- 30) w art. 47:
- a) w ust. 2 wyrazy „w art. 45 i 46” zastępuje się wyrazami „ w art. 44, 45 i 46”,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
„ 4. Przedsiębiorstwo energetyczne wprowadza taryfę do stosowania nie wcześniej niż po upływie 14 dni i nie później niż do 45 dnia od dnia jej opublikowania.”;
- 31) skreśla się art. 48 ;
- 32) w art. 49:
- a) w ust. 1 wyrazy „na rynku konkurencyjnym” zastępuje się wyrazami „w warunkach konkurencji”,
 - b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu;

„3. Przy podejmowaniu decyzji, o których mowa w ust. 1, Prezes URE bierze pod uwagę takie cechy rynku paliw lub energii jak: liczba uczestników i ich udziały w rynku, przejrzystość struktury i zasad funkcjonowania rynku, istnienie barier dostępu do rynku, równoprawne traktowanie uczestników rynku, dostęp do informacji rynkowej, skuteczność kontroli i zabezpieczeń przed wykorzystywaniem pozycji ograniczającej konkurencję, dostępność do wysokowydajnych technologii.”;

33) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. W sprawach nie uregulowanych przepisami niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 19 listopada 1999 r.- Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643 oraz z 2002 r. Nr 1, poz. 2).”;

34) po art. 53 dodaje się art. 53 a w brzmieniu:

„Art. 53a. Przepisów art. 52 i 53 nie stosuje się do urządzeń i instalacji oraz obiektów związanych z obronnością lub bezpieczeństwem państwa, stanowiących integralne części systemów techniki wojskowej lub uzbrojenia, ratowniczo-gaśniczych oraz ochrony granic lub stosowanych w więziennictwie, należących do jednostek, o których mowa w art. 21a.”;

35) w art. 54:

a) w ust.3 w pkt 2 wyrazy „ w art. 2” zastępuje się wyrazami „ w art. 21a”,

b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu oraz Ministrem Obrony Narodowej, określi, w drodze rozporządzenia, wymagania kwalifikacyjne, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę realizację zasad określonych w art. 51.”,

c) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Minister właściwy do spraw gospodarki, wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określi w szczególności:

- 1) tryb przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego,
- 2) rodzaje prac, stanowisk oraz instalacji, urządzeń i sieci, przy eksploatacji których jest wymagane posiadanie kwalifikacji,
- 3) zakres wymaganej wiedzy niezbędnej do uzyskania potwierdzenia posiadanych kwalifikacji, odpowiednio do rodzaju prac, stanowisk oraz instalacji i urządzeń, o których mowa w pkt 2,
- 4) jednostki organizacyjne, przy których powołuje się komisje kwalifikacyjne i tryb ich powoływania,
- 5) wysokość opłat pobieranych za sprawdzenie kwalifikacji, o których mowa w pkt 3,
- 6) wzór świadectwa kwalifikacyjnego.”;

36) w art. 56 w ust. 1:

a) pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) nie przestrzega obowiązków zakupu energii elektrycznej lub ciepła, nałożonych przepisami art. 9a,”,

b) dodaje się pkt 14 i 15 w brzmieniu:

„14) z nieuzasadnionych powodów wstrzymuje lub ogranicza dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła do odbiorców,

15) z nieuzasadnionych powodów zwleka z powiadomieniem zainteresowanych podmiotów o odmowie zawarcia umowy, o której mowa w art. 4 ust 5 i art. 7 ust. 1.”;

37) skreśla się art. 65.

Art. 2.

Przepis art. 4 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, stosuje się do czasu uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, w zakresie usług przesyłowych polegających na przesyłaniu paliw gazowych, które są wydobywane albo energii elektrycznej lub ciepła, które są wytwarzane wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3.

Odbiorcy, którzy uzyskali prawo do korzystania z usług przesyłowych na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują prawo do korzystania z tych usług po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 4.

Zatwierdzone lub obowiązujące taryfy, przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują ważność do czasu wprowadzenia nowych taryf jako obowiązujących dla określonych w nich odbiorców.

Art. 5.

1. Komisje kwalifikacyjne powołane na podstawie dotychczasowych przepisów zachowują prawo do sprawdzania kwalifikacji, o których mowa w art. 54 ust.1 ustawy wymienionej w art. 1, do upływu okresu na który zostały powołane.
2. Świadectwa kwalifikacyjne wydane na podstawie przepisów dotychczasowych zachowują moc przez okres w nich oznaczony.

Art. 6.

Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie upoważnień zmienionych tą ustawą zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 7.

Do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy a nie zakończonych decyzją ostateczną stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8.

Przepisy :

- 1) art. 1 pkt 3 lit.b) w zakresie dotyczącym art. 4 ust.5,
 - 2) art. 1 pkt 4 w zakresie dotyczącym art. 4a ust. 3 i art. 4b ust. 2,
 - 3) art.1 pkt 10 w zakresie dotyczącym art. 9c ust. 7,
 - 4) art. 1 pkt 11 w zakresie dotyczącym art. 11 ust. 10,
 - 5) art. 1 pkt 12,
 - 6) art. 1 pkt 17 lit. b),
 - 7) art. 1 pkt 22
- stosuje się od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 28, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Ustawa niniejsza ma na celu dostosowanie przepisów polskiego Prawa energetycznego (p.e.) do obowiązujących w tym zakresie norm prawa europejskiego, zawartych głównie w dyrektywach:

- 96/92/UE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej dotyczącej jednolitych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej ("EMD"),
- 98/30/UE Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej dotyczącej jednolitych zasad wewnętrznego rynku gazu ziemnego ("GMD").

Dyrektywy te z uwagi na duże podobieństwo mogą być traktowane łącznie. Inne dyrektywy, zwłaszcza tzw. dyrektywy tranzytowe, które w dużej części zostały zastąpione dyrektywami rynkowymi i są planowane do uchylecia, zawierają pewne regulacje wymagające w obecnym stanie prawnym uwzględnienia. Należą do nich w szczególności dyrektywy:

- 90/547/EWG Rady dotycząca przesyłu energii elektrycznej przez sieci,
- 91/296/EWG Rady dotycząca przesyłu gazu ziemnego przez sieci.

Projekt ustawy, mającej na celu dostosowanie przepisów Prawa energetycznego do obowiązujących norm prawa UE, przygotowany w formie projektu jednolitego ustawy, był we wrześniu 2001r. przedmiotem uzgodnień międzyresortowych, społecznych, gospodarczych i sektorowych. Z uwagi na znaczną ilość uwag do projektu, nie dotyczących projektowanych zmian przepisów, których celem było dostosowanie ustawy do prawodawstwa UE oraz zapewnienie zgodności z Konstytucją RP, zdecydowano, z uwagi na obawy uzgodnienia zmiany ustawy w formie jednolitej w 2002r. co zagrażałoby realizacji zobowiązań Polski wobec UE, o przygotowaniu poprawionego projektu w formie nowelizacji ustawy - Prawo energetyczne, w którym starano się uwzględnić tylko uwagi związane z dostosowywaniem prawa oraz służące zapewnieniu zgodności ustawy z Konstytucją RP. Pozostałe uwagi będą rozważone przy kolejnej nowelizacji ustawy - Prawo energetyczne.

W związku z ww. i innymi aktami prawnymi Unii Europejskiej (UE) oraz wnioskiem Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącym zgodności ustawy z Konstytucją RP przedstawia się następujące uzasadnienie do proponowanych zmian przepisów ustawy - Prawo energetyczne:

Ad art. 1 pkt 1, 16 i 34. Propozycja skreślenia art. 2 wynika z dotychczasowych doświadczeń jego stosowania po wejściu w życie ustawy w 1997 r. oraz zgłoszonych uwag resortów, w tym MON, i organizacji w trakcie uzgodnień międzyresortowych projektu ustawy p. e. z 9.09.2001r. Wskazują one na: brak wymaganych Konstytucją RP szczegółowych wytycznych dla zawartych w tym art. upoważnień, (dotychczas wydano w bardzo ograniczonym zakresie rozporządzenie na podst. ust. 1 art. 2, regulujące wyłączenia stosowania ustawy w zakresie wymagań dotyczących efektywności energetycznej urządzeń zawartych w art. 52 i 53 oraz określenia organów właściwych w sprawach regulacji). Mając na uwadze zapewnienie wszystkim podmiotom zbliżonych warunków technicznych, zwłaszcza po wydarzeniach 11.09.2001r., oraz możliwość powstania luki prawnej przy ewentualnym wprowadzeniu dopuszczonych tym przepisem wyłączeń przepisów p. e. dla regulacji określonych odbiorców, uzasadnionym jest rezygnacja z tych przepisów. Dla utrzymania stosowanych dotychczas w praktyce wyłączeń proponuje się przeniesienie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie zakresu stosowania przepisów ustawy - Prawo energetyczne do jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej, jednostek wojskowych podległych Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, jednostek organizacyjnych Urzędu Ochrony Państwa, jednostek organizacyjnych więziennictwa podległych Ministrowi Sprawiedliwości oraz organów właściwych w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią w tych jednostkach (Dz. U. Nr 60, poz. 385), do ustawy z uwzględnieniem zgłoszonych uwag. Przepisy te wprowadzono w proponowanych zmianach w art. 1 pkt 16 i 34, nowych art. 21a i 53a. Zmiana tych przepisów nie powoduje skutków dla budżetu, sektora i odbiorców, gdyż nie powoduje zmian w zasadach dostarczania paliw i energii oraz regulacji tych zagadnień.

Ad art. 1 pkt 2 lit.a), 10 (art. 9a), 14 lit.a), 15 i 27. Zmiana w art. 3 w pkt 20 dotyczy wykreślenia definicji „niekonwencjonalnego źródła energii”, zmiany definicji „odnawialnego źródła energii”. Proponowana definicja jest zgodna z nową Dyrektywą UE w sprawie promocji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii Nr 2001/77/EC z 27.09.2001, która definiuje i dotyczy tylko odnawialnych źródeł

energii. W wyniku tej zmiany wykreśla się lub zastępuje wyrazy „niekonwencjonalne źródła energii” użyte w ustawie w art. 9 ust. 3, art. 15 pkt 7, art. 16 ust. 3 pkt 2 i art. 45 ust. 3 wyrazami „odnawialne źródła energii”. Proponowane zmiany uwzględniają również uwagi zgłoszone w uzgodnieniach międzyresortowych do projektu p. e. z 9.09.2001r. Wprowadzenie tej zmiany ma charakter dostosowujący i precyzujący obecne przepisy, które dotyczyły praktycznie odnawialnych źródeł energii. Nie powoduje ona skutków dla budżetu, przedsiębiorców i odbiorców. Art. 3 pkt 21 uzupełniono również o definicje „koszty uzasadnione”, „system gazowy albo elektroenergetyczny”, „operator systemu przesyłowego i dystrybucyjnego gazowego albo elektroenergetycznego” oraz „sieci przesyłowe i rozdzielcze gazowe albo elektroenergetyczne”. Z uwagi na potrzebę wprowadzenia do ustawy przepisów materialnych regulujących zadania operatorów celem dostosowania do przepisów UE niezbędnym stało się uzupełnienie słowniczka o definicje tych pojęć, które dotychczas są używane w przepisach rozporządzeń wydanych na podstawie upoważnień zawartych w ustawie p. e. Potrzeba zdefiniowania w ustawie kosztów uzasadnionych była zgłaszana w uwagach do projektu z uwagi na ich znaczenie dla procesu kalkulacji i zatwierdzania taryf.

Ad art. 1 pkt 3 i pkt 8 lit.a). Dotychczasowe brzmienie art.4 prawa energetycznego jest niezgodne z zasadami prawa UE. W szczególności zmiany wymaga uzależnienie zastosowania zasady dostępu osób trzecich do korzystania z sieci od pochodzenia paliw i energii, ograniczające możliwość korzystania z usług przesyłowych tylko do "paliw i energii wydobywanych lub wytwarzanych w kraju". Proponuje się utrzymanie mocy tego przepisu po dniu akcesji Polski do UE jedynie w odniesieniu do innych państw nie będących członkami UE (wymagać to będzie odpowiedniej zmiany ustawy wyłączającej ten przepis w odniesieniu do krajów członkowskich Unii Europejskiej). Uwzględniając wymagane przez art.16 EMD oraz art.14 GMD stosowanie obiektywnych, przejrzystych i równoprawnych procedur dostępu do systemu, proponuje się uzupełnić przepis ust. 2 i dodać ust. 6 w art. 4. Proponowane uzupełnienie ma zabezpieczyć przestrzeganie minimalnych zasad proceduralnych wymaganych przez Dyrektywy, takich jak niezwłoczne informowanie o odmowie udzielenia dostępu i jej przyczynach, a także wprowadzenie zakazu dyskryminacji podmiotów ubiegających się o świadczenie usług przesyłowych lub dystrybucyjnych. Ze zmianą art.4 ust.2 i 6 jest związana propozycja zmian, w art.7 ust.1, dotyczących kryteriów odmowy zawarcia umowy o przyłączenie, umowy sprzedaży energii lub paliw oraz umowy o świadczenie usług przesyłowych. Nowy ust. 4 w art.4 zawiera tzw. negatywną klauzulę

wzajemności w zakresie dostępu do systemu, przewidzianą w art. 19.5 EMD oraz art.19.1 GMD, skorzystanie z której proponowane jest w Stanowisku negocjacyjnym. Wprowadzenie tej klauzuli ma zabezpieczyć rynek polski przed negatywnymi skutkami różnego tempa otwierania rynków energii elektrycznej i gazu w państwach, w tym członkowskich UE. Stosowanie klauzuli wzajemności, proponuje się utrzymywanie w odniesieniu do państw członkowskich UE w terminach dopuszczających jej stosowanie wynikających z art. 28 GMD i 26 EMD.

Zniesienie ograniczenia w zakresie prawa świadczenia usług przesyłowych dla paliw gazowych i energii elektrycznej wydobywanych albo wytwarzanej w krajach Unii Europejskiej nie powinno wpłynąć na sytuację budżetu państwa i przedsiębiorstw energetycznych. Wynika to z ograniczonych możliwości przesyłu energii elektrycznej przez istniejące połączenia z państwami Unii jak również mniej konkurencyjne ceny energii elektrycznej w tych krajach w porównaniu do cen energii elektrycznej w Polsce. Dostawy gazu ziemnego dla odbiorców krajowych z Niemiec są ograniczone i ze względu na ograniczone zdolności przesyłowe przez granice nie powinny się istotnie zmienić. Niemniej wpływać to będzie na powstanie warunków dla rozwoju konkurencji i wymagać będzie od polskich przedsiębiorstw energetycznych przyspieszenia restrukturyzacji i racjonalizacji kosztów funkcjonowania na liberalizującym się rynku gazu ziemnego i energii elektrycznej w Unii Europejskiej.

Ad art. 1 pkt 4 i 37. Konieczność zmiany art. 4b (obecnie art. 65 - proponowany do skreślenia) co do treści upoważnienia dla Ministra Gospodarki do wydania rozporządzenia w sprawie harmonogramu uzyskiwania prawa do korzystania z usług przesyłowych wynika z art.18 GMD i art.19 EMD. Zgodnie z art. 18.6 GMD i art. 19.2 EMD celem określonym w rozporządzeniu powinno być osiągnięcie 43% otwarcia rynku gazu w terminie dziesięciu lat od wejścia w życie GMD (10 sierpnia 2008 r.), a co do energii elektrycznej - otwarcie odpowiadające rocznemu zużyciu 9 GWh w krajach UE przez końcowego odbiorcę zużywającego paliwa gazowe i energię elektryczną na własne potrzeby, w terminie sześciu lat od wejścia w życie EMD (19 lutego 2003 roku). Otwarcie takie zapewnia już wprowadzony harmonogram w Polsce.

Zgodnie z dyrektywą status odbiorcy uprawnionego przysługuje elektrowniom opalanym gazem (z możliwością wprowadzenia kryterium dla rocznego zużycia gazu, jednakże nie więcej niż dla innych odbiorców końcowych) oraz wszystkim odbiorcom końcowym zu-

żywającym ponad 25 mln m³, a następnie od roku 2003 ponad 15 mln m³ i od roku 2008 ponad 5 mln m³. (Komisja Europejska czyni starania aby proces liberalizacji przyspieszyć i osiągnąć 100% otwarcie rynku już w 2005 roku. Wprowadzenie projektowanych w UE zmian będzie możliwe w wyniku zmian rozporządzenia ministra gospodarki wydanego na podstawie art. 4a ust. 1 po ich wejściu w życie. Jednocześnie w ramach projektowanej zmiany Dyrektywy Gazowej przewiduje się likwidację negocjowanego dostępu do sieci i opcji dostępu do sieci tzw. Single Buyer. Artykuł 18 ust. 5 GMD pozwala zmodyfikować definicję uprawnionych odbiorców o ile otwarcie rynku przekracza 30%. Mając na uwadze ochronę polskiego rynku paliw gazowych i energii elektrycznej można utrzymywać minimalne wymagane otwarcie rynku, w wyniku takiego zdefiniowania odbiorców uprawnionych w rozporządzeniu aby nie reprezentowali oni więcej niż 30% rocznej sprzedaży gazu ziemnego w Polsce. Natomiast w przypadku ustanowienia ograniczenia ilościowego dla elektrowni opalanych gazem wielkość ograniczenia musi być notyfikowana w Komisji Europejskiej. Definicja odbiorcy uprawnionego, o którym mowa w art. 4b ust. 1, posiadającego prawo do korzystania z usług przesyłowych, będącego odbiorcą końcowym zużywającym paliwa i energię na własny użytek, wynika z ww. przepisów i art. 2 pkt 21 GMD oraz art. 2 pkt. 9 EMD.

Zawarty w nowym art. 4b ust. 2 obowiązek corocznego informowania Komisji Europejskiej o osiągniętym stopniu otwarcia rynku wynika z art. 18.9 GMD oraz 19.4 EMD.

Zawarty w nowym art. 4a nowy przepis proponuje uregulować kryteria odmowy zawierania umów, o których mowa w art. 4 ust.2, w odniesieniu do paliw gazowych, związanych ze zobowiązaniami typu "bierz lub płać" wynikającymi z zawartych umów. Konieczność wprowadzenia odpowiedniej regulacji wynika z art.25 GMD i jest potwierdzona w Stanowisku negocjacyjnym, które zakłada uregulowanie odstępstw z tytułów tego typu kontraktów. Organem kontrolującym wprowadzanie odstępstw proponuje się uczynić Prezesa URE. GMD wymaga wprowadzenia w prawie polskim procedury zawiadamiania Komisji o odmowie. Dyrektywa gazowa posługuje się pojęciem kontraktów "take or pay". Zdefiniowanie tego pojęcia w ust. 1 jest istotne z punktu widzenia uprawnień przedsiębiorstwa energetycznego do odmowy świadczenia usługi przesyłowej i dostępu do sieci. Trudności związane z realizacją obowiązków wynikających z w/w kontraktów są okolicznością uprawniającą do odmowy jedynie na gruncie GMD.

Ad art. 1 pkt 5 i 8. Fizyczne dostarczanie paliw i energii może odbywać się tylko na podstawie umów sprzedaży. Obowiązki zawarcia takich umów przez przedsiębiorstwa energetyczne z odbiorcami taryfowymi (nie korzystającymi z prawa wyboru dostawcy) zostały uregulowane w art. 7 ust. 1. Obowiązki te dotyczą odbiorców bezpośrednio pobierających paliwa i energię z sieci danego przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją, z wyłączeniem operatora sieci przesyłowej elektroenergetycznej (art. 7 ust. 1a), który w celu zapewnienia warunków do rozwoju rynku tych nośników energii nie powinien docelowo prowadzić obrotu energią elektryczną. Zmiany art. 5 ust. 1 - 3 służą zapewnieniu przejrzystości rodzaju umów zawieranych z odbiorcami w celu dostarczania paliw gazowych i energii. Odbiorcy mogą zawierać dwie umowy, umowę sprzedaży i umowę przesyłową lub tylko umowę sprzedaży, w przypadku gdy nie korzystają z prawa wyboru dostawcy paliw gazowych lub energii.

Przepisy w ust. 4 służyć mają ujednoliceniu kształtowania treści umów sprzedaży i przesyłu energii dotyczących dużych grup odbiorców, o takich samych ogólnych warunkach umownych, zwłaszcza dla odbiorców w budynkach mieszkalnych, gospodarstwach domowych, drobnego przemysłu, z możliwością ich uszczegółowienia w indywidualnych przypadkach w umowach. W praktyce stosuje się jednolite wzory umów dla tego rodzaju odbiorców, co jest kwestionowane z braku podstawy prawnej. Ujęcie tego przepisu w ustawie daje podstawę prawną dla tego rodzaju praktyk stosowanych w przedsiębiorstwach energetycznych sieciowych, które obsługują dużą liczbę odbiorców (ok. 15 mln odbiorców energii elektrycznej). Warunki te na podstawie skargi odbiorcy (art. 8 ust. 1) mogą być przedmiotem kontroli Prezesa URE.

Ad art. 1 pkt 6. Proponuje się uzupełnić ten przepis o wyraźne określenie przypadku, gdy odbiorca nie reguluje opłat za dostarczone paliwa gazowe lub energię, upoważniający przedsiębiorstwo energetyczne do wstrzymania ich dostaw. Dotychczasowe przepisy, dopuszczając możliwość przerwania dostaw paliw i energii do odbiorcy, nie określały przesłanek ich wznowienia, co mogło powodować niewznawianie przez przedsiębiorstwo energetyczne dostaw paliw i energii w dłuższym okresie, mimo usunięcia przyczyn ich wstrzymania. Z tego powodu, mając na uwadze interesy odbiorców, proponuje się wprowadzenie ust. 3b stanowiącego, że przesłanką do bezzwłocznego wznowienia dostaw jest usunięcie stanu sprzecznego z prawem, który uzasadniał wstrzymanie dostaw.

Ad art. 1 pkt 7. Zmiana stanowi realizację uwagi Rzecznika Praw Obywatelskich uregulowania zgodnie z Konstytucją RP ograniczeń nakładanych na odbiorcę w dostarczaniu paliw gazowych i energii elektrycznej; obecnie przepis ten znajduje się w rozporządzeniu Ministra Gospodarki wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 9 ust. 1.

Ad art. 1 pkt 8. Zmiana art. 7 ust. 1 wynika z dążenia do sprecyzowania przesłanek odmowy zawarcia umowy z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci, do której należy stosować zasadę niedyskryminacji. Art. 7 ust. 1 w obecnym brzmieniu nie spełnia, wymaganych przez art. 16 EMD oraz art. 14 GMD, kryterium obiektywności, przejrzystości i niedyskryminacji procedur dostępu do sieci, o które proponuje się uzupełnić ten przepis. Proponowane uzupełnienie ma zabezpieczyć przestrzeganie minimalnych zasad proceduralnych wymaganych przez Dyrektywy, takich jak niezwłoczne informowanie w formie pisemnej o odmowie udzielenia dostępu do sieci i o jej przyczynach, a także wprowadzenie zakazu dyskryminacji podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych.

Ad art. 1 pkt 9. Zadania i obowiązki przedsiębiorstw energetycznych prowadzących ruch sieciowy i eksploatację sieci w zakresie paliw gazowych i energii elektrycznej określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki na podstawie art. 9 ust. 2 pkt 5 powinny uwzględniać zarówno zadania w tym zakresie wynikające z dyrektyw rynkowych (EMD i GMD) jak również dyrektyw dotyczących tranzytu gazu ziemnego i energii elektrycznej. Zadania te powinny zostać określone z uwzględnieniem zasady równoprawności podmiotów przyłączonych lub ubiegających się o przyłączenie do sieci. Temu służy proponowana zmiana uzupełnienia art. 9 ust. 2 pkt 5.

Ad art. 1 pkt 10 (art. 9a). Rzecznik Praw Obywatelskich w piśmie z dnia 19. 09. 2001 r. wskazał na kwestionowane upoważnienie zawarte w art. 9 ust. 3 prawa energetycznego, zwracając uwagę że przepisy ustawy nie nakładają obowiązków, które są regulowane rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 15. 12. 2000r. w sprawie obowiązku zakupu energii elektrycznej ze źródeł niekonwencjonalnych i odnawialnych.... (Dz. U.. Nr 122, poz. 1336). Zdaniem Rzecznika nałożenie tego obowiązku stanowi ingerencję w sferę wolności gospodarczej (art. 22 Konstytucji RP), co może nastąpić wyłącznie w drodze ustawy. Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP upoważnienie powinno określać zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu. Proponowana zmiana art. 9a określa przedmiotowy obowiązek w ustawie i wytyczne do wydania rozpo-

rządzenia wykonawczego. Uwzględniono również nową Dyrektywę UE 2001/77/EC z dnia 27.09.2001 dotyczącą promocji wykorzystania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.

Ad art. 1 pkt 10 (art. 9b-9d). Po art.9a dodaje się art. 9b - 9d. Art. 9b- 9d określają sposób wyznaczenia operatorów oraz określają obowiązki przedsiębiorstw energetycznych będących jednocześnie operatorami systemu elektroenergetycznego albo gazowego prowadzących ruch sieciowy i eksploatację sieci, zwłaszcza sieci przesyłowych, co powinno służyć zapewnieniu spójności i niezawodności funkcjonowania połączonych sieci oraz implementacji dyrektyw rynkowych (art.7, art. 8 ust. 1 i 2 EMD oraz art.7 ust. 1 i 2, art. 10, art. 11 GMD.), jak również Dyrektyw 90/547/EWG/ oraz 91/296/EWG dotyczących tranzytu energii i gazu, postanowień Traktatu Karty Energetycznej oraz decyzji Rady Europejskiej z dnia 28. 03. 1996 r. Nr 96/391/WE (por. także Stanowisko negocjacyjne). Implementacja zostanie również dokonana przez uszczegółowienie (w rozporządzeniu ministra właściwego w sprawach gospodarki wydanego na podstawie art. 9 ust. 1) zadań i obowiązków przedsiębiorstw energetycznych prowadzących ruch sieciowy i eksploatację sieci w zakresie tranzytu energii elektrycznej i gazu. Wprowadzenie ust. 1 art. 9d wynika z konieczności zapewnienia w ustawie operatorowi systemu przesyłowego prawa żądania od wytwórców wytwarzania energii lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania, jeżeli będzie to niezbędne dla zapewnienia jakości, ciągłości i niezawodności dostaw (tzw. generacja wymuszona względami sieciowymi) (art. 8 ust. 1 i 2 EMD).

Ad art. 1 pkt 11. Zmiany w art. 10 stanowią jego uzupełnienie o przepisy materialne i wytyczne w zakresie zawartego w nim upoważnienia zgodnie z wymaganiami Konstytucji RP, w tym w zakresie umożliwienia przeprowadzania kontroli zapasów paliw w przedsiębiorstwach oraz wytyczne do wydania rozporządzenia.

Zmiany w art. 11 stanowią jego uzupełnienie o przepisy materialne, zgodnie z wymaganiami Konstytucji RP, w zakresie możliwości wprowadzania ograniczeń i umożliwienia przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania w przedsiębiorstwach wprowadzonych ograniczeń oraz wytyczne do wydania rozporządzenia. Zmiany w ust. 10 wynikają z konieczności implementacji art. 23 EMD, i art. 24 GMD przewidującego warunki wprowadzania “środków zabezpieczających” na wypadek nagłego kryzysu na rynku energetycznym oraz niezwłoczne informowanie państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Komisji o podjętych środkach. Informacje powinny być przekazywane przez podmiot wnio-

skujący wprowadzanie ograniczenia na podstawie art. 11, to znaczy ministra właściwego do spraw gospodarki. Zmiana polegająca na dodaniu ust. 10 powinna wejść w życie z chwilą uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Ad art. 1 pkt 12. Proponowany nowy punkt w art. 12 ust.2 określa w pkt 6 nowe zadania ministra właściwego do spraw gospodarki, informowania Komisji Europejskiej o projektach inwestycyjnych będących przedmiotem ich zainteresowania. Obowiązki te wynikają z art. 1 ust. 1 rozporządzenia Rady (EC) Nr 736/96 z dnia 22. 04. 1996 r. Uregulowania wymaga szczegółowy sposób trybu i zakresu zbieranych informacji przez Prezesa URE z przedsiębiorstw energetycznych o projektach inwestycyjnych, które powinny być przekazywane co roku do dnia 15 kwietnia do Komisji UE.

Ad art. 1 pkt 13. Zmiany art. 13 ust. 4 umożliwiają powszechny dostęp wszystkich zainteresowanych do dokumentu rządowego, jakim są uchwalone przez Radę Ministrów założenia polityki energetycznej państwa, przez jego ogłoszenie w Monitorze Polskim. Jest to istotne dla przejrzystości zasad regulacji gospodarki paliwami i energią w kraju, która powinna uwzględniać przedmiotowe założenia.

Ad art. 1 pkt 14 lit.b). Podpisane przez Polskę konwencje i porozumienia międzynarodowe, takie jak Europejska Karta Energetyczna czy Konwencja Dotycząca Ochrony Klimatu, zobowiązują Polskę do sformułowania polityki efektywności energetycznej i właściwych ram prawnych oraz regulacyjnych promujących między innymi wzrost efektywności energetycznej gospodarki. Proponowana zmiana w art. 15 pkt 8 ma umożliwić formułowanie w założeniach strategii i celów polityki dla poprawy efektywności energetycznej gospodarki oraz zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska.

Ad art. 1 pkt 17 i 18. Zmiany w art. 23 ust. 2 i art. 28 wynikają z potrzeby implementacji rozporządzenia Rady nr 736/96 w sprawie informowania KE o projektach inwestycyjnych. Organem, który będzie zbierał i przekazywał informacje o projektach inwestycyjnych, proponuje się Prezesa URE. Zmiany te służyć będą również wzmocnieniu roli Prezesa URE jako wykonującego funkcje regulacyjne wynikające z przepisów UE, co było zaznaczone w dokumentach z negocjacji akcesyjnych Polski do UE.

Ad art. 1 pkt 22. W zakresie kryteriów udzielania koncesji proponuje się uzupełnienie dotychczasowego pkt 1 w art. 33 ust.1 ograniczającego możliwość uzyskania koncesji przez podmioty nie mające siedziby (miejsc zamieszkania) w Polsce jako niezgodnego z podstawowymi zasadami prawa UE, a także dodanie nowego ust.5. Obowiązek informo-

wania Komisji Europejskiej o zastosowanych kryteriach odmowy w zakresie wynikającym z umów międzynarodowych wynika bezpośrednio z art. 4.3 GMD dla instalacji i art. 5.3 EMD dla urządzeń wytwórczych.

Ad art. 1 pkt 24. Ze względu na wymaganą przez Dyrektywę jasność i przejrzystość kryteriów ustanawiania obowiązków świadczenia usług publicznych, co wynika z art.3 GMD i art. 3 EMD, niemożliwe jest utrzymanie art. 37 ust. 1 pkt 5, dotyczącego tzw. "szczególnych warunków wykonywania działalności", w obecnym brzmieniu. W związku z uwagami, że szczególne warunki wykonywania działalności przez przedsiębiorstwa energetyczne są regulowane w innych artykułach ustawy (np. obowiązek zawarcia umowy sprzedaży art. 7 ust. 1) proponuje się uzupełnienie pkt. 5 w ust. 1 tego artykułu o określenie warunków szczególnych, takich jak utrzymywanie majątku w należytym stanie i powiadamianiu Prezesa URE o zmianach w prowadzeniu działalności objętej koncesją.

Ad art. 1 pkt 26. Obowiązek publicznego udostępnienia sprawozdań finansowych w siedzibie przedsiębiorstwa dotyczący przedsiębiorstw nie publikujących swoich sprawozdań wynika z art. 13 ust. 2 GMD oraz 14 ust. 2 EMD. Zachowanie pozostałych obowiązków dotyczących rachunkowości określonych w art. 13 GMD i art. 14 EMD wynika z przepisów ustawy o rachunkowości.

Ad art. 1 pkt 28. Proponowane skreślenie, wprowadzonego przez parlament w ostatnim okresie, art. 45b wynika z jego wadliwości i niejasności, budzących liczne kontrowersje co do jego interpretacji. Kwestie regulowane art. 45b są ujęte w przepisach rozporządzenia wydanego na podstawie art. 46. Nie występuje więc potrzeba specjalnej regulacji okresu, na który ustala się taryfy w ustawie. Ponadto przepis z uwagi na jego ograniczenia swobody działalności gospodarczej bez możliwości uwzględnienia indywidualnych uwarunkowań działalności prowadzonej przez poszczególne podmioty gospodarcze, stanowi zagrożenie dla ciągłości funkcjonowania przedsiębiorstw ciepłowniczych oraz dostaw ciepła do odbiorców.

Ad art. 1 pkt 31. Skreślenie art. 48 związane jest z liberalizacją i wprowadzaniem rynku energii elektrycznej oraz zwolnieniem wytwórców z obowiązku zatwierdzania taryf energii elektrycznej. Propozycja umożliwia umowne kształtowanie cen węgla brunatnego między kopalnią i elektrownią, których działalność jest ze sobą ściśle powiązana i zależna.

Ad art. 1 pkt 32. Zmiana w art. 49 (nowy ust.3) ma na celu doprecyzowanie kryteriów podejmowania przez Prezesa URE decyzji w sprawie konkurencyjności danego segmentu

rynku. Obecnie obowiązujące rozwiązanie nie wskazuje takich kryteriów, przez co przepis narażony jest na zarzut braku przejrzystości i obiektywności wprowadzonych przezeń kryteriów, co podnosił również Rzecznik Praw Obywatelskich w swoim wystąpieniu do Ministra Gospodarki.

Ad art. 1 pkt 35. Zmiana w art. 54 dotyczy uzupełnienia o wytyczne do wydania rozporządzenia zgodnie z wymaganiami Konstytucji RP.

Proponowane ww. omówione zmiany, stosownie do Raportu okresowego z postępów Polski na drodze do członkostwa w UE –2001 r. (SEC(2001)1752), służyć będą usunięciu nieprawidłowości cenowych, eliminowaniu subsydiowania skrośnego pomiędzy rodzajami działalności i grupami odbiorców oraz rozwojowi rynku energii elektrycznej i paliw gazowych.

Wejście w życie ustawy z dniem 1 stycznia 2003 roku jest zbieżne z założeniami gotowości Polski do członkostwa w Unii Europejskiej ustalonym w Stanowisku negocyjnym. Niektóre przepisy ustawy określone w art. 9, w tym przede wszystkim te, które dotyczą informowania Komisji Europejskiej i dopuszczają procedury odwoławcze przed organami Unii, wejdą w życie z dniem wejścia w życie traktatu o akcesji. Przepis zmienionego art. 4 ust. 5 dotyczący prawa odmowy świadczenia usług przesyłowych dla paliw i energii pochodzących z importu utraci moc, w odniesieniu do krajów członkowskich UE, z dniem wejścia w życie traktatu o akcesji.

Ocena skutków regulacji.

1. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu i sektora publicznego.

Zmiana ustawy, w zakresie w jakim dotyczy dostosowania przepisów do wymagań w zakresie informowania UE i zgodności z Konstytucją RP, nie powinna powodować skutków dla budżetu państwa. Natomiast w zakresie, w jakim dotyczy otwarcia rynku paliw gazowych i energii elektrycznej oraz dopuszczeniu do tego rynku podmiotów krajów UE i paliw gazowych i energii elektrycznej wydobywanych lub wytwarzanych w krajach UE służyć będzie rozwojowi konkurencji w energetyce i obniżeniu kosztów zaopatrzenia gospodarki w paliwa gazowe i energię. Efekty te są trudne do obliczenia lecz, jak wskazują doświadczenia krajów wprowadzających zasady rynkowe w energetyce, wprowadzenie

konkurencji na rynku energii wpływa korzystnie na jakość i koszty dostaw paliw i energii w tych krajach. Przepisy dopuszczające stosowanie negatywnej klauzuli wzajemności pozwalają na równomierne i stopniowe otwieranie rynków oraz uniknięcie negatywnych skutków dla przedsiębiorstw energetycznych. Wprowadzenie dopuszczonych przepisami UE, ograniczeń w dostępie do sieci (art. 4 ust. 4 i art. 4a i 4b) ma zabezpieczyć rynek polski przed negatywnymi skutkami różnego tempa otwierania rynków energii elektrycznej i gazu w poszczególnych państwach, w tym członkowskich UE, oraz skutkami kontraktów długoterminowych w elektroenergetyce oraz na dostawy gazu z Rosji.

Dotychczasowe ponad trzyletnie polskie doświadczenia w stosowaniu prawa korzystania przez odbiorców z wyboru sprzedawcy paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jak również doświadczenia kilku innych krajów (np. Niemcy, Anglia, Szwecja i inne), które wprowadziły już dla wszystkich odbiorców dostęp do sieci, wskazują na korzystanie z tego prawa z różnych przyczyn przez odbiorców w niewielkim stopniu. Dlatego też pełny dostęp do sieci dla wszystkich odbiorców nie powinien istotnie zmienić tego stanu oraz stanowić zagrożenia dla stabilności funkcjonowania dostaw paliw gazowych i energii. Natomiast może, przez umożliwienie mniejszym odbiorcom wyboru dostawcy, przyspieszyć wprowadzanie konkurencji w sektorze gazowniczym i elektroenergetycznym oraz wpłynąć na poprawę efektywności funkcjonowania jego podmiotów. W przypadku utrzymania otwierania rynku w tempie zgodnym z wymaganiami przepisów Unii Europejskiej można, w drodze zmiany rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie harmonogramu uzyskiwania prawa do korzystania z usług przesyłowych przez wszystkich odbiorców w okresie do 2005 roku, zrezygnować z dotychczasowych założeń przyjętych w tych obowiązujących przepisach.

Niemniej niezbędne i korzystne będzie tworzenie warunków do przyspieszenia realizacji programów restrukturyzacji w sektorach i w przedsiębiorstwach skutkujące racjonalizacją zatrudnienia i kosztów oraz unowocześnienia technologii, umożliwiając sprostaniu konkurencji na rynku europejskim. Proces ten powinien przebiegać w sposób naturalny bez potrzeby stosowania pomocy budżetu państwa. Środki będą pozyskiwane w ramach pakietów inwestycyjnych w procesie prywatyzacji sektora od inwestorów.

Natomiast koszty związane z wdrażaniem wymagań UE w zakresie redukcji emisji zanieczyszczeń przemysłowych będą spoczywać na przedsiębiorstwach energetycznych.

Wiąże się z tym wykorzystanie źródeł energii odnawialnej.

Promocją wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych jest nałożony ustawowo obowiązek zakupu energii ze źródeł odnawialnych oraz energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła. Źródła tej energii mogą nie być konkurencyjne ale będą służyć zmniejszeniu zanieczyszczenia środowiska.

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU USTAWY O ZMIANIE USTAWY – PRAWO ENERGETYCZNE

Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie prawa polskiego w obszarze negocjacyjnym „Energia” pkt 1 Przygotowanie do Uczestnictwa we Wspólnym Rynku Energii Elektrycznej, do prawa Unii Europejskiej. Konieczność implementacji prawa UE do polskiego systemu prawnego powoduje, że niezbędne staje się przyjęcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne, regulującej kwestie związane z problematyką dotyczącą liberalizacji rynku energii. Liberalizacja ta dotyczy zasad rządzących rynkiem gazu i energii elektrycznej.

Opracowanie i uchwalenie ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne jest częścią priorytetu 14.1 - Narodowego Programu Przygotowania do Członkostwa - „Przygotowanie do Uczestnictwa we Wspólnym Rynku Energii Elektrycznej.

Do unijnego systemu prawnego regulującego problematykę związaną z liberalizacją rynku energii, należą następujące akty prawne:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 96/ 92/ WE z 16. 12.1996 r. w sprawie jednolitych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 98/ 30/ WE z 22. 06.1998 r. dotycząca wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku gazu ziemnego,
- Dyrektywa Rady 91/ 296/ EWG z 31.05. 1991 r. w sprawie tranzytu gazu ziemnego sieciami gazowymi,
- Dyrektywa Rady 90/547/ EWG z 29.10. 1990 r. w sprawie tranzytu energii elektrycznej przez sieci,
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 736/ 96 z 22.04. 1996 r. w sprawie informowania Komisji o projektach inwestycyjnych sektora naftowego, gazowniczego i elektroenergetycznego, będących w obszarze zainteresowania Wspólnoty

Podstawowym założeniem ww. wymienionych aktów prawa wspólnotowego jest ustanowienie reguł umożliwiających stworzenie liberalnego rynku energii. W tym celu dyrektywy wprowadzają przepisy dotyczące produkcji, przesyłania i dystrybucji elektryczności i gazu ziemnego na wspólnym rynku energii. Dyrektywy ustanawiają szczegółowe zasady dotyczące organizacji i funkcjonowania sektora elektrycznego oraz

sektora gazowego, dostępu do rynku, a także kryteria i procedury odnoszące się do zaproszeń do przetargu, udzielania zezwoleń/licencji w zakresie energii elektrycznej oraz kryteria i procedury odnoszące się do udzielania zezwoleń na przesył, przechowywanie, dystrybucję i dostarczanie gazu. Przedsiębiorstwa sektora energetycznego muszą działać na zasadach rynkowych i nie mogą być przedmiotem dyskryminacji, rozpatrując zarówno ich uprawnienia jak i obowiązki. Państwa Członkowskie mogą nałożyć na przedsiębiorstwa obowiązki w interesie publicznym, w zakresie bezpieczeństwa, regularności, jakości i cen dostaw elektryczności. Dyrektywa 9/92/WE stanowi, iż wytwarzanie elektryczności jest przedmiotem licencjonowania lub procedury przetargu. Udzielanie licencji musi następować zgodnie z kryteriami odnoszącymi się do bezpieczeństwa publicznego, środowiska, efektywności energetycznej, oraz technicznymi i ekonomicznymi możliwościami wnioskującego o udzielenie licencji. Państwa członkowskie muszą zapewnić, iż przyczyny odmowy udzielenia licencji, jaki i procedura odwoławcza będą ustanowione. Podobnie procedura oparta na przetargu musi być ustanowiona zgodnie z przepisami Dyrektywy 96/92/WE. Dyrektywa 98/30/WE również przewiduje, iż w przypadku istnienia w państwie członkowskim systemu zezwoleń/licencji na budowę lub eksploatację instalacji gazu ziemnego, procedury i kryteria udzielania powyższych zezwoleń nie mogą być dyskryminujące. Państwa członkowskie muszą zapewnić, iż przyczyny odmowy udzielenia licencji, jaki i procedura odwoławcza będą ustanowione. Każde przedsiębiorstwo zajmujące się przesyłaniem, dystrybucją i przechowywaniem gazu musi zapewnić działanie, utrzymywanie i rozwijanie sieci zapewniającej bezpieczeństwo i niezawodność. Wszystkie te czynności powinny odpowiadać wymaganiom z punktu widzenia ochrony środowiska. Przedsiębiorstwa te nie mogą stosować jakiegokolwiek dyskryminacji wobec użytkowników sieci. Muszą one również udzielać wyczerpujących informacji innym przedsiębiorstwom z tego sektora, co ma na celu zapewnienie bezpiecznego i efektywnego działania systemu. Zgodnie z dyrektywami, operatorzy systemów przesyłowych są odpowiedzialni za działanie, utrzymywanie w odpowiednim stanie i rozwój sieci oraz jej połączeń. Operator systemu przesyłowego nadzoruje przesył energii zapewniając bezpieczeństwo, niezawodność i efektywność sieci. Operator systemu dystrybucji odpowiedzialny jest za działanie, utrzymywanie w odpowiednim stanie i rozwój sieci. Operator systemu dystrybucji musi zapewnić bezpieczny, niezawodny i efektywny system dystrybucji. Nie może on stosować jakiegokolwiek dyskryminacji względem użytkowników sieci. Dyrektywa 96/92/WE stanowi, iż państwa członkowskie mogą wymagać od operatora systemu dystrybucji, aby ten przyznawał pierwszeństwo elektryczności pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Dyrektywy wymagają,

aby przedsiębiorstwa prowadziły księgowość w sposób zapewniający rozdzielenie księgowania dla produkcji, przesyłu i dystrybucji energii. W zakresie dostępu do rynku Dyrektywa 96/92/WE stanowi, iż może on być bądź tzw. regulowanym dostępem do rynku lub negocjowanym dostępem do rynku (TPA), bądź państwo członkowskie może ustanowić osobę prawną pełniącą funkcje jedynego nabywcy. Dyrektywa 98/30/WE stanowi, iż dostęp do rynku może być bądź regulowanym dostępem do rynku, bądź negocjowanym dostępem do rynku. W przypadku regulowanego dostępu do rynku, operatorzy publikują taryfy. Operator systemu (sieci elektrycznej) może odmówić dostępu do sieci w przypadku braku odpowiedniej mocy, natomiast operator sieci gazowej może odmówić dostępu do sieci także w przypadku nałożenia na niego pewnych obowiązków w interesie publicznym oraz w przypadku ekonomicznych lub finansowych trudności związanych z kontraktami typu "take or pay". Powyższa odmowa musi być wystarczająco uzasadniona. Również w przypadku nagłych kryzysów energetycznych lub zagrożenia bezpieczeństwa mogą być przedsięwzięte pewne środki ograniczające dostęp do rynku. Ponadto dyrektywa 98/30/WE stanowi, iż państwa członkowskie mogą nałożyć na przedsiębiorstwa dystrybucyjne obowiązek dostaw gazu do odbiorców znajdujących się na danym obszarze i należącym do danej kategorii. Taryfy muszą być ustalone dla tych odbiorców w sposób zapewniający ich równe traktowanie. Państwa członkowskie muszą ustanowić tzw. uprawnionych odbiorców. Elektrownie i końcowi odbiorcy zużywający więcej niż 25 mln. m³ gazu na rok są automatycznie uznani za uprawnionych odbiorców (w 2003 r. zużywający więcej niż 15 mln m³, a w 2008 r. zużywający więcej niż 5 mln. m³). Każdego roku państwa członkowskie muszą opublikować kryteria dla uznania kto jest uprawnionym odbiorcą. Państwa członkowskie mają obowiązek ustanowić niezależnego regulatora, uprawnionego do rozwiązywania sporów wynikłych w zakresie w dostępu do sieci.

W celu wdrożenia do systemu prawa polskiego zasad i reguł dotyczących liberalizacji sektora energetycznego, projekt ustawy zawiera przepisy liberalizujące wspólny rynek gazu i energii elektrycznej. Wprowadza on m. in. szereg nowych definicji. Dotyczą one odnawialnego źródła energii, operatorów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w przepisach dyrektyw oraz systemu i sieci, dla których prowadzą ruch sieciowy (art. 1 pkt 2c projektu). Powyższe definicje są zgodne z postanowieniami zawartymi w Dyrektywach 96/92/WE oraz 98/30/WE. Definicja odnawialnego źródła energii odpowiada definicji zawartej w nowej Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/77/EC w sprawie

promocji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii, która definiuje i dotyczy tylko odnawialnych źródeł energii (art. 1 pkt 2a projektu). Projektowana ustawa wprowadza w art. 1 pkt 3a zasadę dostępu strony trzeciej (TPA). Zgodnie z nią przedsiębiorstwa sieciowe mają obowiązek zapewnić wszystkim pomiotom na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług polegających na przesyłaniu energii od wybranego przez te podmioty dostawcy, na podstawie zawartej między nimi umowy. Odpowiada to wymaganiom art. 14 Dyrektywy 98/30/WE oraz art. 16 Dyrektywy 96/92/WE. Zgodnie z postanowieniami Dyrektywy 98/30/WE projekt ustanawia w art. 1 pkt 4 ustawy kryteria na podstawie, których Prezes URE może ograniczyć lub wyłączyć obowiązki płynące z umów o świadczenie usług przesyłowych, w odniesieniu do paliw gazowych, związanych z zobowiązaniami typu „take or pay”, wynikającymi z wcześniej zawartych umów. Przepis ten realizuje założenia zawarte w Stanowisku negocjacyjnym, zgodnie z którymi należy określić kryteria stosowane przy odstępstwach z tytułu ww. kontraktów. Ponadto, zgodnie z założeniami Dyrektyw 96/92/WE oraz 98/30/WE został wprowadzony obowiązek corocznego informowania Komisji Europejskiej o kryteriach uzyskiwania przez odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych oraz o stopniu otwarcia rynku.

Projektowana ustawa zawiera w art. 1 pkt 3b klauzulę negatywnej wzajemności (*negative reciprocity clause*), która została sformułowana w art. 19 pkt 1 Dyrektywy 98/30/WE oraz w art. 19 pkt 5 Dyrektywy 96/92/WE. Zaproponowane w projekcie noweli brzmienie zawarte w artykule 1 punkt 3b podpunkt 1 odpowiada klauzuli negatywnej wzajemności z dyrektyw. Jednak artykuł 1 punkt 3b podpunkt 2 projektu ustawy znacznie wykracza poza klauzulę zawartą w dyrektywach, wprowadzając wymóg pochodzenia. Proponowane brzmienie przepisu spowoduje, iż prawo dostępu do polskiej sieci przesyłowej dla stron trzecich (TPA) zostanie ograniczone po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej jedynie do energii i gazu wytwarzanych na terenie państw członkowskich. Przepis ten wprowadza dyskryminację podmiotów zajmujących się obrotem, lecz nie związanych z wydobyciem gazu czy z wytwarzaniem energii elektrycznej.

Projekt ustawy w art. 1 pkt 4 wprowadza upoważnienie dla Ministra Gospodarki do wydania rozrządzenia w sprawie harmonogramu uzyskiwania prawa do korzystania z usług przesyłowych. Konieczność otwarcia rynku i jego harmonogram wynika z art. 18 Dyrektywy 98/30/WE oraz art. 19 96/92/WE. Należy również podkreślić, iż zgodnie z decyzjami podjętymi przez przywódców na szczycie Rady Europejskiej w Barcelonie (15-16 marca 2002r.), liberalizacja rynku energii zostanie przyspieszona, zatem konieczność zmian w rozporządzeniu dotyczącym harmonogramu jest uzasadniona. Także zawarty w projekcie

ustawy obowiązek corocznego informowania Komisji Europejskiej o osiągniętym stopniu otwarcia rynku wynika z dyrektyw. Projekt ustawy w art. 1 pkt 8 implementuje postanowienia Dyrektyw 90/547/WE oraz 91/296/WE dotyczące tranzytu gazu i energii elektrycznej poprzez sieci przesyłowe państw członkowskich UE, co do możliwości odwoływania się do Komisji Europejskiej w sprawach spornych dotyczących tranzytu.

Projekt ustawy w art. 1 pkt 10 określa sposób wyznaczenia operatorów oraz obowiązki przedsiębiorstw energetycznych będących jednocześnie operatorami systemu elektroenergetycznego lub gazowego, prowadzącymi ruch sieciowy i eksploatację sieci. Przepis ten ma zapewnić spójność i niezawodność funkcjonowania połączonych sieci wraz z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska. Operator systemu będzie miał prawo żądania od wytwórców wytwarzania energii lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania, jeżeli będzie to niezbędne dla zapewnienia jakości, ciągłości i niezawodności dostaw. Przepis ten stanowi implementację postanowień dyrektyw 98/30/WE oraz 96/92/WE. Projekt zawiera zmiany dotyczące wprowadzania tzw. środków zabezpieczających na wypadek nagłego kryzysu na rynku energetycznym oraz obowiązek niezwłocznego informowania państw członkowskich UE oraz Komisji Europejskiej o podjętych środkach. Zmiany te wynikają z konieczności wdrożenia postanowień art. 23 dyrektywy 96/92/WE oraz art. 24 dyrektywy 98/30/WE. Zmiany zawarte w art. 1 pkt 13, 18c i pkt 19 projektu wynikają z potrzeby implementacji postanowień rozporządzenia Rady 736/96 i dotyczą obowiązku informowania Komisji Europejskiej o projektach inwestycyjnych będących w obszarze zainteresowania Unii Europejskiej. Należy podkreślić istotną zmianę zawartą w art. 1 pkt 23a projektu ustawy, dotyczącą usunięcia ograniczania w zakresie możliwości uzyskania koncesji przez podmioty nie mające siedziby (miejsca zamieszkania) w Polsce, jako niezgodnego z podstawową zasadą niedyskryminacji zawartą w prawie Unii Europejskiej. Ponadto projekt w pełni realizuje postulat jasności i przejrzystości kryteriów ustanawiania obowiązków o charakterze publicznym, zawartych w art. 3 dyrektywy 96/92/WE oraz art. 3 dyrektywy 98/30/WE. Artykuł 1 pkt 27 projektowanej ustawy wprowadza, zgodnie z wymaganiami art. 14 dyrektywy 96/92/WE i art. 13 dyrektywy 98/30/WE, zasady prowadzenia oddzielnej księgowości dla poszczególnych rodzajów działalności. Wprowadza też obowiązek udostępniania sprawozdań finansowych na podmioty, które nie są zobligowane na podstawie odrębnych przepisów do ich publikacji.

W konkluzji należy stwierdzić, iż wyżej przedstawiona analiza pozwala uznać projekt ustawy o zmianie ustawy – **Prawo energetyczne** za dostosowujący prawo polskie do

wspólnotowego *aquis* w zakresie przepisów liberalizujących zasady dotyczące gazu ziemnego i energii elektrycznej.

Projekt jest również potraktowany priorytetowo w Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa (NPPC 2000). Priorytet nr 14.1 - Narodowego Programu Przygotowania do Członkostwa - „Przygotowanie do Uczestnictwa we Wspólnym Rynku Energii Elektrycznej; przewiduje uchwalenie ustawy implementującej Dyrektywy 96/ 92/ WE, 98/ 30/ WE, 91/ 296/ EWG, 90/547/ EWG, i Rozporządzenie 736/ 96 do końca września 2002 roku.

W powyższym zakresie projekt dokonuje transpozycji odpowiednich przepisów Dyrektyw 96/ 92/ WE, 98/ 30/ WE, 91/ 296/ EWG, 90/547/ EWG, i Rozporządzenia 736/ 96.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Skr. Min. DH/ 4/11 /2002/DPE/OT/AD

Warszawa, 14 marzec 2002 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

I. Celem projektowanej ustawy jest dostosowanie polskiego prawa energetycznego do obowiązujących norm prawa europejskiego, w zakresie liberalizacji sektora energetycznego. Projekt ustawy wdraża, dotychczas nie implementowane do polskiego porządku prawnego, postanowienia aktów wspólnotowych, do których należą:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 96/ 92/ WE z 16. 12.1996 r. w sprawie jednolitych zasad wewnętrznego rynku energii elektrycznej,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 98/ 30/ WE z 22. 06.1998 r. dotycząca wspólnych zasad dla wewnętrznego rynku gazu ziemnego,
- Dyrektywa Rady 91/ 296/ EWG z 31.05. 1991 r. w sprawie tranzytu gazu ziemnego sieciami gazowymi,
- Dyrektywa Rady 90/547/ EWG z 29.10. 1990 r. w sprawie tranzytu energii elektrycznej przez sieci,
- Rozporządzenie Rady (WE) nr 736/ 96 z 22.04. 1996 r. w sprawie informowania Komisji o projektach inwestycyjnych sektora naftowego, gazowniczego i elektroenergetycznego, będących w obszarze zainteresowania Wspólnoty.

W marcu 2001 roku Komisja Europejska przedstawiła projekt Dyrektywy zmieniającej Dyrektywy: 96/92/WE i 98/30/WE. Projekt ten znajduje się w trakcie procesu legislacyjnego i nie stał się do tej pory obowiązującym prawem. Zawiera on przepisy nie tylko liberalizujące wspólny rynek gazu jak i energii elektrycznej ale i znacznie upraszczające obecne uregulowania. Zarówno NPPC jak i stanowiska negocjacyjne nie przewidują obecnie wdrożenia do polskiego porządku prawnego projektu wyżej wspomnianej Dyrektywy. Wdrożenie wspomnianego projektu Dyrektywy będzie możliwe dopiero, gdy stanie się ona obowiązującym aktem prawnym, stąd konieczna będzie późniejsza nowelizacja projektu ustawy.

II. Celem ww. dyrektyw jest ustanowienie reguł umożliwiających stworzenie liberalnego rynku energii. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę dyrektyw:

Dyrektywa 96/92/WE ustanawia przepisy dotyczące produkcji, przesyłania i dystrybucji elektryczności na wspólnym rynku energii. Ustanawia szczegółowe zasady dotyczące organizacji i funkcjonowania sektora elektrycznego, dostępu do rynku, kryteria i procedury odnoszące się do zaproszeń do przetargu, udzielania zezwoleń/licencji, i działania systemów. Przedsiębiorstwa zajmująca się elektrycznością muszą działać na zasadach rynkowych i nie mogą być przedmiotem dyskryminacji, rozpatrując zarówno ich uprawnienia jak i obowiązki. Państwa Członkowskie mogą nałożyć na przedsiębiorstwa obowiązki w interesie publicznym, w zakresie bezpieczeństwa, regularności, jakości i cen dostaw elektryczności. Dyrektywa stanowi, iż wytwarzanie elektryczności jest przedmiotem licencjonowania lub procedury przetargu. Udzielanie licencji musi następować zgodnie z kryteriami odnoszącymi się do bezpieczeństwa publicznego, środowiska, efektywności energetycznej, oraz technicznymi i ekonomicznymi możliwościami wnioskującego o udzielenie licencji. Państwa członkowskie muszą zapewnić, iż przyczyny odmowy udzielenia licencji, jaki i procedura odwoławcza będą ustanowione. Podobnie procedura oparta na przetargu musi być ustanowiona zgodnie z przepisami Dyrektywy.

Dyrektywa określa iż, operatorzy systemów przesyłowych są odpowiedzialni za działanie, utrzymywanie w odpowiednim stanie i rozwój sieci oraz jej połączeń. Operator systemu przesyłowego nadzoruje przesył energii zapewniając bezpieczeństwo, niezawodność i efektywność sieci. Operator systemu dystrybucji odpowiedzialny jest za działanie, utrzymywanie w odpowiednim stanie i rozwój sieci. Operator systemu dystrybucji musi zapewnić bezpieczny, niezawodny i efektywny system dystrybucji. Nie może on stosować jakiegokolwiek dyskryminacji względem użytkowników sieci. Państwa członkowskie mogą

wymagać od operatora systemu dystrybucji, aby ten przyznawał pierwszeństwo elektryczności pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Zgodnie z wymaganiami dyrektywy przedsiębiorstwa muszą prowadzić księgowość w sposób zapewniający rozdzielenie księgowania dla produkcji, przesyłu i dystrybucji energii.

Dostęp do rynku może być bądź tzw. regulowanym dostępem do rynku lub negocjowanym dostępem do rynku (TPA) bądź państwo członkowskie może ustanowić osobę prawną pełniącą funkcje, jedynego nabywcy. W przypadku regulowanego dostępu do rynku, operatorzy publikują taryfy. Operator systemu może odmówić dostępu do sieci w przypadku braku odpowiedniej mocy. Również w przypadku nagłych kryzysów energetycznych lub zagrożenia bezpieczeństwa mogą być przedsięwzięte pewne środki ograniczające dostęp do rynku.

Dyrektywa 98/30/WE ustanawia przepisy dotyczące przechowywania, dostarczania i dystrybucji naturalnego gazu na wspólnym rynku energii. Ustanawia szczegółowe zasady dotyczące organizacji i funkcjonowania sektora gazowego, dostępu do rynku, kryteria i procedury odnoszące się do udzielania zezwoleń na przesył, przechowywanie, dystrybucję i dostarczanie gazu, jak i działania systemów sieciowych. Przedsiębiorstwa działające na rynku gazowym muszą działać na zasadach rynkowych i nie mogą być przedmiotem dyskryminacji, zarówno w zakresie ich uprawnień jak i obowiązków. Państwa Członkowskie mogą nałożyć na przedsiębiorstwa obowiązki w interesie publicznym, w zakresie bezpieczeństwa, regularności, jakości i cen dostaw jak i ochrony środowiska.

Każde przedsiębiorstwo zajmujące się przesyłaniem, dystrybucją i przechowywaniem gazu musi zapewnić działanie, utrzymywanie i rozwijanie sieci zapewniającej bezpieczeństwo i niezawodność. Wszystkie te czynności powinny odpowiadać wymaganiom z punktu widzenia ochrony środowiska. Przedsiębiorstwa te nie mogą stosować jakiejkolwiek dyskryminacji wobec użytkowników sieci. Muszą one również udzielać wyczerpujących informacji innym przedsiębiorstwom z tego sektora, co ma na celu zapewnienie bezpiecznego i efektywnego działania systemu.

Państwa członkowskie mogą nałożyć na przedsiębiorstwa dystrybucyjne obowiązek dostaw gazu do odbiorców znajdujących się na danym obszarze i należącym do danej kategorii. Taryfy muszą być ustalone dla tych odbiorców w sposób zapewniający ich równe traktowanie.

Zgodnie z wymaganiami dyrektywy przedsiębiorstwa muszą prowadzić księgowość w sposób zapewniający rozdzielenie księgowania dla produkcji przesyłu i dystrybucji energii

Dostęp do rynku może być bądź regulowanym dostępem do rynku, bądź negocjowanym dostępem do rynku. W przypadku regulowanego dostępu do rynku, operatorzy publikują taryfy. Operator systemu może odmówić dostępu do sieci w przypadku braku odpowiedniej mocy, pewnych obowiązków w interesie publicznym, a także w przypadku ekonomicznych lub finansowych trudności związanych z kontraktami typu "take or pay". Powyższa odmowa musi być wystarczająco uzasadniona.

Państwa członkowskie muszą ustanowić tzw. uprawnionych odbiorców. Elektrownie i końcowi odbiorcy zużywający więcej niż 25 mln. m³ gazu na rok są automatycznie uznane za uprawnionych odbiorców. (w 2003r. zużywający więcej niż 15 mln m³, a w 2008 r. zużywający więcej niż 5 mln. m³). Każdego roku państwa członkowskie muszą opublikować kryteria dla uznania kto jest uprawnionym odbiorcą. Państwa członkowskie mają obowiązek ustanowić niezależnego regulatora, uprawnionego do rozwiązywania sporów wynikłych w zakresie dostępu do sieci. W przypadku nagłych kryzysów energetycznych lub zagrożenia bezpieczeństwa mogą być przedsięwzięte pewne środki ograniczające dostęp do rynku.

III. Projekt ustawy zawiera przepisy liberalizujące wspólny rynek gazu i energii elektrycznej.

1. Wprowadza szereg nowych definicji:

- odnawialnego źródła energii, która jest zgodna z definicją zawartą w nowej Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/77/EC w sprawie promocji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej produkowanej z odnawialnych źródeł energii, która definiuje i dotyczy tylko odnawialnych źródeł energii (art. 1 pkt 2a projektu),
- operatorów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w przepisach dyrektyw oraz systemu i sieci, dla których prowadzą ruch sieciowy (art. 1 pkt 2c projektu). Powyższe definicje są zgodne z postanowieniami zawartymi w Dyrektywach 96/92/WE oraz 98/30/WE.

2. Artykuł 1 pkt 3a projektowanej ustawy wprowadza zasadę dostępu strony trzeciej (TPA). Zgodnie z nią przedsiębiorstwa sieciowe mają obowiązek zapewnić wszystkim podmiotom na zasadzie równoprawnego traktowania, świadczenie usług polegające na przesyłaniu energii od wybranego przez te podmioty dostawcy, na podstawie zawartej między nimi umowy.

3. Ponadto Artykuł 1 pkt 3b projektowanej ustawy zawiera tzw. klauzulę negatywnej wzajemności (*negative reciprocity clause*), która została sformułowana w art. 19 pkt 1

dyrektywy 98/30/WE oraz w art. 19 pkt 5 dyrektywy 96/92/WE. Zaproponowane w projekcie noweli brzmienie zawarte w artykule 1 punkt 3b podpunkt 2, po wejściu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, będzie powodowało dyskryminację podmiotów starających się o dostęp do sieci. Polegać może ona na tym, iż przedsiębiorstwa nie zajmujące się wytwarzaniem elektryczności, lub nie wydobywające paliw gazowych na terenie Wspólnoty, nie będą mogły zawierać umów na dostawę energii, na zasadach przewidzianych w ustawie, tj. zapewniających równe traktowanie.

4. Artykuł 1 pkt 4 projektowanej ustawy wymienia kryteria odmowy umów o świadczenie usług przesyłowych, w odniesieniu do paliw gazowych, związanych z zobowiązaniami typu „*take or pay*”, wynikającymi z wcześniej zawartych umów. Przepis ten realizuje założenia zawarte w Stanowisku negocjacyjnym, zgodnie z którymi należy określić kryteria stosowane przy odstępstwach z tytułu ww. kontraktów. Ponadto, zgodnie z założeniami Dyrektyw 96/92/WE oraz 98/30/WE został wprowadzony obowiązek corocznego informowania Komisji Europejskiej o kryteriach uzyskiwania przez odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych oraz o stopniu otwarcia rynku.
5. Artykuł 1 pkt 8 projektu stanowi implementację Dyrektyw 90/547/WE oraz 91/296/WE dotyczących tranzytu gazu i energii elektrycznej poprzez sieci przesyłowe państw członkowskich UE, co do możliwości odwoływania się do Komisji Europejskiej w sprawach spornych dotyczących tranzytu.
6. Artykuł 1 pkt 10 projektu określa sposób wyznaczenia operatorów oraz obowiązki przedsiębiorstw energetycznych będących jednocześnie operatorami systemu elektroenergetycznego lub gazowego prowadzącymi ruch sieciowy i eksploatację sieci. Celem powyższego przepisu jest zapewnienie spójności niezawodności funkcjonowania połączonych sieci wraz z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska. Operator systemu będzie miał prawo żądania od wytwórców wytwarzania energii lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania, jeżeli będzie to niezbędne dla zapewnienia jakości, ciągłości i niezawodności dostaw. Przepisy te stanowią implementację postanowień dyrektyw 98/30/WE oraz 96/92/WE.
7. Artykuł 1 pkt 12 projektu zawiera zmiany dotyczące wprowadzania tzw. środków zabezpieczających na wypadek nagłego kryzysu na rynku energetycznym oraz obowiązek niezwłocznego informowania państw członkowskich UE oraz Komisji

Europejskiej o podjętych środkach. Zmiany te wynikają z konieczności wdrożenia postanowień dyrektyw 96/92/WE oraz 98/30/WE.

8. Zmiany zawarte w art. 1 pkt 13, 18c i pkt 19 projektu wynikają z potrzeby implementacji postanowień rozporządzenia Rady 736/96 i dotyczą obowiązku informowania Komisji Europejskiej o projektach inwestycyjnych będących w obszarze zainteresowania Unii Europejskiej.
 9. Należy podkreślić istotną zmianę zawartą w art. 1 pkt 23a dotyczącą usunięcia ograniczania w zakresie możliwości uzyskania koncesji przez podmioty nie mające siedziby (miejsca zamieszkania) w Polsce, jako niezgodnego z podstawową zasadą niedyskryminacji zawartą w prawie Unii Europejskiej. Ponadto projekt w pełni realizuje postulat jasności i przejrzystości kryteriów ustanawiania obowiązków o charakterze publicznym zawartych w dyrektywach 96/92/WE oraz 98/30/WE.
 10. Artykuł 1 pkt 27 projektowanej ustawy wprowadza zgodne z wymaganiami dyrektyw 96/92/WE i 98/30/WE zasady prowadzenia oddzielnej księgowości dla poszczególnych rodzajów działalności. Wprowadza też obowiązek udostępniania sprawozdań finansowych na podmioty, które nie są zobligowane na podstawie odrębnych przepisów do ich publikacji.
- IV. Projekt ustawy realizuje zobowiązania wynikające z NPPC oraz ze Stanowiska negocjacyjnego Polski w obszarze energia.

W związku z powyższym należy uznać, iż projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwagi z pkt III ppkt.3 opinii.

Do uprzejmej wiadomości

Pan Jacek Piechota
Minister Gospodarki

Dariusz

**Zestawienie przepisów prawa Unii Europejskiej,
których wdrożenie jest celem projektu ustawy dostosowawczej – ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne**

marzec 2002r.

Lp.	UE	JUE	JPL	Treść zmiany	Przepisy Intertemporalne	Uwagi
1.	Sygnatura aktu europejskiego	Jednostka redakcyjna aktu europejskiego	Jednostka redakcyjna aktu polskiego		Uwagi co do wejścia w życie	
1.	2	3	4	5	6	7
2.	Dyr. 2001/777/UE	art. 2	art. 3 pkt 20	Zdefiniowanie definicji odnawialnych źródeł energii i korekta przepisów ich dotyczących	1 stycznia 2003r.	w projekcie art. 1 pkt 2 lit. a
3.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE	→ art. 7 ust. 1, 3-6, i art. 10 ust. 2-3 → art. 7, 8, 9 i 10	art. 3 pkt 23-27	Zdefiniowano operatorów odpowiedzialnych za realizację zadań określonych w przepisach dyrektyw oraz systemu i sieci, dla których prowadzą ruch sieciowy.	j.w.	w projekcie art. 1 pkt 2 lit. b
4.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE	→ art. 16 → art. 14	art. 4 ust. 2 i 6 oraz art. 7 ust. 1	Zmiana art. 4 ustawy PE (ust. 2 i 6) polegająca na stosowaniu obiektywnych, przejrzystych i równoprawnych procedur dostępu do systemu oraz na wprowadzeniu zakazu dyskryminacji podmiotów ubiegających się o świadczenie usług przesyłowych lub distribucyjnych. Ponadto ma zabezpieczyć przestrzeganie minimalnych zasad proceduralnych takich jak niezwłoczne informowanie o odmowie dostępu do systemu i przyczynach jej odmowy. Zmiana art. 7 ust. 1 dotyczy kryteriów odmowy zawarcia umowy o przyłączenie, umowy sprzedaży oraz umowy o świadczenie usług przesyłowych.	j.w.	w projekcie art. 1 pkt 3
5.	Dyr.	→ art. 19 ust. 5 → art. 19 ust. 1	art. 4 ust. 4	Zmiana art. 4 ustawy PE (ust. 4) dotyczy negatywnej klausuli wzajemności w zakresie dostępu do systemu, której wykorzystanie zaproponowano w Stanowisku negocjacyjnym w celu zabezpieczenia rynku polskiego przez negatywnymi skutkami różnego tempa otwierania rynków energii elektrycznej i gazu w państwach członkowskich.	1 stycznia 2003r.	w projekcie art. 1 pkt 3 lit. b
	Dyr.			Propozycja uregulowania kryteriów odmowy zawierania	1 stycznia 2003r.	w projekcie

**Zestawienie przepisów prawa Unii Europejskiej,
których wdrożenie jest celem projektu ustawy dostosowawczej – ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne**

Lp.	UE	JUE	JPL	Treść zmiany	Przepisy Intertemporalne	Uwagi
1	2 Sygnatura aktu europejskiego	3 Jednostka redakcyjna aktu europejskiego	4 Jednostka redakcyjna aktu polskiego	5	6 Uwagi co do wejścia w życie	7
	98/30/UE	→ art. 25	art. 4a	umów o świadczenie usług przesyłowych, w odniesieniu do paliw gazowych, związanych z zobowiązaniami typu „bierz lub płać”, wynikającymi z zawartych wcześniej umów. Konieczność wprowadzenia tej regulacji potwierdzona jest również w Stanowisku negocjacyjnym, które zakłada uregulowanie odstępstw z tytułu tego typu kontraktów. Proponuje się uczynić Prezesa URE organem kontrolującym wprowadzanie odstępstw i zobowiązań do zawiadamiania Komisji Europejskiej o odmowie.	Z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w UE	art. 1 pkt 4
6.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE	→ art. 19 → art. 18	art. 4 b	Zmiana dotyczy obecnego art. 65 ustawy PE proponowanego do skreślenia i wprowadzenia art. 4 b zawierającego zmianę treści upoważnienia dla Ministra Gospodarki do wydania rozporządzenia w sprawie harmonogramu uzyskiwania prawa do korzystania z usług przesyłowych i informowania Komisji Europejskiej o osiągniętym stopniu otwarcia rynku lub wprowadzenie dostępu do sieci dla wszystkich odbiorców z dniem 1 stycznia 2003r. Obowiązek corocznego informowania Komisji Europejskiej o kryteriach uzyskiwania przez odbiorców prawa do korzystania z usług przesyłowych oraz o stopniu otwarcia rynku spoczywać będzie na ministrze właściwym do spraw gospodarki.	1 stycznia 2003r. Z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w UE	w projekcie art. 1 pkt 4
7.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE 90/547/UE 91/296/UE	→ art. 7, 8, 9 i 11 → art. 7, 8, 10, 11	art. 9 ust. 2 pkt 5	Dodany punkt 5 uzupełnia wytyczne delegacji dla Ministra Gospodarki do wydania rozporządzenia o zadaniach i obowiązki przedsiębiorstw energetycznych prowadzących ruch sieciowy i eksploatację sieci w zakresie paliw gazowych i energii elektrycznej. Zadania w tym zakresie wynikające z dyrektyw	1 stycznia 2003r.	w projekcie art. 1 pkt 9 lit. a

*Zestawienie przepisów prawa Unii Europejskiej,
których wdrożenie jest celem projektu ustawy dostosowawczej – ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne*

Lp.	UE	JUE	JPL	Treść zmiany	Przepisy Intertemporalne	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Sygnatura aktu europejskiego	Jednostka redakcyjna aktu europejskiego	Jednostka redakcyjna aktu polskiego	rynkowych jak i dyrektyw dotyczących tranzytu gazu ziemnego i energii elektrycznej zostaną uszczegółowione w rozporządzeniach.	Uwagi co do wejścia w życie	
8.	Dyr. 2001/77/UE	art. 3	art. 9a	W dodanym artykule uwzględnia się dyrektywę nr 2001/77/UE z 27 września 2001r. w sprawie promocji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	1 stycznia 2003r.	w projekcie art. 1 pkt 10
9.	Dyr. 98/30/UE 96/92/UE 90/547/WE 91/296/WE ponadto Decyzja Rady 96/391/UE oraz postanowienia Traktatu Karty Energetycznej	→ art. 3, 7, 8, 10, 11 → art. 3, 7, 8, 10, 11	art. 9b - 9d	Nowe art. 9b, 9c i 9d określają sposób wyznaczenia operatorów oraz obowiązki przedsiębiorstw energetycznych będących jednocześnie operatorami systemu elektroenergetycznego lub gazowego prowadzącymi ruch sieciowy i eksploatację sieci. Służyc to będzie zapewnieniu spójności i niezawodności funkcjonowania połączonych sieci z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska. Ponadto operatorowi systemu przesyłowego zostanie zapewnione w ustawie prawo żądania od wytwórców wytwarzania energii lub pozostawania w gotowości do jej wytwarzania, jeżeli będzie to niezbędne dla zapewnienia jakości, ciągłości i niezawodności dostaw. Regulacja zawarta w art. 9c ust. 7 zobowiązuje operatora systemu przesyłowego do współdziałania z Komisją Europejską w sprawach wspierania rozwoju transeuropejskich sieci przesyłowych.	1 stycznia 2003r. Z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w UE	w projekcie art. 1 pkt 10
10.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE	→ art. 23 → art. 24 ust. 3	art. 11	Zmiany w art. 11 w zakresie wprowadzania „środków zabezpieczających” na wypadek nagłego kryzysu na rynku energetycznym polegających na ograniczeniach w zakresie dostarczania i poboru paliw gazowych i energii elektrycznej. Regulacja zawarta w art. 11 ust. 10 nakłada na ministra	1 stycznia 2003r. Z dniem uzyskania	w projekcie art. 1 pkt 11

*Zestawienie przepisów prawa Unii Europejskiej,
których wdrożenie jest celem projektu ustawy dostosowawczej – ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne*

Lp.	UE	JUE	JPL	Treść zmiany	Przepisy Intertemporalne	Uwagi
1	Sygnatura aktu europejskiego 2	Jednostka redakcyjna aktu europejskiego 3	Jednostka redakcyjna aktu polskiego 4	5	6	7
				właściwego do spraw gospodarki obowiązek informowania Komisji Europejskiej i państw członkowskich UE o podjętych środkach.	przez Polskę członkostwa w UE	
11.	Rozp. Rady 736/96	→ art. 1 ust. 1	art. 12 ust. 2 pkt 6	Dodany pkt 6 nakłada na ministra właściwego do spraw gospodarki, w zakresie polityki energetycznej państwa, zadanie informowania Komisji Europejskiej o projektach inwestycyjnych będących przedmiotem ich zainteresowania.	Z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w UE	w projekcie art. 1 pkt 12
12.	Europejska Karta Energetyczna		art. 15 pkt 8	Zmiana wynika z podpisanych przez Polskę konwencji i porozumień międzynarodowych, zobowiązujących Polskę do sformułowania polityki efektywności energetycznej i właściwych ram prawnych oraz regulacyjnych promujących m.in. wzrost efektywności energetycznej gospodarki oraz zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska.	1 stycznia 2003r.	w projekcie art. 1 pkt 14 lit. b
13.	Rozp. Rady 736/96	→ art. 1 ust. 1	art. 23 ust. 2 pkt 11 art. 28	Zmiana wynika z potrzeby informowania Komisji Europejskiej o projektach inwestycyjnych. Proponuje się Prezesa URE jako organ który będzie zbierał i przekazywał, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw gospodarki, informacje o projektach inwestycyjnych w obszarze zainteresowania UE. Zmiana służyć będzie także wzmocnieniu roli Prezesa URE jako regulatora.	Z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w UE	w projekcie art. 1 pkt 17 lit. b i pkt 18
				W regulacji zawartej w art. 28 proponuje się umożliwienie uzyskiwania przez Prezesa URE informacji od przedsiębiorstw energetycznych dotyczących m.in. projektów inwestycyjnych.	1 stycznia 2003r.	

*Zestawienie przepisów prawa Unii Europejskiej,
których wdrożenie jest celem projektu ustawy dostosowawczej – ustawy o zmianie ustawy Prawo energetyczne*

Lp.	UE	JUE	JPL	Treść zmiany	Przepisy Intertemporalne	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
	Sygnatura aktu europejskiego	Jednostka redakcyjna aktu europejskiego	Jednostka redakcyjna aktu polskiego		Uwagi co do wejścia w życie	
14.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE	→ art. 5 ust. 3 → art. 4 ust. 3	art. 33 ust. 1 i ust. 5	Zmiana pkt 1 w ust. 1 w zakresie usunięcia ograniczenia możliwości uzyskania koncesji przez podmioty nie mające siedziby (miejsca zamieszkania) w Polsce, jako niezgodnego z podstawowymi zasadami prawa UE. Dodany ust. 5 nakłada na Prezesa URE obowiązek informowania Komisji Europejskiej o kryteriach odmowy udzielenia koncesji.	Z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w UE	w projekcie art. 1 pkt 22 lit. a
15.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE	→ art. 3 → art. 3	art. 37 ust. 1 pkt 5	Zmiany w art. 37 ust. 1 pkt 5 ustawy PE wynikają z wymaganej przez dyrektywy jasności i przejrzystości kryteriów ustanawiania obowiązków o charakterze publicznym, w tym określanych w warunkach udzielonej koncesji.	1 stycznia 2003r.	w projekcie art. 1 pkt 24 lit. a
16.	Dyr. 96/92/UE 98/30/UE	→ art. 14 ust. 2 → art. 13 ust. 2	art. 44	Zmiany art. 44 ustawy PE w zakresie doprecyzowania wymogu prowadzenia ewidencji księgowej w sposób umożliwiający obliczanie kosztów i przychodów odrębnie dla działalności nie związanej z działalnością regulowaną oraz obowiązku publicznego udostępniania sprawozdań finansowych w siedzibie przedsiębiorstwa, dotyczący przedsiębiorstw nie publikujących swoich sprawozdań.	j.w.	w projekcie art. 1 pkt 26

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 96/92/WE

z dnia 19 grudnia 1996

dotycząca wspólnych zasad dla rynku wewnętrznego energii elektrycznej

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską a w szczególności art. 57 pkt.2, art. 66 i art. 100 A tego Traktatu,

mając na uwadze wniosek Komisji ⁽¹⁾,

mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

rozpoznając zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 189 B Traktatu ⁽³⁾,

a także biorąc pod uwagę co następuje:

(1) Ważne jest, aby zatwierdzić środki mające na celu zapewnienie dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego; rynek ten zawiera przestrzeń bez wewnętrznych granic, gdzie zapewniony jest swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitałów;

(2) Dokończenie budowy konkurencyjnego rynku energii elektrycznej jest ważnym krokiem w kierunku dokończenia budowy rynku wewnętrznego energii w ogóle;

(3) Postanowienia niniejszej dyrektywy nie mają żadnego wpływu na stosowanie Traktatu, a w szczególności na jego postanowienia dotyczące rynku wewnętrznego i konkurencji;

(4) Ustanowienie rynku wewnętrznego energii elektrycznej okazuje się szczególnie ważne dla racjonalizacji produkcji, przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej, poprzez wzmacnianie bezpieczeństwa zaopatrzenia i konkurencyjności gospodarki europejskiej z równoczesnym przestrzeganiem ochrony środowiska naturalnego;

(5) Rynek wewnętrzny energii elektrycznej powinien być wprowadzany stopniowo, aby przemysł elektroenergetyczny mógł się przystosować do swego nowego środowiska w sposób elastyczny i racjonalny oraz z uwzględnieniem aktualnego zróżnicowania organizacji sieci elektroenergetycznych;

(6) Ustanowienie rynku wewnętrznego w sektorze elektroenergetycznym powinno sprzyjać łączeniu i współdziałaniu sieci;

(7) Dyrektywa Rady nr 90/547/EWG z dnia 29 października 1990 roku, dotycząca przesyłania energii elektrycznej na wielkich sieciach ⁽⁴⁾ i Dyrektywa Rady nr 90/377/EWG z dnia 29 czerwca 1990 roku, wprowadzająca wspólnotową procedurę zapewniającą jawność cen dla ostatecznego przemysłowego użytkownika gazu i elektryczności ⁽⁵⁾, przewidują pierwszą fazę ustanawiania rynku wewnętrznego energii elektrycznej;

⁽¹⁾ Dz.UWE nr C 65 z 14.03.1992, str. 4 i Dz.UWE nr C 123 z 4.05.1994, str. 1.

⁽²⁾ Dz.UWE nr C 73 z 15.03.1993, str. 31.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 17 listopada 1993 r. (Dz.UWE nr C 329 z 6.12.1993, str. 150), stanowisko wspólne Rady z dnia 25 lipca 1996 r. (Dz.UWE nr C 315 z 24.10.1996, str. 18) i Decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 grudnia 1996 r. (jeszcze nie ukazała się w Dzienniku Urzędowym). Decyzja Rady z dnia 19 grudnia 1996 r.

⁽⁴⁾ Dz. UWE nr L 313 z 13. 11. 1990, str. 30. Dyrektywa zmieniona ostatecznie Decyzją Komisji nr 95/162/WE (Dz. UWE nr L 107 z 12.05.1995, str. 53).

⁽⁵⁾ Dz.UWE nr 185 z 17.07.1990, str. 16. Dyrektywa zmieniona ostatecznie Dyrektywą Komisji nr 93/87/EWG (Dz. UWE nr L 277 z 10.11.1993, str. 32).

- (8) Konieczne jest teraz podjęcie dodatkowych środków w perspektywie dokończenia budowy rynku wewnętrznego energii elektrycznej;
- (9) Na rynku wewnętrznym przedsiębiorstwa należące do sektora elektroenergetycznego powinny działać, bez szkody dla obowiązków wobec sektora publicznego, na rzecz przyszłego konkurencyjnego i przebojowego rynku energii elektrycznej;
- (10) Ze względu na strukturalne różnice w Państwach Członkowskich istnieją aktualnie różne systemy kierowania sektorem elektroenergetycznym;
- (11) Zgodnie z zasadą subsydiarności ramy zasad ogólnych powinny zostać ustanowione na szczeblu wspólnotowym, ale ustalenie warunków ich wprowadzenia w życie powinno należeć do Państw Członkowskich, które będą mogły wybrać system najlepiej przystosowany do ich własnej sytuacji;
- (12) Niezależnie od obowiązującego sposobu organizacji rynku, zgodnie z niniejszą dyrektywą dostęp do sieci powinien być otwarty, co powinno doprowadzić do zrównoważonych wyników gospodarczych w poszczególnych Państwach Członkowskich, a także w rezultacie do bezpośrednio porównywalnego poziomu otwarcia rynków i do bezpośrednio porównywalnego stopnia dostępu do rynków energii elektrycznej;
- (13) W niektórych Państwach Członkowskich nałożenie obowiązku służby publicznej może być konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa zaopatrzenia, ochrony konsumenta i ochrony środowiska naturalnego, które ich zdaniem sama tylko wolna konkurencja nie koniecznie musi gwarantować;
- (14) Planowanie długoterminowe może być jednym ze sposobów wypełniania tych obowiązków służby publicznej;
- (15) Traktat przewiduje szczególne zasady w zakresie ograniczenia swobodnego przepływu towarów i konkurencji;
- (16) Art. 90 pkt. 1 wspomnianego wyżej Traktatu zobowiązuje Państwa Członkowskie w szczególności do przestrzegania tych zasad, w wypadku przedsiębiorstw publicznych i przedsiębiorstw, którym państwa te przyznają prawa specjalne lub wyłączne;
- (17) Na mocy art. 90 pkt. 2 Traktatu przedsiębiorstwa, które obarczone są zarządzaniem usługami ogólnego interesu gospodarczego, podlegają w szczególnych warunkach wspomnianym wyżej zasadom;
- (18) Zastosowanie niniejszej dyrektywy znajdzie odbicie w działalności tych przedsiębiorstw;
- (19) Kiedy Państwa Członkowskie narzucają obowiązki służby publicznej przedsiębiorstwom sektora elektroenergetycznego, powinny przestrzegać stosownych zasad Traktatu zgodnie z ich interpretacją przez Trybunał Sprawiedliwości;
- (20) Przy ustanawianiu rynku wewnętrznego energii elektrycznej powinno się w pełni uwzględniać wspólnotowe cele spójności ekonomicznej i społecznej, przede wszystkim w takich sektorach, jak infrastruktura narodowa lub wspólnotowa, która służy do przesyłania energii elektrycznej;
- (21) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1254/96/WE z dnia 5 czerwca 1996 roku wnosi wkład w rozwój zintegrowanej infrastruktury do przesyłania energii elektrycznej poprzez ustalenie ogółu tendencji dotyczących sieci transeuropejskich w sektorze energetycznym ⁽⁶⁾;

⁽⁶⁾ Dz. UWE nr L 161 z 29.06.1996, str. 147.

- (22) Należy zatem ustalić wspólne przepisy w sprawie wytwarzania energii elektrycznej i eksploatacji sieci do przesyłania i rozprowadzania energii elektrycznej;
- (23) Otwarcie rynku produkcji może się dokonać na bazie dwóch systemów, odwołujących się do procedury zezwolenia i do procedury przetargu, które powinny odpowiadać kryteriom obiektywnym, wyraźnym i niedyskryminującym;
- (24) W tych ramach należy uwzględnić sytuację produkujących na potrzeby własne i producentów niezależnych;
- (25) Każda sieć przesyłowa powinna być zarządzana i kontrolowana w sposób scentralizowany, aby zapewnić bezpieczeństwo, niezawodność i skuteczność w interesie producentów i ich klientów; zatem należałoby wyznaczyć zarządzającego siecią przesyłową, który zapewni jej eksploatację, utrzymanie i, w konkretnym wypadku, rozwój; a działania tego zarządzającego powinny być obiektywne, jasne i niedyskryminujące;
- (26) Normy techniczne eksploatacji sieci przesyłowych i linii bezpośrednich powinny być jasne i powinny zapewniać współdziałanie sieci;
- (27) Należy ustalić kryteria obiektywne i niedyskryminujące korzystania z elektrowni;
- (28) Ze względu na ochronę środowiska naturalnego może zostać przyznany priorytet produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii;
- (29) Na szczeblu rozprowadzania prawo do zaopatrzenia może zostać przyznane klientom znajdującym się w danej strefie, a dla eksploatacji, utrzymania i, w konkretnym przypadku, do rozwoju każdej sieci rozdzielczej powinien zostać wyznaczony zarządzający;
- (30) Jednoznaczność i niedyskryminacyjność wymagają, aby funkcja przesyłania przez przedsiębiorstwa zintegrowane pionowo była wykonywana w sposób niezależny od innych rodzajów działalności;
- (31) Działalność jedyne nabywcy powinna być prowadzona odrębnie od działalności w zakresie produkcji i dystrybucji przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo; należy ograniczać przepływ informacji między działalnościami jedyne nabywcy i tymi działalnościami dotyczącymi produkcji i dystrybucji;
- (32) Rachunkowość wszystkich zintegrowanych przedsiębiorstw sektora elektroenergetycznego powinna przedstawiać maksimum przejrzystości, w szczególności w celu wykrycia ewentualnych nadużyć z powodu dominującej pozycji, takich jak ceny nienormalnie niskie lub wysokie, czy praktyki dyskryminujące przy równorzędnych świadczeniach; w tym celu rachunkowość powinna być prowadzona oddzielnie dla każdej działalności;
- (33) Należy także przewidzieć dostęp właściwych urzędów do wewnętrznej księgowości przedsiębiorstw z zachowaniem poufności;
- (34) Ze względu na różnorodność struktur i specyfikę systemów w Państwach Członkowskich należy przewidzieć różne opcje dostępu do sieci, które będą wybierane zgodnie z kryteriami obiektywnymi, wyraźnymi i niedyskryminującymi;
- (35) Należałoby przewidzieć możliwość wydawania zezwoleń na budowę i użytkowanie linii bezpośrednich;
- (36) Należy przewidzieć klauzule salwatoryjne i procedury rozstrzygania sporów;

(37) Należałoby unikać wszelkich nadużyć wynikających z pozycji dominującej i wszelkich zachowań grabieżczych;

(38) Ze względu na szczególne trudności niektórych Państw Członkowskich z przystosowaniem swych sieci, powinna być przewidziana możliwość zastosowania systemów przejściowych lub odroczeń, w szczególności w przypadku eksploatacji małych odizolowanych sieci;

(39) Niniejsza dyrektywa stanowi nową fazę liberalizacji; mimo jej wprowadzenia w życie pozostaną przeszkody w handlu energią elektryczną między Państwami Członkowskimi; zatem propozycje, mające na celu poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego energii elektrycznej, będą mogły być zgłaszane w świetle zdobytego doświadczenia; Komisja powinna więc złożyć w Radzie i Parlamencie Europejskim sprawozdanie na temat wprowadzania w życie niniejszej dyrektywy,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ

ROZDZIAŁ I

ZAKRES ZASTOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa ustala wspólne przepisy dotyczące produkcji, przesyłania i rozdziału energii elektrycznej. Definiuje ona warunki organizacji i funkcjonowania sektora elektroenergetycznego, dostęp do rynku, kryteria i procedury mające zastosowanie do przetargów i przyznawania zezwoleń, a także eksploatacji sieci.

Artykuł 2

Dla celów niniejszej dyrektywy rozumie się przez:

- 1) „produkcję” - wytwarzanie energii elektrycznej;
- 2) „producenta” - każdą osobę fizyczną lub prawną wytwarzającą energię elektryczną;
- 3) „producent na własne potrzeby” - każda osoba fizyczna lub prawna wytwarzająca energię elektryczną zasadniczo na swój własny użytek;
- 4) „producent niezależny” -
 - a) producent, który nie zapewnia funkcji przesyłowych i rozdziału energii elektrycznej na terytorium swej lokalizacji, objętym przez sieć;
 - b) producent w rozumieniu punktu a), w Państwach Członkowskich nie posiadających przedsiębiorstw zintegrowanych pionowo i mogących odwoływać się do procedury przetargu, który może być podporządkowany nie tylko porządkowi pierwszeństwa ekonomicznego sieci połączonej;
- 5) „transport” - przesyłanie energii elektrycznej przez sieć wysokiego napięcia połączoną w celu dostawy do ostatecznych klientów lub do dystrybutorów;
- 6) „dystrybucja” - przesyłanie energii elektrycznej przez sieci rozdzielcze średniego i niskiego napięcia w celu dostawy do klientów;
- 7) „klienci” - hurtowi lub ostateczni klienci energii elektrycznej oraz spółki dystrybucyjne;
- 8) „klienci hurtowi” - każda osoba fizyczna lub prawna, jeśli jej istnienie jest uznane przez Państwa Członkowskie, która kupuje lub sprzedaje energię elektryczną i która nie zapewnia funkcji przesyłowych, produkcyjnych lub rozdzielczych na zewnątrz lub wewnątrz sieci, w której jest ulokowana;
- 9) „klient ostateczny” - klient kupujący energię elektryczną do własnego użytku;

- 10) „połączenia” - wyposażenie stosowane do sprzęgania sieci elektroenergetycznych;
- 11) „sieć połączona” - sieć składająca się z wielu sieci przesyłowych i rozdzielczych sprzęgniętych ze sobą za pomocą jednego lub wielu połączeń;
- 12) „linia bezpośrednia” - linia elektroenergetyczna uzupełniająca sieć połączoną;
- 13) „porządek pierwszeństwa ekonomicznego” - klasyfikacja źródeł zaopatrzenia w energię elektryczną zgodnie z kryteriami ekonomicznymi;
- 14) „usługi pomocnicze” - wszystkie usługi konieczne do eksploatacji sieci przesyłowej lub rozdzielczej;
- 15) „użytkownik sieci” - każda osoba fizyczna lub prawna zasilająca sieć przesyłową lub rozdzielczą albo zaopatrywana przez jedną z tych sieci;
- 16) „dostawa” - dostawa i/lub sprzedaż energii elektrycznej klientom;
- 17) „przedsiębiorstwo o energii elektrycznej zintegrowanej” - przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo lub poziomo;
- 18) „przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo” - przedsiębiorstwo spełniające co najmniej dwie z następujących funkcji: wytwarzanie, przesyłanie lub rozprowadzanie energii elektrycznej;
- 19) „przedsiębiorstwo zintegrowane poziomo” - przedsiębiorstwo spełniające co najmniej jedną z funkcji: wytwarzania na sprzedaż, przesyłania lub rozprowadzania energii elektrycznej, a także zajmujące się jakąś inną działalnością poza sektorem elektroenergetycznym;
- 20) „procedura przetargu” - procedura, za pośrednictwem której zaspokajane są dodatkowe potrzeby i planowane zdolności odnawialne poprzez dostawy pochodzące z nowych lub istniejących instalacji produkcyjnych;
- 21) „planowanie długoterminowe” - planowanie w perspektywie długoterminowej potrzeb inwestowania w zdolności produkcyjne i przesyłowe, w celu zaspokojenia zapotrzebowania sieci na energię elektryczną i zaopatrzenia klientów;
- 22) „jedyne nabywca” - każda osoba prawna, która w sieci, w której jest ulokowana, jest odpowiedzialna za ujednolicone zarządzanie przesyłaniem i/lub scentralizowanym zakupem lub sprzedażą energii elektrycznej;
- 23) „mała wyodrębniona sieć” - każda sieć, która w 1996 r. ma zużycie mniejsze niż 2500 GWh i która może być połączona z innymi sieciami dla ilości mniejszej niż 5% swego rocznego zużycia.

ROZDZIAŁ II

ZASADY OGÓLNE ORGANIZACJI SEKTORA

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie, na bazie swej instytucjonalnej organizacji i w poszanowaniu zasady subsydiarności, czuwają nad tym, aby przedsiębiorstwa elektroenergetyczne, bez naruszania punktu 2, były eksploatowane zgodnie z zasadami niniejszej dyrektywy, w perspektywie konkurencyjnego i prężnego rynku energii elektrycznej, i powstrzymają się od wszelkiej dyskryminacji wobec tego, co

należy do praw i obowiązków tych przedsiębiorstw. Dwa podejścia do przystąpienia do sieci wspomniane w art. 17 i 18 powinny prowadzić do wyników ekonomicznie zrównoważonych i, w rezultacie, do bezpośrednio porównywalnego poziomu otwarcia rynków i do bezpośrednio porównywalnego stopnia dostępu do rynków energii elektrycznej.

2. Uwzględniając w pełni stosowne przepisy Traktatu, a w szczególności art. 90 Traktatu, Państwa Członkowskie mogą w ogólnym interesie gospodarczym narzucić przedsiębiorstwom sektora elektroenergetycznego obowiązki służby publicznej, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo, włącznie z bezpieczeństwem zaopatrzenia, regularność, jakość i ceny dostawy, a także ochronę środowiska naturalnego. Te obowiązki powinny być jasno określone, wyraźne, niedyskryminujące i dające się skontrolować; są one, a także ich ewentualne zmiany, ogłaszane i przekazywane niezwłocznie przez Państwa Członkowskie do wiadomości Komisji. Jako środek do wypełnienia tych wcześniej wymienionych obowiązków służby publicznej Państwa Członkowskie, które sobie tego życzą, mogą wprowadzić planowanie długoterminowe.

3. Państwa Członkowskie mogą zdecydować o nie wprowadzaniu przepisów art. 5, 6, 17, 18 i 21, gdyby zastosowanie tych przepisów przeszkadzało w wykonaniu, prawnym lub faktycznym, obowiązków narzuconych przedsiębiorstwom elektroenergetycznym w ogólnym interesie gospodarczym, i o ile nie wpłynęłoby ono na rozwój handlu w stopniu, sprzecznym z interesem Wspólnoty. Interes Wspólnoty zawiera, między innymi, konkurencję w zakresie dotyczącym, zgodnie z niniejszą dyrektywą i art. 90 Traktatu, klientów wybieralnych.

ROZDZIAŁ III

PRODUKCJA

Artykuł 4

Do celów budowy nowych instalacji produkcyjnych Państwa Członkowskie mogą wybrać między systemem zezwolenia i/lub systemem przetargu. Zezwolenia, tak jak i przetarg, powinny odpowiadać kryteriom obiektywnym, wyraźnym i niedyskryminacyjnym.

Artykuł 5

1. Jeśli Państwa Członkowskie wybierają procedurę zezwolenia, określają kryteria przyznawania zezwolenia na budowę instalacji produkcyjnych na swym terytorium. Kryteria mogą odnosić się do:

- a) bezpieczeństwa i pewności sieci elektroenergetycznych, instalacji i towarzyszącego wyposażenia;
- b) ochrony środowiska naturalnego;
- c) zajęcia ziemi i wyboru miejsca;
- d) użytkowania własności publicznej;
- e) skuteczności energetycznej;
- f) natury źródeł pierwotnych;
- g) szczególnych cech ubiegającego się, takich jak zdolności techniczne, ekonomiczne i finansowe;
- h) postanowień art. 3.

2. Szczegółowe kryteria i procedury podawane są do wiadomości publicznej.

3. Powody odmowy zezwolenia powinny być obiektywne i niedyskryminujące, uzasadnione, usprawiedliwione i podane do wiadomości ubiegającego się, a także podane do informacji Komisji. Ubiegający się powinien mieć możliwość skorzystania z dróg odwoławczych.

Artykuł 6

1. Jeśli Państwa Członkowskie lub każdy kompetentny organ wyznaczony przez odpowiednie Państwo Członkowskie wybierają procedurę przetargu, sporządzają inwentaryzację nowych środków produkcji, włącznie ze zdolnościami odnawialnymi, na podstawie prawidłowego bilansu przewidywanego, o którym mowa w punkcie 2. Inwentaryzacja uwzględnia potrzeby połączenia sieci. Wymagane

zdolności zostają przyznane w wyniku procedury przetargowej zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym artykule.

2. Zarządzający siecią przesyłową lub każdy inny właściwy urząd wyznaczony przez odpowiednie Państwo Członkowskie opracowuje i ogłasza pod kontrolą państwa, co najmniej co dwa lata, prawidłowy przewidywany bilans na temat mocy produkcyjnych i przesyłowych, jakie mogłyby być przyłączone do sieci, na temat potrzeb połączeń z innymi sieciami i potencjalnych możliwości przesyłania, a także na temat zapotrzebowania na energię elektryczną. Ten bilans przewidywany obejmuje okres określony przez każde Państwo Członkowskie.

3. Procedura przetargu na środki produkcji stanowi przedmiot publikacji w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich co najmniej na sześć miesięcy przed datą zamknięcia przyjmowania ofert przetargowych. Założenia techniczno-ekonomiczne zostają przedstawione do dyspozycji każdego zainteresowanego przedsiębiorstwa, zlokalizowanego na obszarze Państwa Członkowskiego, tak aby mogło ono dysponować terminem wystarczającym dla zaprezentowania swej oferty. Założenia techniczno-ekonomiczne zawierają dokładny opis specyficznych cech rynku, procedury obowiązującej wszystkich stających do przetargu, a także kompletną listę kryteriów warunkujących selekcję oferentów i przyznanie zlecenia. Szczegóły te mogą także dotyczyć dziedzin, o których mowa w art. 5 pkt. 1.

4. Jeśli przetarg odnosi się do wymaganych zdolności produkcyjnych, powinien uwzględniać również gwarantowane długoterminowe oferty dotyczące dostawy energii elektrycznej, pochodzącej z istniejących jednostek produkcyjnych, pod warunkiem, że pozwolą one pokryć dodatkowe zapotrzebowanie.

5. Państwa Członkowskie wyznaczają jeden urząd lub instytucję publiczną lub prywatną niezależną od działalności w zakresie produkcji, przesyłania i rozdziału energii elektrycznej, która będzie odpowiedzialna za organizację, przebieg i kontrolę procedury przetargowej. Urząd ten lub ta instytucja podejmuje wszystkie konieczne środki dla zapewnienia poufności informacji zawartych w ofertach.

6. Jednak w Państwach Członkowskich, które wybrały procedurę przetargu, powinna istnieć, dla producentów na własne potrzeby i producentów niezależnych, możliwość uzyskania zezwolenia na podstawie kryteriów obiektywnych, wyraźnych i niedyskryminujących, zgodnie z art. 4 i 5.

ROZDZIAŁ IV

EKSPLOATACJA SIECI PRZESYŁOWEJ

Artykuł 7

1. Państwa Członkowskie wybierają lub zwracają się do przedsiębiorstw będących właścicielami sieci przesyłowych o wybranie, na okres określony przez Państwa Członkowskie w związku z oceną skuteczności i równowagi ekonomicznej, zarządzającego siecią, który będzie odpowiedzialny za eksploatację, utrzymanie i, w danym przypadku, za rozwój sieci przesyłowej w danej strefie, a także, w celu gwarancji pewności zaopatrzenia, za połączenia z innymi sieciami.

2. Państwa Członkowskie czuwają nad opracowaniem i podaniem do publicznej wiadomości instrukcji technicznych ustalających minimalne wymagania techniczne koncepcyjne i funkcjonalne w zakresie podłączania do sieci instalacji produkujących, sieci rozdzielczych, urządzeń należących do klientów podłączonych bezpośrednio, obwodów łączących i linii bezpośrednich. Te wymagania powinny zapewniać współdziałanie sieci, być obiektywne i niedyskryminujące. Są one notyfikowane w Komisji, zgodnie z art. 8 Dyrektywy Rady nr 83/189/EWG z dnia 28 marca 1983 r., przewidującym postępowanie informacyjne w dziedzinie norm i zarządzeń technicznych ⁽⁷⁾.

⁽⁷⁾ Dz.UWE nr L 109 z 26.04.1983, str. 8. Dyrektywa zmieniona ostatecznie Aktem przystąpienia z 1994 r.

3. Zarządzający siecią jest zobowiązany nadzorować przepływ energii w sieci uwzględniając wymianę z innymi przyłączonymi sieciami. W tym celu zarządzający siecią ma obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa sieci elektroenergetycznej, jej niezawodności i jej skuteczności oraz, w tym kontekście, czuwania nad dostępnością wszystkich niezbędnych służb pomocniczych.

4. Zarządzający siecią dostarcza zarządzającemu każdą inną siecią, z którą połączona jest jego sieć, wyczerpujących informacji dla zagwarantowania pewnej i skutecznej eksploatacji, skoordynowanego rozwoju i współdziałania sieci połączonej.

5. Zarządzający siecią powstrzymuje się od wszelkiej dyskryminacji wobec poszczególnych użytkowników sieci lub kategorii użytkowników sieci, szczególnie z korzyścią dla własnych filii lub akcjonariuszy.

6. Zarządzający siecią powinien być niezależny, przynajmniej w zakresie zarządzania, od wszelkiej działalności nie związanej z siecią przesyłową, chyba że sieć przesyłowa jest już niezależna od działalności produkcyjnej i dystrybucyjnej.

Artykuł 8

1. Zarządzający siecią przesyłową jest odpowiedzialny za wybór instalacji produkcyjnych zlokalizowanych w jego strefie i za określenie wykorzystania połączeń z innymi sieciami.

2. Wybór instalacji produkcyjnych i wykorzystanie połączeń dokonywane są, bez szkody dla dostawy energii elektrycznej, na podstawie zobowiązań umownych, włącznie z tymi, które wynikają z przetargowych założeń techniczno-ekonomicznych, na podstawie kryteriów, które mogą być zatwierdzone przez Państwo Członkowskie i które powinny być obiektywne, podane do publicznej wiadomości i stosowane w sposób niedyskryminujący, tak aby zapewnić dobre funkcjonowanie rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Biorą one pod uwagę porządek pierwszeństwa ekonomicznego energii elektrycznej pochodzącej z dostępnych instalacji produkcyjnych lub z transferu przez połączenia, a także przeszkody techniczne obciążające sieć.

3. Państwo Członkowskie może nakazać zarządzającemu siecią, jeśli wyznacza on instalacje produkcyjne, dawanie pierwszeństwa tym, które używają odnawialnych źródeł energii lub odpadów lub takich, które wytwarzają ciepło i energię elektryczną łącznie.

4. Państwo Członkowskie może, z powodu konieczności zapewnienia dostaw, nakazać, aby instalacje produkcyjne wykorzystujące miejscowe paliwowe źródła energii pierwotnej były wyznaczane priorytetowo, w proporcji nie przekraczającej w ciągu roku obrachunkowego 15% całej ilości energii pierwotnej niezbędnej do wyprodukowania energii elektrycznej zużywanej przez to Państwo.

Artykuł 9

Zarządzający siecią przesyłową powinien zachować poufność istotnych handlowo informacji, o których wiadomość powziął w trakcie wykonywania swych zadań.

ROZDZIAŁ V

EKSPLLOATACJA SIECI ROZDZIELCZEJ

Artykuł 10

1. Państwa Członkowskie mogą zobowiązać spółki zajmujące się dystrybucją do zaopatrywania klientów zlokalizowanych w danej strefie. Taryfikacja tych dostaw może być uregulowana przepisami, na przykład po to, aby zapewnić równość w traktowaniu danych klientów.

2. Państwa Członkowskie wybierają lub nakazują przedsiębiorcom, będącym właścicielami lub odpowiedzialnymi za sieć rozdzielczą, wybrać zarządzającego siecią, który będzie zobowiązany do eksploatacji, utrzymania i, w konkretnym przypadku, do rozwoju sieci rozdzielczej w danej strefie, a także do łączenia jej z innymi sieciami.

3. Państwa Członkowskie czuwają nad tym, aby zarządzający siecią działał zgodnie z art. 11 i 12.

Artykuł 11

1. Zarządzający siecią rozdzielczą czuwa nad zapewnieniem bezpieczeństwa elektroenergetycznej sieci rozdzielczej, nad jej niezawodnością i skutecznością w strefie, jaką obejmuje, z poszanowaniem środowiska naturalnego.

2. W każdym razie, powinien on powstrzymać się od wszelkiej dyskryminacji wobec użytkowników sieci lub kategorii użytkowników sieci, szczególnie z korzyścią dla własnych filii lub akcjonariuszy.

3. Państwo Członkowskie może narzucić zarządzającemu siecią rozdzielczą, kiedy wyznacza on instalacje produkcyjne, do dania pierwszeństwa tym, które wykorzystują odnawialne źródła energii lub odpady, albo tym, które produkują ciepło i energię elektryczną łącznie.

Artykuł 12

Zarządzający siecią rozdzielczą powinien zachować poufność istotnych handlowo informacji, o których wiadomość powziął w trakcie wykonywania swych zadań.

ROZDZIAŁ VI

KSIĘGOWA ROZŁĄCZNOŚĆ I PRZEJRZYSTOŚĆ KSIĘGOWOŚCI

Artykuł 13

Państwa Członkowskie lub każdy właściwy urząd, jaki one wyznaczają, i organy rozstrzygające spory, o których mowa w art. 20 pkt. 3, mają prawo dostępu do księgowości przedsiębiorstw produkcyjnych, przesyłowych i rozdzielczych, których sprawdzenie jest niezbędne dla ich zadań kontrolnych.

Artykuł 14

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki dla zapewnienia prowadzenia przez przedsiębiorstwa sektora elektroenergetycznego księgowości zgodnie z postanowieniami punktów 2 i 5.

2. Przedsiębiorstwa elektroenergetyczne, niezależnie od systemu własności, jakiemu podlegają, i ich formy prawnej, prowadzą, poddają kontroli i ogłaszają swoje roczne rozliczenia zgodnie z narodowymi przepisami odnoszącymi się do rocznych rozliczeń w spółkach kapitałowych, przyjętymi zgodnie z Czwartą Dyrektywą Rady nr 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 roku, bazującą na art. 54 pkt. 3 ppkt g) Traktatu i dotyczącą rocznych rozliczeń pewnych form spółek⁽⁸⁾. Przedsiębiorstwa, które nie są zobowiązane ustawowo do ogłaszania swych rocznych rozliczeń, przechowują w swej siedzibie jeden egzemplarz rozliczeń do publicznej dyspozycji.

3. Przedsiębiorstwa elektroenergetyczne zespolone, w ramach swej wewnętrznej księgowości utrzymują oddzielne rachunki dotyczące ich działalności produkcyjnej, przesyłowej i rozdzielczej i, w konkretnym przypadku, rachunki zabezpieczone dla innych rodzajów działalności poza sektorem elektroenergetycznym, tak jak powinny to robić, jeśli te działalności byłyby prowadzone przez odrębne przedsiębiorstwa, w celu uniknięcia przypadków dyskryminacji, zachodzących na siebie subwencji i zniekształceń konkurencji. W załączniku do rozliczenia zamieszczają one bilans i rachunek wyników dla każdej działalności oddzielnie.

⁽⁸⁾ Dz. UWE nr L 222 z 14.08.1978, str. 11. Dyrektywa zmieniona ostatecznie Aktem przystąpienia z 1994 r.

4. Przedsiębiorstwa uściślają, w załączniku do swych rocznych rozliczeń, zasady zaliczania do aktywów i pasywów oraz obciążeń i wpływów, jakie stosują w prowadzeniu oddzielnych rachunków, o których mowa w punkcie 3. Te zasady mogą być zmieniane tylko w wyjątkowych przypadkach. Takie zmiany powinny być wykazane w załączniku i należyte uzasadnione.

5. Rozliczenia roczne wykazują, w załączniku, każdą operację posiadającą pewną wagę, przeprowadzoną wraz z przedsiębiorstwami przyłączonymi, w rozumieniu art. 41 Siódmej Dyrektywy Rady nr 83/349/ EWG z dnia 13 czerwca 1983 roku, bazującej na art. 54 pkt. 3 podpunkt g) Traktatu, dotyczącą rachunków zabezpieczonych ⁽⁹⁾, lub wraz z przedsiębiorstwami stowarzyszonymi, w rozumieniu art. 33 pkt. 1 tej samej dyrektywy lub wraz z przedsiębiorstwami należącymi do tych samych akcjonariuszy.

Artykuł 15

1. Państwa Członkowskie, które wskazują jako jedynego nabywcę przedsiębiorstwo elektroenergetyczne zintegrowane pionowo lub część przedsiębiorstwa elektroenergetycznego zintegrowanego pionowo, ustanawiają przepisy wymagające, aby działalność jedynego nabywcy była zarządzana oddzielnie od działalności produkcyjnej i rozdzielniczej przedsiębiorstwa zintegrowanego.

2. Państwa Członkowskie upewniają się, że nie ma przepływu informacji między działalnościami jedynego nabywcy przedsiębiorstw energoelektrycznych zintegrowanych pionowo i ich działalnościami produkcyjną i rozdzielniczą, z wyjątkiem informacji niezbędnych dla wywiązania się z odpowiedzialności jedynego nabywcy.

ROZDZIAŁ VII

ORGANIZACJA DOSTĘPU DO SIECI

Artykuł 16

Przy organizacji dostępu do sieci Państwa Członkowskie mogą wybierać pomiędzy modelami, o których mowa w art. 17 i/lub w art. 18. Te dwa modele są realizowane zgodnie z kryteriami obiektywnymi, wyraźnymi i niedyskryminującymi.

Artykuł 17

1. Przy organizacji dostępu do sieci Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne do tego, żeby producenci energii elektrycznej i przedsiębiorstwa dostarczające energię elektryczną, o ile ich istnienie jest dopuszczone przez Państwa Członkowskie, oraz wybieralni klienci wewnętrzni lub zewnętrzni wobec obszaru obejmowanego przez sieć, mogli, na bazie dobrowolnych porozumień handlowych, negocjować dostęp do sieci dla zawarcia między sobą umów na dostawę.

2. W przypadku, kiedy wybieralny klient jest przyłączony do sieci rozdzielczej, dostęp do sieci powinien stać się przedmiotem negocjacji z zarządzającym tą siecią rozdzielczą i, jeśli to konieczne, z zarządzającym właściwej sieci przesyłowej.

3. Dla krzewienia przejrzystości i dla ułatwienia negocjacji dostępu do sieci, zarządzający siecią powinni ogłosić w trakcie pierwszego roku po wprowadzeniu w życie niniejszej dyrektywy, orientacyjne widełki cen za wykorzystanie sieci przesyłowej i rozdzielczej. W miarę możliwości, w latach następnych, publikowane ceny orientacyjne powinny opierać się na średnich cenach wynegocjowanych i uchwalonych z dwunastomiesięcznym wyprzedzeniem.

⁽⁹⁾ Dz. UWE nr L 193 z 18.07.1983, str. 1. Dyrektywa zmieniona ostatecznie Aktem przystąpienia z 1994 r.

4. Państwa Członkowskie mogą także wybrać ograniczony dostęp do sieci, dający klientom wybieralnym prawo dostępu na bazie opublikowanych taryf za użytkowanie sieci przesyłowej i rozdzielczej, co najmniej równorzędne, w kategoriach dostępu do sieci, z innymi systemami dostępu, o których mowa w niniejszym rozdziale.

5. Zarządzający konkretną siecią przesyłową lub rozdzielczą może odmówić dostępu do sieci, jeśli nie dysponuje konieczną mocą. Odmowa powinna być należycie umotywowana i usprawiedliwiona, zwłaszcza odnośnie do art. 3.

Artykuł 18

1. W przypadku formuły jedyne nabywcy, państwa Członkowskie wyznaczają jako jedyne nabywcę osobę prawną z wewnątrz obszaru należącego do kompetencji zarządzającego siecią. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki, aby:

- i) została opublikowana niedyskryminująca taryfa za użytkowanie sieci przesyłowej i rozdzielczej;
- ii) klienci wybieralni mieli, na pokrycie swych własnych potrzeb, możliwość zawarcia umów na dostawę z producentami i z przedsiębiorstwami dostawczymi spoza obszaru pokrytego przez sieć, jeśli ich istnienie jest dopuszczone przez Państwa Członkowskie;
- iii) klienci wybieralni mieli, na pokrycie swych własnych potrzeb, możliwość zawarcia umów na dostawę z producentami wewnątrz obszaru pokrytego przez sieć;
- iv) producenci niezależni negocjowali dostęp do sieci z operatorami sieci przesyłowych i rozdzielczych w celu zawarcia umów na dostawę z klientami wybieralnymi spoza sieci, na podstawie dobrowolnej umowy handlowej.

2. Jedyne nabywca może być zobowiązany do zakupu energii elektrycznej, która stanowiła przedmiot umowy między klientem wybieralnym i producentem zlokalizowanym wewnątrz lub na zewnątrz obszaru pokrytego siecią, za cenę równą cenie sprzedaży, proponowanej przez jedyne nabywcę klientom wybieralnym minus cena z opublikowanej taryfy, o której mowa w punkcie 1 ppunkt i).

3. Jeśli obowiązek zakupu, o którym mowa w punkcie 2, nie jest narzucony jednemu nabywcy, Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne, aby umowy na dostawę, wspomniane w punkcie 1 podpunkty ii) i iii) zostały wykonane albo przez dostęp do sieci na bazie taryfy opublikowanej, wymienionej w punkcie 1 podpunkt i), albo na skutek negocjowanego dostępu do sieci zgodnie z warunkami określonymi w art. 17. W tym ostatnim przypadku, jedyne nabywca nie będzie zobowiązany do opublikowania niedyskryminującej taryfy za użytkowanie sieci przesyłowej i rozdzielczej.

4. Jedyne nabywca może odmówić dostępu do sieci i może odmówić klientom wybieralnym zakupu energii elektrycznej, jeśli nie posiada niezbędnych zdolności przesyłowych lub rozdzielczych. Odmowa powinna być należycie umotywowana i usprawiedliwiona, w szczególności w odniesieniu do art. 3.

Artykuł 19

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki dla zagwarantowania otwarcia swych rynków energii elektrycznej, tak aby umowy odpowiadające warunkom, o których mowa w art. 17 i 18, mogły być zawarte, co najmniej do znaczącego poziomu, o którym corocznie powinna być powiadamiana Komisja. Wielkość narodowej części rynku jest wyliczana na podstawie wspólnotowej części energii elektrycznej zużytej przez ostatecznych odbiorców, których zużycie jest wyższe niż 40 GWh w ciągu roku (na jedno miejsce zużycia łącznie z produkcją własną). Wielkość średniej części wspólnotowej Komisja wylicza na podstawie informacji otrzymywanych regularnie od państw Członkowskich. Komisja ogłasza w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich, przed dniem 1 listopada każdego

roku, wielkość tej średniej części wspólnotowej określającej stopień otwarcia rynku, wraz ze wszystkimi informacjami wymaganymi dla zrozumienia wyliczeń.

2. Wielkość części rynku narodowego, o której mowa w punkcie 1, będzie zwiększana stopniowo w ciągu sześciu lat. Zwiększanie zostanie wyliczone poprzez obniżanie progu wspólnotowego zużycia z 40 GWh na rok, o czym mowa w punkcie 1, do poziomu rocznego zużycia energii elektrycznej wynoszącego 20 GWh, w trzy lata po wejściu w życie niniejszej dyrektywy, i do poziomu 9 GWh rocznego zużycia energii elektrycznej w sześć lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy.

3. Państwa Członkowskie wskazują tych spośród klientów zlokalizowanych na ich obszarze stanowiących części omówione w punktach 1 i 2, którzy mają zdolność prawną do zawierania umów na dostawę energii elektrycznej na warunkach wymienionych w art. 17 i 18; rozumiejąc, że wszyscy ostateczni klienci zużywający więcej niż 100 GWh w ciągu roku (na jedno miejsce, włącznie z produkcją własną) powinni być zaliczeni do tej kategorii. Przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją, jeśli nie zostały uznane już, na mocy niniejszego punktu, za klientów wybieralnych, posiadają zdolność prawną do zawierania umów na warunkach wymienionych w art. 17 i 18 na ilość energii elektrycznej zużywaną przez ich klientów, określonych w ich sieci rozdzielczej jako wybieralni, w celu zaopatrzenia tych klientów.

4. Państwa Członkowskie ogłaszają przed dniem 31 stycznia każdego roku kryteria definicji klientów wybieralnych posiadających zdolność do zawierania umów na warunkach określonych w art. 17 i 18. Informacja ta przesyłana jest do Komisji w celu opublikowania w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich wraz ze wszystkimi innymi stosownymi informacjami, służącymi do uzasadnienia otwarcia rynku przewidzianego w punkcie 1. Komisja może zażądać od Państwa Członkowskiego zmiany wskazówek, o których mowa w punkcie 3, jeśli stanowią one przeszkodę w prawidłowym zastosowaniu niniejszej dyrektywy, w zakresie dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego energii elektrycznej. Jeśli dane Państwo Członkowskie nie spełni tego żądania w terminie trzech miesięcy, podejmuje się ostateczną decyzję zgodnie z procedurą I opisaną w art. 2 Decyzji Rady nr 87/373/EWG z dnia 13 lipca 1987 roku, ustalającą warunki wykorzystywania uprawnień wykonawczych nadanych Komisji (¹⁰).

5. Dla uniknięcia nierównowagi w otwieraniu rynków energii elektrycznej w okresie, o którym mowa w art. 26:

- a) umowy na dostawę energii elektrycznej zawarte zgodnie z postanowieniami art. 17 i 18 z klientem wybieralnym sieci innego Państwa Członkowskiego nie mogą być zakazane, jeśli klient jest uważany jako wybieralny w obydwu wspomnianych sieciach;
- b) w przypadkach, kiedy następuje odmowa wykonania operacji, o których mowa w podpunkcie a) z tego powodu, że klient jest wybieralny tylko w jednej z dwóch sieci, Komisja może zobowiązać stronę odmawiającą, uwzględniając sytuację na rynku i wspólny interes, do dokonania reklamowanej dostawy energii elektrycznej na wniosek Państwa Członkowskiego, na którego obszarze zlokalizowany jest klient wybieralny. Równolegle do procedury i do kalendarza przewidzianego w art. 26, i najpóźniej po połowie okresu przewidzianego przez wspomniany artykuł, Komisja sprawdza zastosowanie pierwszego ustępu podpunktu b) na bazie ewolucji rynku i z uwzględnieniem interesu wspólnego. W świetle zdobytego doświadczenia Komisja ocenia sytuację i przedstawia sprawozdanie na temat ewentualnej nierównowagi w otwarciu rynków energii elektrycznej wobec niniejszego punktu.

Artykuł 20

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki, aby pozwolić:

- i) niezależnym producentom i produkującym na potrzeby własne na negocjowanie dostępu do sieci dla zaopatrzenia swych własnych przedsiębiorstw i filii zlokalizowanych w tym samym Państwie Członkowskim lub w innym Państwie Członkowskim przy pomocy sieci połączonej;

(¹⁰) Dz. UWE nr L 197 z 18.07.1987, str. 33.

ii) producentom zewnętrznym w stosunku do obszaru pokrytego siecią na zawarcie umowy na dostawę, będącej skutkiem przetargu na nowe moce produkcyjne i na posiadanie dostępu do sieci dla wykonania umowy.

2. Państwa Członkowskie czuwają nad tym, aby strony negocjowały w dobrej wierze i aby żadna z nich nie nadużyła swej pozycji negocjacyjnej, przeszkadzając w osiągnięciu dobrego zakończenia negocjacji.

3. Państwa Członkowskie wyznaczają właściwy organ, który powinien być niezależny od stron, dla rozstrzygania sporów dotyczących tych umów i negocjacji. Organ ten powinien zwłaszcza rozstrzygać spory dotyczące umów, negocjacji i odmowy dopuszczenia do zakupu.

4. W przypadku sporu międzynarodowego, organem rozstrzygającym spór będzie organ rozstrzygający spory właściwy dla sieci jedyne nabywcy lub zarządzającego siecią, który odmawia tamtemu korzystania z sieci lub dostępu do niej.

5. Odwołanie się do tego organu odbywa się bez szkody dla wykorzystania środków odwoławczych prawa wspólnotowego.

Artykuł 21

1. Państwa Członkowskie podejmują środki zgodnie z metodami i prawem, o których mowa w art. 17 i 18, aby pozwolić:

- wszystkim producentom energii elektrycznej i każdemu przedsiębiorstwu dostarczającemu energię elektryczną, jeśli Państwa Członkowskie dopuszczają ich istnienie, zlokalizowanym na ich obszarze, na zaopatrywanie linią bezpośrednią ich własnych zakładów, filii i wybieralnych klientów;
- każdemu wybieralnemu klientowi zlokalizowanemu na ich obszarze na zaopatrywanie się w energię elektryczną za pośrednictwem linii bezpośredniej u producenta i w przedsiębiorstwach dostarczających, jeśli tacy dostawcy są dopuszczeni przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie ustalają kryteria dotyczące przyznawania zezwoleń na budowę linii bezpośrednich na swoim obszarze. Te kryteria powinny być obiektywne i niedyskryminujące.

3. Możliwości dostawy energii elektrycznej linią bezpośrednią, o której mowa w punkcie 1, nie wpływają na możliwość zawierania umów na dostawę energii elektrycznej, zgodnie z art. 17 i 18.

4. Państwa Członkowskie mogą uzależnić zezwolenie na budowę linii bezpośredniej od odmowy dostępu do sieci na podstawie, w zależności od przypadku, albo art. 17 pkt. 5 albo od art. 18 pkt. 4, lub też od rozpoczęcia procedury rozstrzygania sporów zgodnie z art. 20.

5. Państwa Członkowskie mogą odmówić zezwolenia na linię bezpośrednią, jeśli przyznanie takiego zezwolenia jest sprzeczne z postanowieniami art. 3. Odmowa powinna być należycie uzasadniona i usprawiedliwiona.

Artykuł 22

Państwa Członkowskie tworzą właściwe i skuteczne mechanizmy kierowania, kontroli i przestrzegania jawności w celu uniknięcia wszelkiego nadużycia wynikającego z pozycji dominującej, zwłaszcza ze szkodą dla konsumentów oraz wszelkiego zachowania grabieżczego. Mechanizmy te uwzględniają postanowienia Traktatu, a w szczególności art. 86 tego Traktatu.

ROZDZIAŁ VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 23

W przypadku nagłego kryzysu na rynku energetycznym i zagrożenia dla bezpieczeństwa fizycznego lub zabezpieczenia osób, urządzeń lub instalacji, a także nienaruszalności sieci, Państwo Członkowskie może podjąć czasowo konieczne środki ochrony. Środki te powinny wywoływać możliwie jak najmniej zakłóceń w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego i nie powinny przekraczać zasięgu ściśle niezbędnego dla zaradzenia pojawiającym się nagle trudnościami. Dane Państwo Członkowskie powiadamia niezwłocznie o tych środkach inne państwa Członkowskie i Komisję, która może zdecydować o ich zmianie lub zniesieniu, o ile wywołują one zakłócenia konkurencji i zaburzają handel w sposób niezgodny ze wspólnym interesem.

Artykuł 24

1. Państwa Członkowskie, w których zobowiązania lub gwarancje użytkowania, przyznane przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy, są narażone na niemożliwość przestrzegania ze względu na postanowienia niniejszej dyrektywy, będą mogły ubiegać się o skorzystanie z systemu przejściowego; Komisja będzie mogła im go przyznać, z uwzględnieniem, między innymi, wielkości i poziomu połączenia danej sieci, a także struktury jej przemysłu elektroenergetycznego. Komisja informuje Państwa Członkowskie o tych wnioskach przed podjęciem decyzji, z zachowaniem poufności. Decyzja ta zostaje opublikowana w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

2. System przejściowy jest ograniczony czasowo i związany jest z wygaśnięciem zobowiązań lub gwarancji, o których mowa w punkcie 1. System przejściowy może zawierać odstępstwa od rozdziałów IV, VI i VII niniejszej dyrektywy. Wnioski o system przejściowy powinny być notyfikowane w Komisji najpóźniej rok po wejściu w życie niniejszej dyrektywy.

3. Państwa Członkowskie, które po wejściu w życie niniejszej dyrektywy mogą udowodnić, że pojawiły się poważne problemy w użytkowaniu ich małych izolowanych sieci, mogą ubiegać się o skorzystanie z odstępstw od stosownych postanowień rozdziałów IV, V, VI i VII, na które Komisja będzie mogła wyrazić zgodę. Informuje ona Państwa Członkowskie o tych wnioskach przed podjęciem decyzji z zachowaniem poufności. Decyzja ta zostaje ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich. Niniejszy punkt stosuje się także do Luksemburga.

Artykuł 25

1. Komisja przedstawia Radzie i Parlamentowi Europejskiemu, przed końcem pierwszego roku od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, sprawozdanie o niezbędnych środkach harmonizacji, nie związanych z postanowieniami niniejszej dyrektywy. W konkretnym wypadku, Komisja dołącza do tego sprawozdania każdą propozycję harmonizacji niezbędną do dobrego funkcjonowania rynku wewnętrznego energii elektrycznej.

2. Rada i Parlament Europejski wypowiadają się na temat tych propozycji w terminie dwóch lat od ich wysunięcia.

Artykuł 26

Komisja sprawdza ponownie zastosowanie niniejszej dyrektywy i przedkłada sprawozdanie na temat zdobytego doświadczenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego energii elektrycznej i zastosowania zasad ogólnych wymienionych w art. 3, aby pozwolić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w świetle zdobytego doświadczenia, na sprawdzenie we właściwym czasie możliwości nowego otwarcia rynku, który stanie się skuteczny po upływie dziewięciu lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, z uwzględnieniem współistnienia systemów, o których mowa w art. 17 i 18.

Artykuł 27

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy prawne i administracyjne niezbędne do dostosowania się do niniejszej dyrektywy najpóźniej w dniu 19 lutego 1999 roku. Powiadamiają o tym bezzwłocznie Komisję.
2. Ze względu na specyfikę techniczną swych sieci elektroenergetycznych Belgia, Grecja i Irlandia mogą dysponować dodatkowym terminem, odpowiednio: jednego roku, dwóch lat i jednego roku, na zastosowanie zobowiązań wynikających z niniejszej dyrektywy. O ewentualnym skorzystaniu z tej opcji te Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję.
3. Jeśli Państwa Członkowskie przyjmą te postanowienia, to zawierają one powołanie się na niniejszą dyrektywę lub takie powołanie się towarzyszy im przy urzędowej publikacji. Warunki takiego powołania się uchwalane są przez Państwa Członkowskie.

Artykuł 28

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po dniu jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Artykuł 29

Niniejsza dyrektywa odnosi się do państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 grudnia 1996 roku.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

K. HAENSCH

W imieniu Rady

Przewodniczący

S. BARRETT

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY NR 98/30/WE

z dnia 22 czerwca 1998

w sprawie wspólnych zasad dotyczących wewnętrznego rynku gazu ziemnego

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności art. 100a,

mając na uwadze propozycję Komisji ⁽¹⁾,

mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

podejmując decyzję zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 189B Traktatu ⁽³⁾,

- (1) Zgodnie z art. 7A Traktatu, rynek wewnętrzny stanowi przestrzeń bez granic wewnętrznych, na którym zapewniony jest wolny przepływ towarów, osób, usług i kapitałów; ważne jest przyjęcie środków, które umożliwią kontynuację realizacji rynku wewnętrznego;
- (2) Na mocy art. 7C Traktatu, należy uwzględnić różnice rozwoju niektórych gospodarek, ale przyjęte odstępstwa powinny mieć charakter czasowy i powinny powodować jak najmniej zakłóceń w funkcjonowaniu wspólnego rynku;
- (3) Stworzenie konkurencyjnego rynku gazu ziemnego jest istotnym czynnikiem w celu doprowadzenia do stworzenia wewnętrznego rynku energetycznego;
- (4) Dyrektywa Rady nr 91/296/EWG z dnia 31 maja 1991 w sprawie tranzytu gazu ziemnego przesyłanego wielkimi rurociągami ⁽⁴⁾ i Dyrektywa Rady nr 90/377/EWG z dnia 29 czerwca 1990 ustanawiająca wspólnotową procedurę mającą zapewnić przejrzystość cen dla końcowych użytkowników przemysłowych gazu i elektryczności ⁽⁵⁾, stanowi pierwszy etap na drodze do stworzenia wewnętrznego rynku gazu ziemnego;
- (5) W perspektywie stworzenia wewnętrznego rynku gazu ziemnego istnieje odtąd potrzeba podjęcia dodatkowych działań;
- (6) Postanowienia niniejszej dyrektywy nie powinny naruszać pełnego stosowania Traktatu, a w szczególności przepisów dotyczących wolnego przepływu towarów w obrębie wolnego rynku oraz przepisów dotyczących konkurencji, i w żadnym stopniu nie ujmować kompetencji, które Traktat przyznaje Komisji;
- (7) Wewnętrzny rynek gazu ziemnego należy wprowadzać stopniowo, tak aby przemysł mógł w sposób elastyczny i racjonalny przystosować się do nowych warunków i w celu uwzględnienia różnego rodzaju struktury rynków istniejących w Państwach Członkowskich;

⁽¹⁾ DzUWE nr C 65, z 14.03.1992, str. 14 i DzUWE nr C 123, z 4.05.1994, str. 26

⁽²⁾ DzUWE nr C 73, z 15.03.1993, str. 31 i DzUWE nr C 195, z 18.07.1994, str. 82.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 17 listopada 1993

(DzUWE nr C329, z 6.12.1993, str.182), Wspólne stanowisko Rady (WE) nr 17/98 z dnia 12 lutego 1998 (DzUWE nr C 91, z 26.03.1998, str. 46) i Decyzja Parlamentu

Europejskiego z 30 kwietnia 1998 (DzUWE nr C 152, z 18.05.1998). Decyzja Rady z dnia 11 maja 1998.

- (⁴) DzUWE nr L 147, z 12.06.1991, str.37. Dyrektywa z ostatnimi zmianami zawartymi w Dyrektywie nr 95/49/WE (DzUWE nr L 233, z 30.09.1995, str. 86).
- (⁵) DzUWE nr L 185, z 17.07.1990, str.16. Dyrektywa z ostatnimi zmianami zawartymi w Akcie przystąpienia z 1994 roku.
- (8) Stworzenie rynku wewnętrznego w sektorze gazu ziemnego powinno sprzyjać połączeniom i możliwości współdziałania między rurociągami, na przykład poprzez kompatybilność ilości gazu;
- (9) Należy przyjąć pewną liczbę wspólnych zasad organizacji i funkcjonowania sektora gazu ziemnego; zgodnie z zasadą subsydiarności, zasady te są jedynie ogólnymi zasadami ramowymi i sposób ich stosowania należy pozostawić Państwom Członkowskim, dając każdemu z nich możliwość utrzymywania lub wyboru procedury najlepiej odpowiadającej danej sytuacji, w szczególności w odniesieniu do pozwoleń i nadzoru kontraktów na dostawy;
- (10) Dostawy gazu ziemnego z zewnątrz stanowią znaczną część zakupów gazu ziemnego Państw Członkowskich, które są w wysokim stopniu uzależnione od importu;
- (11) Zasadą ogólną jest, że przedsiębiorstwa działające w sektorze gazu ziemnego muszą posiadać możliwość działania nie podlegając w tym względzie dyskryminacji;
- (12) W przypadku niektórych Państw Członkowskich, konieczne może okazać się określenie publicznego obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa dostaw, ochrony konsumenta i ochrony środowiska, które, ich zdaniem, pozostawione samemu sobie nie muszą zapewniać wolnej konkurencji;
- (13) Jednym ze środków wypełniania wymienionych obowiązków publicznych może być długoterminowe planowanie, uwzględniające możliwość dopuszczenia dostępu do sieci dla stron trzecich, które mogą się o to zwrócić; aby sprostać potrzebom zaopatrzeniowym Państwa Członkowskie mogą nadzorować zawarte kontrakty "take-or-pay";
- (14) Artykuł 90 ust. 1 Traktatu zobowiązuje Państwa Członkowskie do przestrzegania reguł konkurencji w odniesieniu do przedsiębiorstw publicznych oraz przedsiębiorstw, którym udzielają one specjalnych praw lub praw na wyłączność;
- (15) Na mocy art. 90 ust. 2 Traktatu, przedsiębiorstwa zarządzające usługami o powszechnym znaczeniu gospodarczym podlegają wymienionym regułom na szczególnych warunkach; wprowadzenie w życie niniejszej dyrektywy wywrze wpływ na działalność tych przedsiębiorstw; tak jak określa to art. 3 ust. 3, W szczególności, Państwa Członkowskie nie są zobowiązane do stosowania postanowień art. 4 w odniesieniu do swojej infrastruktury dystrybucyjnej, aby nie utrudniać, faktycznie lub prawnie, spełniania obowiązków nałożonych w powszechnym interesie ekonomicznym na przedsiębiorstwa gazownicze;
- (16) Państwa Członkowskie, w przypadku gdy nakładają one obowiązki świadczenia usług publicznych na przedsiębiorstwa działające w sektorze gazu ziemnego, muszą przestrzegać właściwych zapisów Traktatu w interpretacji przedstawionej przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich;

- (17) Należy określić podstawowe kryteria i procedury wydawania pozwoleń, które Państwa Członkowskie mogą udzielać na budowę lub eksploatację odnośnych instalacji w ramach swojego wewnętrznego systemu; przepisy te nie powinny naruszać właściwych przepisów ustawodawstwa krajowego uzależniających budowę lub eksploatację odnośnych instalacji od uzyskania pozwolenia; jednakże, wymóg ten nie powinien ograniczać konkurencji między przedsiębiorstwami działającymi w tym sektorze;
- (18) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1254/96/WE z dnia 5 czerwca 1996 określająca wytyczne dotyczące transeuropejskiej sieci w tym sektorze energetycznym ⁽⁶⁾ przyczynia się do rozwoju zintegrowanej infrastruktury sektora gazu ziemnego;
-
- ⁽⁶⁾ DzUWE nr L 161, z 29.06.1996, str. 147. Decyzja z ostatnimi zmianami zawartymi w Decyzji nr 1047/97/WE (DzUWE nr L 152, z 11.06.1997, str. 12).
- (19) Techniczne zasady eksploatacji sieci i bezpośrednich rurociągów muszą być przejrzyste i muszą zapewniać możliwość współdziałania sieci;
- (20) Należy określić podstawowe zasady dla przedsiębiorstw zajmujących się transportem, składowaniem i skraplaniem gazu ziemnego, jak również przedsiębiorstw zajmujących się dystrybucją i dostawą;
- (21) Właściwym organom należy, z zachowaniem zasady poufności, umożliwić dostęp do wewnętrznej księgowości przedsiębiorstw;
- (22) Księgowość wszystkich połączonych przedsiębiorstw działających w sektorze gazu ziemnego musi zachowywać wysoki stopień przejrzystości; księgowość musi być prowadzona oddzielnie dla różnego rodzaju działalności, jeżeli okaże się to potrzebne aby uniknąć dyskryminacji, nadmiernego subwencjonowania lub innych zaburzeń konkurencji, uwzględniając, w uzasadnionych wypadkach, fakt, że dla celów księgowości, transport zawiera w sobie ponowną gazyfikację; nie jest wymagane prowadzenie odrębnej księgowości jednostek prawnych takich jak giełdy lub rynki transakcji terminowych, które oprócz tego rodzaju działalności handlowej, nie spełniają jakichkolwiek funkcji przedsiębiorstw działających w sektorze gazu ziemnego; w przypadku ekstrakcji węglowodorów i podobnej działalności, pełna księgowość może być włączona do dokumentacji wymaganej niniejszą dyrektywą dla księgowości działalności nie związanej z gazem; do właściwych informacji, o których mowa w art. 23 ust. 3, zalicza się, o ile jest to konieczne, informacje na temat księgowości gazociągów;
- (23) Dostęp do sieci musi być otwarty zgodnie z niniejszą dyrektywą i musi umożliwiać osiągnięcie dostatecznego poziomu oraz, w zależności od przypadku, poziomu porównywalnego do istniejącego w chwili otwarcia rynków w poszczególnych Państwach Członkowskich; jednakże otwarcie rynków nie powinno spowodować niepotrzebnego zachwiania równowagi konkurencyjnej pozycji przedsiębiorstw w poszczególnych Państwach Członkowskich;
- (24) Ze względu na zróżnicowanie strukturalne i specyfikę systemów w Państwach Członkowskich, należałoby wprowadzić różne procedury dostępu do sieci, które byłyby zarządzane na podstawie obiektywnych, przejrzystych i nie dyskryminacyjnych kryteriów;

- (25) W celu stworzenia konkurencyjnego rynku w sektorze gazu ziemnego, należy umożliwić dostęp do gazociągów; w celu umożliwienia tego rodzaju dostępu do sieci gazociągów należy wprowadzić odrębne procedury uwzględniające w szczególności, szczególne cechy ekonomiczne, techniczne i eksploatacyjne, w których sieci te funkcjonują; postanowienia niniejszej dyrektywy w jakimkolwiek stopniu nie naruszają krajowych przepisów podatkowych;
- (26) Należy wprowadzić przepisy dotyczące pozwoleń, budowy i wykorzystania bezpośrednich rurociągów;
- (27) Należy wprowadzić klauzule ochronne i procedury rozwiązywania spraw spornych;
- (28) Trzeba zapobiegać wszelkiego rodzaju nadużyciom dominującej pozycji i wszelkiego grabieźnego zachowania;
- (29) Ze względu na fakt, że niektóre Państwa Członkowskie mogłyby dotknąć szczególne trudności przy przystosowywaniu ich sieci, należy ustalić tymczasowe odstępstwa;
- (30) Długoterminowe kontrakty “take-or-pay” stanowią rzeczywistość handlową mającą na celu zapewnienie zaopatrzenia w gaz Państw Członkowskich; w szczególności, należy wprowadzić odstępstwa od niektórych postanowień niniejszej dyrektywy dla przedsiębiorstw z sektora gazu ziemnego, które mają lub które spotkały się z poważnymi trudnościami natury gospodarczej ze względu na zobowiązania wynikające z kontraktów “take-or-pay”; takie wyjątki nie powinny wywoływać szkodliwego wpływu na osiągnięcie celu niniejszej dyrektywy, którym jest liberalizacja rynku wewnętrznego w sektorze gazu ziemnego; każdy zawarty lub odnowiony po wejściu w życie niniejszej dyrektywy kontrakt powinien być zawarty z zachowaniem ostrożności, aby nie stwarzać przeszkód dla szerokiego otwarcia rynku; w związku z tym, zakres i czas obowiązywania tego rodzaju odstępstw powinny być ograniczone i należy ich udzielać w warunkach przejrzystości, pod nadzorem Komisji;
- (31) W odniesieniu do rynków i inwestycji w pozostałych strefach, które nie osiągnęły jeszcze pełnego rozwoju należy wprowadzić przepisy szczególne; odstępstwa przewidziane dla tego rodzaju rynków i stref powinny mieć ograniczony zakres czasowy; w celu zachowania przejrzystości i jednolitości, Komisja musi odgrywać znaczącą rolę w udzielaniu tych odstępstw;
- (32) Niniejsza dyrektywa stanowi nowy etap liberalizacji; jednakże po jej wprowadzenie w życie istnieć będą przeszkody dla obrotu gazem ziemnym między Państwami Członkowskimi; w świetle zdobytych doświadczeń należałoby przedstawić propozycję mającą na celu poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ziemnego; Komisja powinna więc Parlamentowi Europejskiemu i Radzie złożyć raport na temat stosowania niniejszej dyrektywy.

UCHWALIŁY NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Niniejsza dyrektywa określa wspólne zasady odnoszące się do transportu, dystrybucji, dostaw i składowania gazu ziemnego. Określa ona zasady organizacji i działania sektora gazu ziemnego, włączając w to skroplony gaz ziemny (GNL), dostępu do rynku i użytkowania sieci, jak również kryteria i procedury stosowane w przypadku udzielania pozwoleń na transport, dystrybucję, dostawy i składowanie gazu ziemnego.

Artykuł 2

Dla celów niniejszej dyrektywy:

- 1) “przedsiębiorstwo gazu ziemnego” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która zajmuje się przynajmniej jedną z następujących rodzajów działalności: produkcja, transport, dystrybucja, dostawa, zakup lub składowanie gazu ziemnego, włączając w to skroplony gaz ziemny, i która spełnia zadania handlowe, techniczne i/lub zadania związane z obsługą wiążące się z tego rodzaju działalnością, za wyjątkiem ostatecznych odbiorców;
- 2) “sieć gazociągów” oznacza każdy gazociąg lub sieć gazociągów eksploatowanych i/lub zbudowanych w ramach projektu produkcyjnego ropy naftowej lub gazu, bądź wykorzystywany do transportu gazu ziemnego z jednego lub większej liczby takich miejsc wytwarzania do fabryki lub terminalu przetwórczego lub końcowego terminalu nadbrzeżnego;
- 3) “transport” oznacza transport gazu ziemnego przez sieć gazociągów pod wysokim ciśnieniem inną niż sieć gazociągów, w celu dostarczenia go odbiorcom;
- 4) “przedsiębiorstwo transportowe” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która dokonuje transportu;
- 5) “dystrybucja” oznacza transport gazu ziemnego przez sieci lokalne lub regionalne gazociągów w celu dostarczenia go odbiorcom;
- 6) “przedsiębiorstwo dystrybucyjne” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną zajmującą się dystrybucją;
- 7) “dostawa” oznacza dostawę i/lub sprzedaż odbiorcom gazu ziemnego, włącznie ze skroplonym gazem ziemnym;
- 8) “przedsiębiorstwo dostawcze” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną dokonującą dostaw;
- 9) “instalacje do składowania” oznaczają instalacje wykorzystywane do składowania gazu ziemnego, i będące w posiadaniu i/lub wykorzystywane przez przedsiębiorstwo gazu ziemnego, za wyjątkiem części wykorzystywanej do działalności produkcyjnej;
- 10) “przedsiębiorstwo zajmujące się składowaniem” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną zajmującą się składowaniem;

- 11) “instalacja skroplonego gazu ziemnego” oznacza terminal wykorzystywany do skraplania gazu ziemnego lub jego wyładunku, składowania i ponownej gazyfikacji skroplonego gazu ziemnego;
- 12) “sieć” oznacza każdą sieć transportową i/lub dystrybucyjną i/lub każdą instalację skroplonego gazu ziemnego, będącą w posiadaniu i/lub wykorzystywaną przez przedsiębiorstwo gazu ziemnego, włącznie z instalacjami dostarczającymi usług pomocniczych i instalacjami przedsiębiorstw powiązanych potrzebnymi w celu umożliwienia transportu i dystrybucji;
- 13) “sieć połączona” oznacza pewną liczbę połączonych ze sobą sieci;
- 14) “rurociąg bezpośredni” oznacza rurociąg służący do transportu gazu ziemnego, uzupełniający sieć połączoną;
- 15) “zintegrowane przedsiębiorstwo gazu ziemnego” oznacza przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo lub poziomo;
- 16) “przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo” oznacza przedsiębiorstwo gazu ziemnego realizujące przynajmniej dwie z następujących operacji: produkcja, transport, dystrybucja, dostawa lub składowanie gazu ziemnego;
- 17) “przedsiębiorstwo zintegrowane poziomo” oznacza przedsiębiorstwo gazu ziemnego realizujące przynajmniej dwie z następujących rodzajów operacji: produkcja, transport, dystrybucja, dostawa lub składowanie gazu ziemnego i, ponadto, zajmujące się działalnością nie mającą związku z gazem;
- 18) “przedsiębiorstwo powiązane” oznacza przedsiębiorstwa powiązane w rozumieniu art. 41 siódmej dyrektywy Rady nr 83/349/EWG z dnia 13 czerwca 1983 bazującej na art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu, dotyczącej skonsolidowanych sprawozdań finansowych ⁽⁷⁾ i/lub przedsiębiorstwa stowarzyszone w rozumieniu art. 33 ust. 1 wymienionej dyrektywy i/lub przedsiębiorstwa należące do tych samych akcjonariuszy;
- 19) “użytkownik sieci” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną zasilającą sieć lub obsługiwaną przez sieć;
- 20) “odbiorcy” oznaczają hurtowników lub ostatecznych odbiorców gazu ziemnego i przedsiębiorstwa gazu ziemnego, które kupują gaz ziemny;

⁽⁷⁾ Dz. U. WE nr L 193, z 18.07.1983, str.1. Dyrektywa z ostatnimi zmianami zawartymi w Akcie przystąpienia z 1994 roku.

- 21) “ostateczny” oznacza odbiorcę, który kupuje gaz ziemny na swój własny użytek;
- 22) “hurtownik” oznacza, jeżeli Państwa Członkowskie uznają istnienie tego rodzaju kategorii odbiorcy, każdą osobę fizyczną lub prawną, która kupuje i sprzedaje gaz ziemny i, która nie zapewnia jego transportu lub dystrybucji w obrębie sieci lub poza siecią, do której jest przyłączona ;

- 23) “długoterminowe planowanie” oznacza długoterminowe planowanie możliwości dostawczych i transportowych przedsiębiorstw gazu ziemnego w celu sprostania popytowi na gaz ziemny pochodzący z sieci, zapewnienia innych źródeł i zaopatrzenia konsumentów;
- 24) “rynek wschodzący” oznacza Państwo Członkowskie, w którym pierwsza dostawa handlowa wynikająca z jego pierwszego długoterminowego kontraktu na dostawę gazu ziemnego została zrealizowana nie wcześniej niż przed 10 laty;
- 25) “bezpieczeństwo” oznacza jednocześnie bezpieczeństwo zaopatrzenia i dostaw jak i bezpieczeństwo techniczne.

ROZDZIAŁ II

OGÓLNE ZASADY ORGANIZACJI SEKTORA

Artykuł 3

1. Państwa Członkowskie, uwzględniając swoją organizację instytucjonalną i w poszanowaniu zasady subsydiarności, mają zapewnić aby przedsiębiorstwa gazu ziemnego, nie naruszając postanowień ust. 2, działały zgodnie z zasadami niniejszej dyrektywy, w celu realizacji konkurencyjnego rynku gazu ziemnego, i powstrzymywały się od wszelkiego rodzaju dyskryminacji w odniesieniu do praw i obowiązków tych przedsiębiorstw.

2. W całości uwzględniając właściwe postanowienia Traktatu, a w szczególności art. 90, Państwa Członkowskie mogą nałożyć na przedsiębiorstwa gazu ziemnego, w ogólnym interesie ekonomicznym, obowiązki świadczenia usług publicznych, które mogą dotyczyć bezpieczeństwa, włączając w to bezpieczeństwo zaopatrzenia, regularności, jakości i cen dostaw oraz ochrony środowiska. Obowiązki te muszą zostać jasno określone, być przejrzyste, nie dyskryminujące i dające się skontrolować; obowiązki te jak również ich możliwe zmiany, są bezzwłocznie publikowane i podawane przez Państwa Członkowskie do wiadomości Komisji. Jako środek, który ma służyć spełnianiu obowiązków świadczenia usług publicznych w odniesieniu do zabezpieczenia zaopatrzenia, Państwa Członkowskie, które tego sobie życzą, mogą wprowadzić długoterminowe planowanie, uwzględniając fakt, że do sieci będą mogły chcieć uzyskać dostęp strony trzecie.

3. Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję o nie stosowaniu postanowień art. 4 w stosunku do dystrybucji, w przypadku gdy stosowanie tych postanowień mogłoby stanowić faktyczną lub prawną przeszkodę w spełnianiu obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa gazu ziemnego w ogólnym interesie ekonomicznym i o ile nie będzie to miało szkodliwego wpływu na rozwój wymiany handlowej w stopniu naruszającym interesy Wspólnoty. Do interesów Wspólnoty zalicza się między innymi, konkurencję w odniesieniu do upoważnionych odbiorców zgodnie z niniejszą dyrektywą i art. 90 Traktatu.

Artykuł 4

1. W przypadku gdy na budowę lub eksploatację instalacji gazu ziemnego wymagane jest uzyskanie pozwolenia (np. licencji, zezwolenia, koncesji, zgody lub aprobaty), Państwa Członkowskie lub każdy właściwy wyznaczony przez nie organ wydaje pozwolenia na budowę i/lub eksploatację na ich obszarze tych instalacji, gazociągów i odpowiedniego wyposażenia, zgodnie z postanowieniami ust. 2-4. Państwa Członkowskie lub każdy

wyznaczony przez nie właściwy organ mogą wydawać, na tej samej podstawie, pozwolenia na dostawę gazu ziemnego i pozwolenia dla hurtowników.

2. Jeżeli w Państwach Członkowskich istnieje system pozwoleń, określają one obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria, których musi przestrzegać przedsiębiorstwo ubiegające się o uzyskanie pozwolenia na budowę i/lub eksploatację instalacji gazu ziemnego lub ubiegające się o uzyskanie pozwolenia na dostawę gazu ziemnego. Niedyskryminacyjne kryteria i procedury udzielania pozwoleń podawane są do wiadomości publicznej.

3. Państwa Członkowskie powinny czuwać na tym aby powody, z powodu których odmawia się wydania pozwolenia były obiektywne i niedyskryminujące i został o nich powiadomiony wnioskodawca. Uzasadnienie odmowy przekazywane jest do wiadomości Komisji. Państwa Członkowskie przyjmują procedurę pozwalającą wnioskodawcy wnieść odwołanie od takiej decyzji.

4. W celu rozwinięcia stref, do których gaz dostarczany jest od niedawna, i ogólnie jego skutecznej eksploatacji, nie naruszając postanowień art. 20, Państwa Członkowskie mogą odmówić udzielenia nowego pozwolenia na budowę i eksploatację gazociągowej sieci dystrybucyjnej w określonej strefie, jeżeli tego rodzaju sieci zostały już zbudowane lub gdy przewiduje się ich budowę w tej strefie oraz gdy istniejąca lub przewidywana wydolność sieci wykazuje lub będzie wykazywała rezerwy.

Artykuł 5

Państwa Członkowskie mają zapewnić opracowanie i udostępnienie przepisów technicznych określających minimalne projektowe i funkcjonalne wymagania techniczne w zakresie podłączania do sieci instalacji skroplonego gazu ziemnego, instalacji do składowania, innych sieci transportowych lub dystrybucyjnych oraz bezpośrednich rurociągów. Tego rodzaju przepisy techniczne muszą zapewniać możliwość współdziałania między sieciami, być obiektywne i niedyskryminujące. Przekazuje się je do wiadomości Komisji zgodnie z art. 8 Dyrektywy Rady nr 89/189/EWG z dnia 28 marca 1983 określającej procedurę przekazywania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych⁽⁸⁾.

ROZDZIAŁ III

TRANSPORT, SKŁADOWANIE I SKRAPLANIE GAZU ZIEMNEGO

Artykuł 6

Państwa Członkowskie podejmują działania niezbędne do tego, aby przedsiębiorstwa zajmujące się transportem, składowaniem i skraplaniem gazu ziemnego działały zgodnie z postanowieniami art. 7 i art. 8.

Artykuł 7

1. Każde przedsiębiorstwo zajmujące się transportem, składowaniem i/lub skraplaniem gazu ziemnego, utrzymuje i rozwija, w ekonomicznie dopuszczalnych warunkach, pewne, niezawodne i skuteczne instalacje służące do transportu, składowania i/lub skraplania gazu ziemnego, zwracając przy tym należytą uwagę na środowisko.

2. Przedsiębiorstwo zajmujące się transportem, składowaniem i/lub skraplaniem gazu ziemnego dostarcza innym przedsiębiorstwom przewozowym, innym przedsiębiorstwom zajmującym się składowaniem i/lub przedsiębiorstwom dystrybucyjnym informacje

wystarczające do zapewnienia tego aby transport i składowanie gazu ziemnego mogły odbywać się w sposób spójny z pewnym i skutecznym funkcjonowaniem połączonej sieci.

(⁸) Dz. UWE nr L 109, z 26.04.1983, str. 8. Dyrektywa z ostatnimi zmianami zawartymi w Dyrektywie nr 96/139/WE (Dz. UWE nr L 32, z 10.02.1996, str. 31).

Artykuł 8

1. Nie naruszając postanowień art. 12 lub jakiegokolwiek innego wynikającego z prawa obowiązku rozpowszechniania informacji, każde przedsiębiorstwo zajmujące się transportem, składowaniem i/lub skraplaniem gazu ziemnego chroni poufny charakter informacji, których charakter handlowy jest wrażliwy i które zgromadziło w trakcie swojej działalności.

2. Przedsiębiorstwa transportowe, w ramach transakcji sprzedaży lub zakupów gazu, które realizują samodzielnie lub poprzez przedsiębiorstwa powiązane, nie mogą wykorzystywać w niewłaściwy sposób informacji handlowo wrażliwych, które uzyskały od osób trzecich przy udostępnianiu lub negocjowaniu spraw związanych z udostępnieniem sieci.

ROZDZIAŁ IV

DYSTRYBUCJA I DOSTAWA

Artykuł 9

1. Państwa Członkowskie czuwają nad tym aby przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją działały zgodnie z postanowieniami art. 10 i art. 11.

2. Państwa Członkowskie mogą zobowiązać przedsiębiorstwa zajmujące się dystrybucją i/lub przedsiębiorstwa dostawcze do zaopatrywania odbiorców umiejscowionych w danej strefie lub należących do pewnej ich kategorii bądź charakteryzujących się obydwooma wymienionymi cechami jednocześnie. Opłaty za tego rodzaju zaopatrzenie mogą być regulowane, na przykład w celu zapewnienia równego traktowania odpowiednich odbiorców.

Artykuł 10

1. Każde przedsiębiorstwo dystrybucyjne eksploatuje, utrzymuje i rozwija, w ekonomicznie dopuszczalnych warunkach, pewną, niezawodną i skuteczną sieć, zwracając należytą uwagę na środowisko.

2. Niezależnie od sytuacji, przedsiębiorstwo dystrybucyjne nie może w jakikolwiek sposób dyskryminować użytkowników lub kategorii użytkowników sieci, w szczególności na korzyść powiązanych z nim przedsiębiorstw.

3. Każde przedsiębiorstwo dystrybucyjne dostarcza innym przedsiębiorstwom dystrybucyjnym, i/lub przedsiębiorstwom transportowym i/lub przedsiębiorstwom zajmującym się składowaniem informacje wystarczające do zapewnienia tego aby transport gazu mógł odbywać się w sposób spójny z pewnym i skutecznym funkcjonowaniem połączonej sieci.

Artykuł 11

1. Nie naruszając postanowień art. 12 lub jakiegokolwiek innego wynikającego z prawa obowiązku rozpowszechniania informacji, każde przedsiębiorstwo dystrybucyjne chroni poufny charakter informacji, których charakter handlowy jest wrażliwy i które zgromadziło w trakcie swojej działalności.

2. Przedsiębiorstwa dystrybucyjne, w ramach transakcji sprzedaży lub zakupów gazu, które realizują samodzielnie lub za pośrednictwem przedsiębiorstw powiązanych, nie mogą

wykorzystywać w niewłaściwy sposób informacji handlowo wrażliwych, które uzyskały od osób trzecich przy udostępnianiu lub negocjowaniu spraw związanych z udostępnieniem sieci.

ROZDZIAŁ V

ROZDZIAŁ KSIĘGOWOŚCI I PRZEJRZYSTOŚĆ KSIĘGOWOŚCI

Artykuł 12

Państwa Członkowskie lub każdy wyznaczony przez nie właściwy organ, w szczególności organy zajmujące się rozstrzyganiem spraw spornych, o których mowa w art. 21 ust. 2 i w art. 23 ust. 3, mają prawo wglądu do księgowości przedsiębiorstw gazu ziemnego, o których mowa w art. 13, jeżeli okaże się to im potrzebne do wykonywania swoich zadań. Państwa Członkowskie i każdy właściwy wyznaczony organ, w szczególności organy zajmujące się rozstrzyganiem spraw spornych, chronią poufny charakter, których charakter handlowy jest wrażliwy. Państwa Członkowskie mogą wprowadzać odstępstwa od zasady poufności, jeżeli okaże się to konieczne aby umożliwić właściwym organom wykonywanie swoich zadań.

Artykuł 13

1. Państwa Członkowskie podejmują konieczne środki mające zagwarantować to, że księgowość przedsiębiorstw gazu ziemnego będzie prowadzona zgodnie z postanowieniami ustępów 2 - 5.

2. Niezależnie od rodzaju własności i statusu prawnego, przedsiębiorstwa gazu ziemnego sporządzają, umożliwiają kontrolę i publikują roczne sprawozdania księgowe zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi rocznych sprawozdań spółek z ograniczoną odpowiedzialnością, przyjętych zgodnie z czwartą dyrektywą Rady nr 78/660/EWG z dnia 25 lipca 1978 wydaną w oparciu o art. 54 ust. 3 lit. g) Traktatu i dotyczącą rocznych sprawozdań pewnych form spółek (¹).

Przedsiębiorstwa, które zgodnie z prawem nie są zobowiązane do publikowania rocznych sprawozdań, przechowują jeden egzemplarz takiego sprawozdania w swojej głównej siedzibie publicznie go udostępniając.

3. Zintegrowane przedsiębiorstwa gazu ziemnego przechowują w swojej wewnętrznej księgowości, oddzielne sprawozdania odnoszące się do działalności transportowej, dystrybucyjnej, składowania gazu ziemnego i, w zależności od przypadku, skonsolidowane sprawozdania na temat działalności nie związanej z gazem, tak jak powinny to robić w przypadku, gdy tego rodzaju formy działalności byłyby prowadzone przez odrębne przedsiębiorstwa w celu uniknięcia działań dyskryminujących, nadmiernego subwencjonowania i zaburzeń konkurencji. W tego rodzaju wewnętrznych sprawozdaniach powinien umieszczony być bilans i rozliczenie wyników każdej z form działalności.

Jeżeli stosuje się postanowienia art. 16 i gdy dostęp do sieci realizowany jest na podstawie jednej opłaty odnoszącej się jednocześnie do działalności transportowej i dystrybucyjnej, sprawozdania dotyczące działalności transportowej i dystrybucyjnej mogą być wspólne.

4. W swojej wewnętrznej księgowości, przedsiębiorstwa określają zasady obliczania aktywów i pasywów, wydatków i wpływów jak również spadków wartości - nie naruszając zasad prowadzenia księgowości obowiązujących na poziomie krajowym - które mają zastosowanie przy sporządzaniu oddzielnych sprawozdań, o których mowa w ustępie 3. Zasady te mogą zostać zmienione jedynie wyjątkowych przypadkach. Wprowadzenie tego rodzaju zmian musi zostać odnotowane i należycie uzasadnione.

5. W załączniku do rocznych sprawozdań wyszczególnione zostają wszystkie operacje o pewnym znaczeniu zrealizowane z powiązanymi przedsiębiorstwami.

⁽⁹⁾ Dz. UWE nr L 222, z 14.08.1978, str. 11. Dyrektywa z ostatnimi zmianami zawartymi w Dyrektywie nr 94/8/EWG (Dz. UWE nr L 82, z 25.03.1994, str. 33).

ROZDZIAŁ VI

DOSTĘP DO SIECI

Artykuł 14

Organizując dostęp do sieci, Państwa Członkowskie mogą przyjąć jedną z formuł, o których mowa w art. 15 i art. 16, bądź też z skorzystać z obydwu jednocześnie. Formuły te należy stosować zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i nie dyskryminującymi kryteriami.

Artykuł 15

1. W przypadku negocjowanego dostępu do sieci, Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki aby przedsiębiorstwa gazu ziemnego i uprawnieni odbiorcy z obszaru lub z poza obszaru objętego połączoną siecią, mieli możliwość negocjowania dostępu do sieci w celu zawierania między sobą kontraktów na dostawy na podstawie dobrowolnych umów handlowych. Strony zobowiązane są do negocjowania w dobrej wierze dostępu do sieci.

2. Kontrakty dotyczące dostępu do sieci muszą być negocjowane z właściwymi przedsiębiorstwami gazu ziemnego. Państwa Członkowskie wymagają od przedsiębiorstw gazu ziemnego publikowania, w pierwszym roku po wprowadzeniu w życie niniejszej dyrektywy i w każdym następnym roku, głównych warunków handlowych, które należy spełnić w celu uzyskania dostępu do sieci.

Artykuł 16

Państwa Członkowskie, które wybrały procedurę reglamentowanego dostępu do sieci podejmują środki mające na celu dopuszczenie do sieci przedsiębiorstw gazu ziemnego i odpowiednich odbiorców z obszaru lub z poza obszaru objętego połączoną siecią, na podstawie opublikowanych stawek opłat i/lub warunków i obowiązków, które należy spełnić w celu korzystania z tej sieci. Dostęp do sieci może zostać umożliwiony upoważnionym odbiorcom pozwalając im na zawieranie kontraktów na dostawy z konkurencyjnymi przedsiębiorstwami gazu ziemnego, innymi niż przedsiębiorstwo będące właścicielem i/lub zarządzającym siecią bądź przedsiębiorstwem powiązanym.

Artykuł 17

1. Przedsiębiorstwa gazu ziemnego mogą odmówić udostępnienia sieci ze względu na jej ograniczone możliwości lub jeżeli udostępnienie sieci miałoby przeszkodzić w spełnianiu nałożonych na nie obowiązków świadczenia usług publicznych, o których mowa w art. 3 ust. 2, bądź ze względu na poważne trudności natury gospodarczej lub finansowej związane z kontraktem "take-or-pay", uwzględniając kryteria i procedury, o których mowa w art. 25 i rozwiązanie wybrane przez Państwo Członkowskie zgodnie z ust. 1 tego artykułu. Odmowa musi zostać należycie uzasadniona.

2. Państwa Członkowskie mogą podjąć środki potrzebne dla zapewnienia aby przedsiębiorstwo, które odmawia udzielenia dostępu do sieci ze względu na jej ograniczone możliwości lub brak połączenia dokonało niezbędnych udoskonaleń o ile będzie to ekonomicznie uzasadnione lub jeżeli potencjalny odbiorca stwierdzi, że jest w stanie ponieść koszty ich wykonania. W przypadku stosowania postanowień art. 4 ust. 4, Państwa Członkowskie podejmują tego rodzaju środki.

Artykuł 18

1. Państwa Członkowskie wyznaczają odpowiednich odbiorców, to znaczy odbiorców mających swoją siedzibę na ich obszarze, którzy posiadają zdolność prawną do zawierania kontraktów na dostawę gazu ziemnego lub zakup gazu ziemnego zgodnie z art. 15 i art. 16, przy czym wśród nich muszą znajdować się wszyscy odbiorcy, o których mowa w ustępie 2 niniejszego artykułu.

2. Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne dla zapewnienia aby przynajmniej następujący odbiorcy zostali wyznaczeni w charakterze upoważnionych odbiorców:

- producenci energii elektrycznej wytwarzanej z gazu, niezależnie od ich rocznego poziomu zużycia; jednakże, aby zachować równowagę na swoich rynkach energii elektrycznej, Państwa Członkowskie mogą określić próg, który nie może przekroczyć poziomu przewidzianego dla pozostałych odbiorców ostatecznych, w odniesieniu do możliwości wyboru źródeł i producentów energii. Wysokość tych progów podawana jest do wiadomości Komisji,
- pozostali ostateczni odbiorcy zużywający ponad 25 milionów metrów sześciennych gazu rocznie w jednym miejscu użytkowania.

3. Państwa Członkowskie mają zapewnić żeby zdefiniowanie odpowiednich odbiorców, o których mowa w ustępie 1, doprowadziło do otwarcia rynku w wysokości równej co najmniej 20% całkowitej rocznej konsumpcji gazu na krajowym rynku gazowniczym.

4. Po upływie 5 lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy odsetek, o którym mowa w ustępie 3, zwiększony zostanie do 28% całkowitej rocznej konsumpcji gazu na krajowym rynku gazowniczym, a po 10 latach od jej wejścia w życie do 33%.

5. Jeżeli zdefiniowanie upoważnionych odbiorców, o których mowa w ustępie 1, doprowadzi do otwarcia rynku przekraczającego 30% całkowitej rocznej konsumpcji gazu na krajowym rynku gazowniczym, dane Państwo Członkowskie może zmienić tę definicję w takim stopniu, aby otwarcie rynku nie osiągnęło przynajmniej 30% wymienionej konsumpcji. Państwa Członkowskie powinny zmieniać definicję upoważnionych odbiorców w sposób zrównoważony, który nie spowoduje szczególnych kłopotów dla pewnych typów lub niektórych kategorii upoważnionych odbiorców, ale uwzględni istniejącą strukturę rynku.

6. Państwa Członkowskie podejmą następujące środki mające na celu zapewnienie wzrostu otwarcia swoich rynków gazu ziemnego w okresie 10 letnim:

- próg wyznaczony w drugim myślniku ustępu 2 dla upoważnionych odbiorców innych niż elektrownie gazowe zostanie obniżony 5 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy do 15 milionów metrów sześciennych rocznie w jednym miejscu konsumpcji i po 10 latach po tym wejściu w życie do 5 milionów metrów sześciennych rocznie w jednym miejscu konsumpcji;
- po upływie 5 lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy odsetek, o którym mowa w ustępie 5, zwiększony zostanie do 38% całkowitej rocznej konsumpcji gazu na krajowym rynku gazowniczym a po 10 latach od jej wejścia w życie do 43% tej konsumpcji.

7. W przypadku rynków wschodzących, stopniowe otwarcie rynku przewidziane w niniejszym artykule nastąpi po upływie obowiązywania odstępstwa, o którym mowa w art. 26 ust. 2.

8. Przedsiębiorstwa dystrybucyjne, jeżeli nie zostały już, na podstawie ustępu 1, wyznaczone jako odpowiedni odbiorcy, będą posiadały zdolność prawną do zawierania kontraktów na dostawę gazu ziemnego zgodnie z art. 15 i art. 16 na ilość gazu ziemnego konsumowaną przez swoich klientów, którzy zostali wyznaczeni jako odpowiedni w swoich sieciach dystrybucyjnych, w celu zaopatrzenia tych odbiorców.

9. Państwa Członkowskie mają publikować do dnia 31 stycznia każdego roku, kryteria wyznaczania odpowiednich odbiorców, o których mowa w ustępie 1. Informacja zostanie przesłana do Komisji, w celu opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, wraz wszystkimi innymi właściwymi informacjami uzasadniającymi przewidziane w niniejszym artykule doprowadzenie do otwarcia rynku. Komisja może zwrócić się do Państwa Członkowskiego o zmianę jej definicji, jeżeli stanowią one przeszkodę dla prawidłowego stosowania niniejszej dyrektywy w zakresie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ziemnego. Jeżeli Państwo Członkowskie nie zastosuje się do żądania Komisji w terminie 3 miesięcy, ostateczna decyzja podejmowana jest zgodnie z procedurą I opisaną w art. 2 Decyzji Rady nr 87/373/EWG z dnia 13 lipca 1987 określającej tryb wykonywania władzy wykonawczej nadanej Komisji ⁽¹⁰⁾

(10) Dz. UWE nr L 197, z 18.07.1987, str. 33.

Artykuł 19

1. Aby w okresie, o którym mowa w art. 28, nie została zachwiana równowaga w zakresie otwarcia rynków gazu:

a) kontrakty na dostawę gazu zawierane zgodnie z postanowieniami art. 15, art. 16 i art. 17, z upoważnionym odbiorcą sieci innego Państwa Członkowskiego nie są zabronione w przypadku gdy odbiorca w obydwu tych sieciach uważany jest za upoważnionego;

b) w przypadku gdy nie wyrażono zgody na zawarcie transakcji, o których mowa w lit. a), ze względu na to, że odbiorca jest upoważniony do korzystania tylko z jednej z sieci, Komisja może, uwzględniając sytuację rynkową i wspólny interes, zobowiązać, na wniosek Państwa Członkowskiego, w którym umiejscowiony jest wybieralny klient, stronę, która nie wyraziła zgody na transakcję, do realizacji żądanej dostawy gazu.

2. Równoległe z procedurą i kalendarzem określonym w art. 28 i najpóźniej po upływie połowy okresu przewidzianego w tym artykule, Komisja zbada stosowanie lit. b) ustępu 1 niniejszego artykułu, na podstawie zmian zachodzących na rynku i z uwzględnieniem wspólnego interesu. W świetle zdobytego doświadczenia, Komisja ocenia sytuację i przedstawia sprawozdanie na temat każdego ewentualnego zachwiania równowagi w zakresie otwarcia rynku gazu w odniesieniu do ust. 1 lit. b).

Artykuł 20

1. Państwa Członkowskie podejmują niezbędne środki aby umożliwić:

- przedsiębiorstwom gazu ziemnego mającym siedziby na ich obszarze zaopatrywanie klientów, o których mowa w art. 18 niniejszej dyrektywy, bezpośrednimi rurociągami,
- każdemu tego rodzaju upoważnionemu odbiorcy mającemu siedzibę na ich obszarze na zaopatrywanie się w przedsiębiorstwach gazu ziemnego bezpośrednimi rurociągami.

2. W przypadku, gdy na budowę lub eksploatację bezpośrednich rurociągów wymagane jest uzyskanie pozwolenia (np. licencji, zezwolenia, koncesji, zgody lub aprobaty), Państwa Członkowskie lub każdy właściwy wyznaczony przez nie organ wyznacza kryteria wydawania pozwoleń na budowę lub eksploatację bezpośrednich rurociągów na ich obszarze. Kryteria te mają być obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące.

3. Państwa Członkowskie mogą uzależnić udzielenie pozwolenia na budowę bezpośredniego rurociągu od odmowy dostępu do sieci na podstawie art. 17 lub od otwarcia procedury rozstrzygania sporów zgodnie z art. 21.

Artykuł 21

1. Państwa Członkowskie czuwają nad tym aby strony w dobrej wierze negocjowały udzielenie dostępu do sieci i aby żadna z nich nie nadużyła swojej pozycji w negocjacjach ażeby nie dopuścić do ich pomyślnego zakończenia.

2. Państwa Członkowskie wyznaczają organ, który musi być organem niezależnym od stron, właściwy dla szybkiego rozstrzygania sporów negocjacyjnych. Organ ten powinien w szczególności rozstrzygać spory odnoszące się do negocjacji i odmowy udostępnienia sieci wchodzące w zakres niniejszej dyrektywy. Właściwy organ powinien bezzwłocznie przedstawić swoje wnioski lub, o ile jest to możliwe, nie później niż w okresie 12 miesięcy po otrzymaniu powiadomienia o zaistniałym sporze. Odwołanie się do tego organu nie stanowi przeszkody dla skorzystania ze środków odwoławczych przewidzianych prawem Wspólnoty.

3. W przypadku sporów transgranicznych, organ powołany do rozstrzygania sporów jest organem powołanym do rozstrzygania sporów obejmujących sieć przedsiębiorstwa gazu ziemnego, które nie wyraża zgody na korzystanie z sieci lub odmawia dostępu do niej. Jeżeli, w sporach transgranicznych, dana sieć podlega większej liczbie organów rozstrzygania sporów, powinny one skonsultować się między sobą w celu zapewnienia spójnego stosowania postanowień niniejszej dyrektywy.

Artykuł 22

Państwa Członkowskie stworzą odpowiednie i skuteczne mechanizmy regulowania, kontroli i przejrzystości w celu niedopuszczenia do nadużyć dominującej pozycji, w szczególności na szkodę konsumentów, i wszelkiego grabieżnego zachowania. Mechanizmy te mają uwzględniać postanowienia Traktatu, a w szczególności art. 86.

Artykuł 23

1. Państwa Członkowskie podejmują środki potrzebne do zagwarantowania tego aby przedsiębiorstwa gazu ziemnego i odbiorcy, którzy muszą zostać wyznaczeni na mocy art. 18 jako upoważnieni na mocy art. 18 mogły, w miejscu gdzie są usytuowane, uzyskać, zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu, dostęp do sieci gazociągowej, włącznie z dostępem do urządzeń obsługi technicznej, za wyjątkiem części tych sieci i urządzeń wykorzystywanych do lokalnej produkcji w miejscu, gdzie gaz jest wydobywany. O zastosowaniu takich środków należy, zgodnie z postanowieniami art. 29, powiadomić Komisję.

2. Dostęp, o którym mowa w ustępie 1, udzielany jest w sposób określany przez Państwo Członkowskie, zgodnie z właściwymi instrumentami prawnymi. Państwa Członkowskie mają

uwzględniać cele, którymi są należyte udostępnienie i otwarcie, stworzenie konkurencyjnego rynku gazu ziemnego i zapobieganie nadużyciom dominującej pozycji, z uwzględnieniem bezpieczeństwa i regularności zaopatrzenia, stopnia wykorzystania, w jakim jest lub może zostać udostępniona oraz ochrony środowiska. Następujące elementy mogą zostać wzięte pod uwagę:

- a) konieczność odmowy udzielenia dostępu, jeżeli plany techniczne nie są kompatybilne i nie można tego w racjonalny sposób przewyciężyć;
- b) konieczność uniknięcia trudności, których nie można w racjonalny sposób przewyciężyć i które mogłyby spowodować pogorszenie skuteczności aktualnej lub przewidywanej na przyszłość produkcji węglowodorów, włącznie z ze złożami o niewielkiej żywotności ekonomicznej;
- c) konieczność przestrzegania racjonalnych i należytych uzasadnionych potrzeb właściciela lub zarządzającego siecią gazociągów w zakresie transportu i przetwarzania gazu oraz interesów wszystkich innych użytkowników sieci gazociągów lub instalacji służących do przetwarzania lub obsługi;
- d) konieczność stosowania, zgodnie z prawem Wspólnoty, ich prawodawstwa i procedur administracyjnych obowiązujących w zakresie udzielania pozwoleń na produkcję lub rozbudowę gazociągów.

3. Państwa Członkowskie czuwają nad tym aby został wprowadzony w życie system rozstrzygania sporów, w skład którego wchodzić ma niezależny od stron organ posiadający dostęp do wszystkich potrzebnych informacji w celu umożliwienia szybkiego rozwiązywania sporów w zakresie dostępu do sieci, uwzględniający kryteria określone w ustępie 2 i ilość stron, które mogą być zaangażowane w negocjacje w sprawie udostępnienia tego rodzaju sieci.

4. W przypadku sporów transgranicznych, stosuje się system rozstrzygania sporów Państwa Członkowskiego, w którego jurysdykcji znajduje się sieć gazociągów, do których odmówiono dostępu. Jeżeli, w sporach transgranicznych, dana sieć podlega kilku Państwom Członkowskim, powinny one, w celu zapewnienia spójnego stosowania postanowień niniejszej dyrektywy, przeprowadzić konsultacje.

ROZDZIAŁ VII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 24

1. W przypadku nagłego kryzysu na rynku energetycznym lub zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego lub bezpieczeństwa osobistego, wyposażenia lub instalacji bądź też integralności sieci, Państwo Członkowskie może czasowo zastosować niezbędne środki ochronne.

2. Środki te powinny być takie aby powodować jak najmniejsze zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego i powinny ograniczać się do niezbędnie koniecznych w celu zaradzenia nagłym trudnościom, które wystąpiły.

3. Dane Państwo Członkowskie bezzwłocznie powiadamia o zastosowaniu takich środków pozostałe Państwa Członkowskie, jak również Komisję, która może podjąć decyzję, że środki

te należy zmienić lub uchylić, w przypadku gdy powodują one zaburzenia konkurencji i zakłócają wymianę handlową w sposób niewspółmierny do wspólnego interesu.

Artykuł 25

1. Jeżeli przedsiębiorstwo gazu ziemnego napotyka lub twierdzi, że napotyka poważne trudności natury ekonomicznej i finansowej z powodu zobowiązań "take-or-pay", które przyjęło w ramach jednego lub większej liczby kontraktów na zakup gazu, może zwrócić się do właściwego Państwa Członkowskiego lub właściwego wyznaczonego organu, z wnioskiem o zastosowanie czasowego odstępstwa od postanowień art. 15 i/lub art. 16. W zależności od wyboru Państwa Członkowskiego, wnioski przedstawia się, w zależności od przypadku, przed lub po odmowie dostępu do sieci. Państwa Członkowskie mogą również pozostawić przedsiębiorstwu gazu ziemnego możliwość wyboru przedstawienia wniosku przed lub po odmowie dostępu do sieci. Jeżeli przedsiębiorstwo gazu ziemnego odmówiło dostępu, wniosek należy przedstawić bezzwłocznie. Do wniosków należy dołączyć wszystkie potrzebne informacje na temat charakteru i znaczenia problemu oraz wysiłków jakie podjęło przedsiębiorstwo gazowe w celu jego rozwiązania.

Jeżeli brak jest jakiegokolwiek racjonalnego rozwiązania i uwzględniając postanowienia ustępu 3, Państw Członkowskie lub właściwy wyznaczony organ może podjąć decyzję o zastosowaniu odstępstwa.

2. Państwo Członkowskie lub właściwy wyznaczony organ bezzwłocznie przekazuje do wiadomości Komisji decyzję o zastosowaniu tego rodzaju odstępstwa wraz ze wszystkimi niezbędnymi informacjami, które jej dotyczą. Informacje te mogą zostać przekazane Komisji w skróconej formie, co pozwoli jej na zajęcie stanowiska po zaznajomieniu się z danym przypadkiem. W terminie 4 tygodni od otrzymania powiadomienia, Komisja może zażądać aby Państwo Członkowskie lub właściwy wyznaczony organ zmienił lub cofnął decyzję o zastosowaniu odstępstwa. Jeżeli Państwo Członkowskie lub właściwy wyznaczony organ nie spełni terminie 4 tygodni tego żądania, zgodnie z procedurą I przewidzianą w art. 2 decyzji nr 87/373/EWG podejmuje się decyzję ostateczną.

Zadaniem Komisji jest zapewnienie poufności handlowo wrażliwych informacji.

3. W celu zajęcia stanowiska w sprawie odstępstw, o których mowa w ust. 1, Państwo Członkowskie lub właściwy wyznaczony organ oraz Komisja uwzględniają, w szczególności, następujące kryteria:

- a) istniejący cel jakim jest realizacja konkurencyjnego rynku gazu;
- b) konieczność spełnienia obowiązków świadczenia usług publicznych i zapewnienie bezpieczeństwa zaopatrzenia;
- c) sytuację przedsiębiorstwa gazu ziemnego na rynku gazu i rzeczywisty stan konkurencji na tym rynku;
- d) powagę trudności natury ekonomicznej i finansowej, które napotkały przedsiębiorstwa gazu ziemnego i przedsiębiorstwa transportowe lub odpowiedni odbiorcy;
- e) datę złożenia podpisu i warunki danego kontraktu lub kontraktów, włączając w to zakres w jaki pozwalają one uwzględniać ewolucję rynku;

- f) wysiłki podjęte w celu rozwiązania problemu;
- g) zakres, w którym w chwili przyjęcia danego zobowiązania “take-or-pay”, przedsiębiorstwo będzie mogło racjonalnie przewidzieć, mając na uwadze postanowienia niniejszej dyrektywy, że istnieje prawdopodobieństwo pojawienia się poważnych trudności;
- h) stopień połączeń sieci z innymi sieciami i stopień możliwości współdziałania tych sieci;
- i) wpływ zastosowania odstępstwa na właściwe stosowanie dyrektywy w odniesieniu do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ziemnego.

Decyzja dotycząca wniosku o zastosowanie odstępstwa w sprawie kontraktów “take-or-pay”, zawartych przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy, nie może doprowadzić do sytuacji, w której niemożliwe jest znalezienie innych opłacalnych rozwiązań. W żadnym wypadku nie można uważać, że poważne trudności istnieją gdy sprzedaż gazu ziemnego nie spadnie poniżej poziomu gwarancji minimalnego zaopatrzenia określonego w kontraktach “take-or-pay” na zakup gazu lub w przypadku gdy przyjęty może być właściwy kontrakt “take-or-pay” na zakup gazu bądź przedsiębiorstwo gazu ziemnego może znaleźć inne rozwiązania.

4. Przedsiębiorstwa gazu ziemnego, które nie korzystały z odstępstwa, o którym mowa w ustępie 1, nie mogą odmówić lub już nie mogą odmówić udostępnienia sieci ze względu na zobowiązania “take-or-pay” przyjęte w kontrakcie na zakup gazu. Państwa Członkowskie czuwają nad przestrzeganiem właściwym postanowień rozdziału VI.

5. Każde odstępstwo udzielone na mocy powyższych postanowień zostaje należycie uzasadnione. Komisja publikuje decyzję w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

6. W terminie 5 lat od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy, Komisja przedkłada raport zawierający ocenę doświadczeń zdobytych w wyniku stosowania niniejszego artykułu aby w dowolnym czasie umożliwić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zbadanie czy istnieje potrzeba jego zmiany.

Artykuł 26

1. Państwa Członkowskie, które nie są bezpośrednio przyłączone do połączonej sieci innego Państwa Członkowskiego i które mają jedynie jednego głównego dostawcę zewnętrznego, mogą odstąpić od stosowania art. 4, art. 18 ust. 1, 2, 3, 4 i 6 i/lub art. 20 niniejszej dyrektywy. Dostawcę posiadającego część rynku większą od 75% uważa się za dostawcę głównego. Odstępstwo to przestaje automatycznie obowiązywać w chwili, w której co najmniej jeden z tych warunków przestaje być spełniany. O tego rodzaju odstępstwie należy powiadomić Komisję.

2. Państwo Członkowskie uważane za rynek wschodzący, i które, ze względu na wprowadzenie w życie niniejszej dyrektywy, miałyby znaczące problemy nie związane ze zobowiązaniami kontraktowymi “take-or-pay”, o których mowa w art. 25, może odstąpić od stosowania art. 4, art. 18 ust. 1, 2, 3, 4 i 6 i/lub art. 20 niniejszej dyrektywy. Odstępstwo to przestaje automatycznie obowiązywać w chwili, z którą Państwo Członkowskie traci status rynku wschodzącego. O tego rodzaju odstępstwie należy powiadomić Komisję.

3. W przypadku, gdy wprowadzenie w życie niniejszej dyrektywy spowodowałoby znaczące problemy w geograficznie ograniczonej strefie Państwa Członkowskiego, w szczególności dotyczące rozwoju infrastruktury transportowej, i mając na uwadze przyciągnięcie inwestycji, Państwa Członkowskie mogą, w celu polepszenia sytuacji w tej strefie, zwrócić się do Komisji o zastosowanie czasowego odstępstwa od postanowień art. 4, art. 18 ust. 1, 2, 3, 4 i 6 i/lub art. 20.

4. Komisja może wyrazić zgodę na zastosowanie odstępstwa, o którym mowa w ust. 3, uwzględniając, w szczególności, następujące kryteria:

- konieczność inwestowania w infrastrukturę, która nie byłaby opłacalna na rynku, na którym obowiązują zasady konkurencji,
 - stopień i perspektywę amortyzacji potrzebnych inwestycji,
 - rozmiar i dojrzałość sieci gazowej w danej strefie,
 - perspektywy danego rynku gazowego,
 - wielkość i charakterystykę geograficzną danej strefy lub regionu
- jak również
- czynniki społeczno-ekonomiczne i demograficzne.

Odstępstwo może zostać zastosowane jedynie, jeżeli w strefie tej nie istnieje infrastruktura gazowa lub gdy jedna tego rodzaju infrastruktura istnieje tam dopiero nie dłużej niż 10 lat. Czasowe odstępstwo może mieć zastosowanie przez okres nie przekraczający 10 lat od pierwszej dostawy gazu do strefy.

5. Przed podjęciem decyzji zgodnie z ust. 4, zachowując zasadę poufności, Komisja informuje Państwa Członkowskie o wnioskach przedstawionych z zastosowaniem ust. 3. Decyzja jak również odstępstwa, o których mowa w ustępach 1 i 2, publikowane są w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 27

1. Przed końcem pierwszego roku po roku wejścia w życie niniejszej dyrektywy, Komisja przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie raport na temat niezbędnych środków harmonizacyjnych, które nie mają związku z postanowieniami niniejszej dyrektywy. O zaistnienie taka potrzeba, Komisja dołączy do tego raportu każdą propozycję harmonizacji potrzebną do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ziemnego.

2. Parlament Europejski i Rada wypowiedzą się na temat wymienionych propozycji w terminie 2 lat od ich przedstawienia.

Artykuł 28

Komisja ponownie przeanalizuje stosowanie niniejszej dyrektywy i przedstawi raport na temat zdobytych doświadczeń w zakresie funkcjonowania rynku wewnętrznego gazu ziemnego i

stosowania ogólnych zasad wymienionych w art. 3, aby umożliwić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w świetle zdobytego doświadczenia, we właściwym czasie, zbadanie możliwość przyjęcia przepisów, których celem będzie jeszcze większe udoskonalenie rynku wewnętrznego gazu ziemnego, i które pozostałyby skuteczne 10 lat po wejściu w życie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 29

W ciągu 2 lat od daty określonej w art. 30 Państwa Członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne niezbędne do dostosowania się do niniejszej dyrektywy i bezzwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Jeżeli Państwa Członkowskie przyjmą te przepisy, powinny one powoływać się na niniejszą dyrektywę lub powinno towarzyszyć im powołanie się na tę dyrektywę przy ich urzędowej publikacji. Sposób w jaki takie odniesienie zostanie umieszczone określają Państwa Członkowskie.

Artykuł 30

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 31

Niniejsza Dyrektywa odnosi się do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 22 czerwca 1998.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący

J.M. GIL-ROBLES

J. CUNNINGHAM

.....
.....
.....

DYREKTYWA RADY NR 91/296/EWG

z dnia 31 maja 1991
dotycząca przesyłu gazu ziemnego poprzez sieci

RADA EUROPEJSKIEJ WSPÓLNOTY GOSPODARCZEJ

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności art. 100a tego Traktatu,

mając na uwadze wnioszek Komisji ⁽¹⁾,

we współpracy z Parlamentem Europejskim ⁽²⁾,

mając na uwadze opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽³⁾,

a także biorąc pod uwagę co następuje:

Niezbędne jest podjęcie środków mających na celu stopniowe ustanowienie wspólnego rynku do dnia 31 grudnia 1992 roku;

Rada wielokrotnie uznała potrzebę stworzenia jednolitego wewnętrznego rynku także dla sektora energetycznego w szczególności na konferencji w Rhodos;

Stworzenie jednolitego wewnętrznego rynku energetycznego w ogóle, a w sektorze gazu ziemnego w szczególności, wymaga opracowania rozwoju wspólnej strategii energetycznej, która spełni wymogi bezpieczeństwa dostaw oraz ochrony środowiska;

Niezbędna jest głębsza integracja europejskiego rynku energetycznego, w celu stworzenia wspólnego rynku wewnętrznego;

Gaz ziemny jest istotnym elementem równowagi energetycznej we Wspólnocie;
Rozpowszechnienie wykorzystania gazu ziemnego ma duże znaczenie dla zróżnicowania źródeł energii;

Stworzenie wewnętrznego rynku energetycznego, szczególnie w sektorze gazu ziemnego, wymaga uwzględnienia spójności zagadnień ekonomiczno-społecznych;

Celem stworzenia takiego rynku jest umożliwienie zapewnienia wysokiej rentowności, nieszkodliwości dla środowiska i bezpieczeństwa dostaw, zgodnie z zasadami wolnego handlu, nie powodując zakłóceń w konkurencji;

Osiągnięcie tego celu wymaga uwzględnienia specyficznych cech sektora gazu ziemnego;

Utworzenie wewnętrznego rynku energetycznego wymaga uwzględnienia nie tylko podobieństwa gospodarek państw członkowskich, ale także występujących częściowo znacznych różnic;

⁽¹⁾ Dz. UWE nr C 247, z 28.09.1989, str. 9 i Dz. UWE nr C 268, z 24.10.1990, str. 9

⁽²⁾ Dz. UWE nr C 231, z 17.09.1990, str. 72 i Dz. UWE nr C 129, z 20.05.1991

⁽³⁾ Dz. UWE nr C 75, z 26.03.1990, str. 20

Wymiana handlowa gazu ziemnego w krajach europejskich odbywa się poprzez istniejącą już wysokociśnieniową sieć gazociągową, której znaczenie rośnie z roku na rok i ma wpływ na aktualne inwestycje;

Uruchomienie europejskiego systemu energetycznego umożliwia wzrost zabezpieczenia ciągłości dostaw oraz jednocześnie zmniejszenie kosztów tej formy energii;

Ze względu na duże znaczenie wymiany gazu poprzez wysokociśnieniowe gazociągi, Komisja winna być systematycznie informowana o dokonanych w ten sposób transakcjach;

Zwiększenie transferu gazu ziemnego jest możliwe i pożądane przy uwzględnieniu konieczności zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i jakości gazu;

Badania wykazały, iż wzrost wymiany gazu ziemnego przesyłanego pomiędzy sieciami może spowodować zmniejszenie kosztów inwestycyjnych do minimum;

W przyszłości należy stworzyć dodatkowe połączenia sieciowe między państwami członkowskimi w celu zapewnienia odpowiedniej wielkości dostaw;

Zwiększenie wymiany handlowej gazu zachęci przedsiębiorstwa zaopatrujące kraje członkowskie w gaz do współpracy i opracowania projektów nowych, efektywniejszych sieci i połączeń;

Innowacje takie wpłyną na zmniejszenie kosztów transportu gazu ziemnego;

Jednakże w dalszym ciągu istnieją pewne przeszkody w zwiększeniu wymiany handlowej gazu ziemnego;

O ile przeszkody te nie wynikają z poziomu techniki i sposobu rozkładu sieci, mogą zostać usunięte, jeśli transfer gazu ziemnego poprzez sieć gazociągową zostanie uznany za obowiązkowy, i jeżeli zostanie powołana specjalna instytucja nadzorująca wywiązywanie się z obowiązku transferu gazu;

Niniejszy obowiązek oraz nadzorowanie dotyczą transportu gazu ziemnego będącego komercyjnym towarem Wspólnoty głównie przez instalacje wysokociśnieniowe;

Operatorzy sieci winni uzgodnić między sobą warunki finansowe, techniczne i prawne związane z transportem gazu ziemnego;

Zasady transportu gazu ziemnego powinny być jasne, uczciwe i nie naruszać bezpośrednio lub pośrednio zasad konkurencji obowiązujących na terenie Wspólnoty;

W celu ułatwienia zawarcia umowy o przesył, Komisja opracuje procedurę postępowania pojednawczego, która może zostać zastosowana na życzenie jednej ze stron, z zastrzeżeniem jednakże, iż wynik pojednania nie będzie miał skutków prawnych;

Niezbędne jest ujednolicenie przepisów dotyczących transportu gazu, obowiązujących w państwach członkowskich;

Stworzenie wewnętrznego rynku gazu ziemnego przyspieszy dynamiczny proces stopniowej integracji krajowych sieci gazociągów, oraz stworzy możliwość przyłączenia do wspólnej sieci połączeń obszarów wysp oraz rejonów położonych na krańcach obszaru Wspólnoty.

Połączenia sieci europejskich sięgają poza granice Wspólnoty należy dlatego dążyć do współpracy z krajami trzecimi korzystającymi z sieci,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zgodnie z postanowieniami niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie podejmą niezbędne środki w celu ułatwienia na swym terytorium transportu gazu ziemnego poprzez sieci wysokiego ciśnienia, zgodnie z postanowieniami niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Każda transakcja na dostawę gazu ziemnego, zgodnie z niniejszą dyrektywą będzie dotyczyć przesyłu gazu pomiędzy sieciami, nie naruszając żadnych innych umów zawartych pomiędzy Wspólnotą i państwami trzecimi jeśli spełnione zostaną następujące warunki:

- (a) przesył gazu ziemnego odbywa się przy udziale spółek odpowiedzialnych w każdym z państw członkowskich za wysokociśnieniową sieć gazową, z wyjątkiem sieci doprowadzającej na terytorium państwa członkowskiego, partycypującego w efektywnej obsłudze połączeń sieci,
- (b) początek lub koniec sieci znajduje się na terenie Wspólnoty,
- (c) przesył odbywa się przez co najmniej jedną wewnętrzną granicę na terenie Wspólnoty.

2. Postanowienia niniejszej dyrektywy odnoszą się do rozległych sieci wysokociśnieniowych przesyłu gazu ziemnego jak też do spółek odpowiedzialnych za nie w państwach członkowskich, których lista zamieszczona jest w załączniku. Lista ta będzie uaktualniona przez Komisję po konsultacji z zainteresowanym państwem członkowskim, za każdym razem, gdy będzie to konieczne w kontekście postanowień niniejszej dyrektywy, a w szczególności mając na uwadze postanowienia punktu 1.a.

Artykuł 3

1. Kontrakty na dostawę gazu ziemnego siecią wysokociśnieniową będą zawierane pomiędzy spółkami odpowiedzialnymi za tę sieć i za jakość usług oraz, jeśli to konieczne, ze spółkami odpowiedzialnymi w państwie członkowskim za import i eksport gazu ziemnego.

2. Warunki dostawy będą, zgodnie z postanowieniami Traktatu ustanawiającego EWG jasne i właściwe dla wszystkich zainteresowanych stron i nie będą zawierać dyskryminujących klauzuli ani restrykcji, i nie wpłyną na bezpieczeństwo dostaw i jakość usług. Szczególną uwagę należy przy tym zwrócić na wykorzystanie rezerw produkcyjnych i pojemności magazynowej jak też możliwie najefektywniejsze funkcjonowanie istniejących systemów.

3. Państwa członkowskie podejmą konieczne środki w celu umożliwienia spółkom wymienionym w załączniku i podlegającym ich jurysdykcji:

- poinformowania Komisji i odpowiednich władz krajowych o każdym wniosku o przesył gazu ziemnego,
- rozpoczęcia negocjacji warunków dostawy,
- poinformowania Komisji i odpowiednich władz krajowych o zawarciu kontraktu na dostawę,
- poinformowania Komisji i odpowiednich władz krajowych o powodach uniemożliwiających zawarcie kontraktu najpóźniej po okresie dwunastu miesięcy od zgłoszenia wniosku.

4. Każda spółka odpowiedzialna za przesył gazu może zażądać, aby warunki kontraktu rozpatrzył organ rozjemczy ustanowiony i kierowany przez Komisję, w skład którego weszliby przedstawiciele ww. spółek.

Artykuł 4

Jeśli powody, dla których nie zawarto kontraktu na dostawę gazu, gdy zaistniało takie zapotrzebowanie, okażą się nieusprawiedliwione i niewystarczające, Komisja działając w imieniu strony wnioskodawcy lub w swoim własnym, postąpi zgodnie z procedurami przewidzianymi przez przepisy prawne Wspólnoty.

Artykuł 5

Państwa członkowskie wprowadzą w życie wszelkie przepisy i regulacje prawne, od których zależy wywiązanie się z obowiązków nałożonych przez postanowienia niniejszej dyrektywy. Nastąpi to nie później niż 1 stycznia 1992 roku. Państwa członkowskie poinformują bezzwłocznie o tym fakcie Komisję. Opracowane przepisy muszą odnosić się do postanowień niniejszej dyrektywy lub być uzupełnione nimi przy oficjalnej publikacji. Sposób, w jaki zostaną one uwzględnione zostanie określony przez państwa członkowskie.

Artykuł 6

Niniejsza dyrektywa odnosi się do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 31 maja 1991 roku.

*W imieniu Rady
Przewodniczący
A. BODRY*

ZAŁĄCZNIK

Lista przedsiębiorstw gazowniczych i sieci wysokociśnieniowych:

Państwo Członkowskie	Przedsiębiorstwo
Republika Federalna Niemiec	Bayerngas GmbH BeB Erdgas und Erdoel GmbH Deutsche Erdagas Transport GmbH Energieversorgung Weser Ems AG Erdegas Verkaufs-Gesellschaft GmbH Ferngas Nordbayern GmbH Ferngas Salzgitter GmbH Gas-Union GmbH Mobil Oil AG Ruhrgas Ag Saar Ferngas AG Thyssegas GmbH Vereinigte Elektrizitaetswerke Westfalen AG Westfaelische Ferngas AG Energieversorgung Mittelrhein Ewag, Nuernberg Erdgas Schwaben GmbH Erdgas Suedbayern GmbH GEW Koel Gasversorgung Sueddeutschland Gasversorgung Suedhannover/Nordhessen Hamburger Gaswerke Landesgasversorgung Niedersachsen Main-Gaswerke AG SchleswAG AG Suedhessische Gas und Wasser AG Technische Werke der Stadt Stuttgart AG Thuega AG GASAG, Berlin
Dostawcy i dystrybutorzy końcowi (władze miejskie etc.) oraz więksi użytkownicy końcowi:	
Belgia	Distrigaz SA,
Dania	sieć publiczna Dansk Naturgas A/S,
Hiszpania	Empresa National de Gas SA (Engas), Catalana de Gas, Gas de Eskuadi,
Grecja	DEPA
Luksemburg	SOTEG
Holandia	NV Nederlanse Gasunie
Włochy	Snam SpA
Francja	Gas de France SINGSO - sieć publiczna Compagne Française Methane (Cefem)
Wielka Brytania	British Gas sieć wysokociśnieniowa
Irlandia	Irish Gas Board

DYREKTYWA RADY NR 90/547/EEC

z dnia 29 października 1990
w sprawie przesyłu energii elektrycznej przez sieci.

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

mając na względzie Traktat powołujący Europejską Wspólnotę Gospodarczą, a w szczególności jego artykuł 100a,

mając na względzie propozycję Komisji ⁽¹⁾,

we współpracy z Parlamentem Europejskim⁽²⁾,

mając na względzie opinię Komitetu Ekonomiczno – Społecznego⁽³⁾,

i zważywszy, że:

należy podjąć środki zmierzające do stopniowego utworzenia rynku wewnętrznego w okresie do 31 grudnia 1992 r.,

Rada Europejska na swoich kolejnych posiedzeniach, w szczególności w Rhodes, uznała potrzebę stworzenia wewnętrznego rynku energetycznego, a także zważywszy, że utworzenie takiego rynku, zwłaszcza w sektorze energii elektrycznej, umożliwi dalsze rozwinięcie celów energetycznych Wspólnoty,

utworzenie jednolitego rynku wewnętrznego wymaga większej integracji europejskiego rynku energetycznego,

energia elektryczna stanowi kluczowy element bilansu energetycznego Wspólnoty,

przy tworzeniu wewnętrznego rynku energetycznego, zwłaszcza w sektorze energii elektrycznej, należy uwzględniać cele spójności gospodarczej i społecznej, tj. konkretnie mówiąc gwarancję optymalnych dostaw energii elektrycznej wszystkim obywatelom we wszystkich regionach wspólnoty, w celu poprawy oraz harmonizacji warunków bytowych i podstaw do rozwoju, w szczególności w regionach mniej uprzywilejowanych,

polityka energetyczna, w stopniu większym niż jakiekolwiek inne środki zmierzające do budowy rynku wewnętrznego, nie może być realizowana jedynie w celu zmniejszenia kosztów i utrzymania konkurencji, ale musi także uwzględniać potrzebę bezpieczeństwa dostaw i zgodności metod wytwarzania energii z wymogami środowiska naturalnego,

realizując ten cel należy uwzględniać szczególne cechy sektora energetycznego,

wymiana handlowa w zakresie energii elektrycznej pomiędzy sieciami wysokiego napięcia w Europie wzrasta z roku na rok, zaś bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej we Wspólnocie Europejskiej zostałoby zwiększone, a koszty zmniejszone poprzez koordynację budowy i eksploatacji połączeń, których tego rodzaju handel wymaga,

wymiana energii elektrycznej pomiędzy sieciami, w oparciu o umowy o minimalnym okresie obowiązywania dłuższym niż jeden rok, jest tak intensywna, iż wymaga systematycznego informowania Komisji o propozycjach transakcji i ich skutkach,

(1) Dz. UWE nr C 8, z 13.01.1990, str. 4

(2) Dz. UWE nr C 113, z 7.05.1990, str. 91 i Decyzja z 10 października 1990r. (jeszcze nie opublikowane w Dzienniku Urzędowym)

(3) Dz. UWE nr C 75, z 26.03.1990, str. 23

intensyfikacja przesyłu pomiędzy sieciami jest możliwa i pożądana, podobnie jak uwzględnianie priorytetów bezpieczeństwa i jakości dostaw energii elektrycznej,

zgodnie z wynikami studiów, większa wymiana pomiędzy sieciami może zminimalizować koszty inwestycji i paliw zaangażowanych przy produkcji i przesyłaniu energii elektrycznej oraz może zapewnić optymalne wykorzystanie środków produkcji i infrastruktury,

powyższy handel wciąż napotyka na przeszkody,

za wyjątkiem czynników technicznych i cech samych sieci, przeszkody te można zmniejszyć nakładając obowiązek przesyłania energii elektrycznej za pośrednictwem sieci i wprowadzając odpowiedni system kontroli przestrzegania tego obowiązku,

obowiązek ten i system kontroli dotyczą przesyłu energii elektrycznej będącej przedmiotem handlu leżącego w interesie Wspólnoty, tj. przesyłu za pośrednictwem sieci wysokiego napięcia,

warunki umów dotyczących przesyłu pomiędzy sieciami muszą być negocjowane przez podmioty odpowiedzialne,

warunki przesyłu muszą być uczciwe i nie mogą, pośrednio ani bezpośrednio, prowadzić do zaistnienia warunków sprzecznych z zasadami konkurencji Wspólnoty,

w celu ułatwienia zawierania umów o przesył, Komisja zapewnia ustanowienie procedury arbitrażowej, o rozpoczęcie której może zwrócić się jedna ze stron i której wynik nie miałby skutków wiążących,

niezbędna jest harmonizacja środków dotyczących przesyłu energii, podjętych przez państwa członkowskie,

utworzenie wewnętrznego rynku energii elektrycznej wpłynie pozytywnie na dynamiczny proces pełniejszej integracji krajowych sieci energetycznych,

w tym kontekście szczególne środki i programy dotyczące infrastruktury powinny być wprowadzone w życie w celu przyspieszenia efektywnego i społecznie korzystnego przyłączania peryferyjnych obszarów i wysp Wspólnoty do jej sieci,

połączenia głównych sieci europejskich, w ramach których handel musi być koordynowany, obejmują obszar geograficzny nie pokrywający się z granicami Wspólnoty,

dążenie do współpracy z krajami trzecimi, korzystającymi z połączonej sieci europejskiej, niesie ze sobą oczywiste korzyści,

PRZYJĘŁA NASTĘPUJĄCĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Państwa członkowskie podejmą wszelkie środki niezbędne do ułatwienia przesyłu energii elektrycznej pomiędzy sieciami wysokiego napięcia, zgodnie z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 2

1. Każda transakcja przesyłu energii elektrycznej na poniższych warunkach stanowi tranzyt w rozumieniu niniejszej Dyrektywy, ni naruszając szczególnych porozumień zawartych pomiędzy Wspólnotą i krajami trzecimi:
 - (a) przesył dokonywany jest przez podmiot odpowiedzialny w danym państwie członkowskim za sieć wysokiego napięcia, za wyjątkiem sieci dystrybucyjnej, na terytorium państwa członkowskiego, który to przesył przyczynia się do efektywnego funkcjonowania połączeń wysokiego napięcia w Europie,
 - (b) sieci, z których i do których następuje przesył, znajduje się na obszarze Wspólnoty,
 - (c) przesył jest dokonywany przez co najmniej jedną granicę wewnątrz wspólnotową.
5. Przepisy niniejszej Dyrektywy mają zastosowanie do sieci przesyłu wysokiego napięcia i odpowiedzialnych za nie podmiotów w państwach członkowskich, wymienionych w Załączniku. W miarę potrzeb, wykaz ten zaktualizuje się decyzją Komisji, w porozumieniu z zainteresowanym państwem członkowskim, w kontekście celów niniejszej Dyrektywy, a zwłaszcza biorąc pod uwagę ust. 1(a).

Artykuł 3

1. Umowy dotyczące przesyłu pomiędzy sieciami będą negocjowane przez podmioty odpowiedzialne za dane sieci i za jakość świadczonych usług oraz, w miarę potrzeby, z podmiotami odpowiedzialnymi państwach członkowskich za import i eksport energii elektrycznej.
2. Warunki przesyłu będą, zgodnie z zasadami Traktatu, niedyskryminujące i sprawiedliwe dla wszystkich zainteresowanych stron, nie będą zawierały nieuczciwych klauzul lub nieuzasadnionych ograniczeń i nie będą zagrażały bezpieczeństwu dostaw lub jakości usług, w szczególności uwzględniając wykorzystanie produkcji rezerwowej i jak najefektywniejsze funkcjonowanie istniejącego systemu.
3. Państwa członkowskie podejmą środki niezbędne do zapewnienia, że podlegające ich jurysdykcji podmioty, wymienione w Załączniku, niezwłocznie:
 - powiadamiają Komisję i odpowiednie władze krajowe o każdym wniosku o przesył, w związku z umowami sprzedaży energii elektrycznej o minimalnym okresie obowiązywania dłuższym niż 1 rok,
 - rozpoczną negocjacje dotyczące warunków proponowanego przesyłu energii elektrycznej,
 - poinformują Komisję i odpowiednie władze krajowe o zawarciu umowy o przesył energii,
 - poinformują Komisję i odpowiednie władze krajowe o przyczynach zakończenia się niepowodzeniem negocjacji na temat umowy w ciągu 12 miesięcy od powiadomienia o wniosku.
4. Każda z zainteresowanych stron może zwrócić się o poddanie warunków przesyłu procedurze arbitrażowej, prowadzonej przez organ powołany i kierowany przez Komisję, w którym reprezentowane będą podmioty odpowiedzialne za sieci przesyłowe we Wspólnocie.

Artykuł 4

Jeżeli przyczyny braku porozumienia co do wniosku o przesył wydają się nieuzasadnione lub niewystarczające, Komisja, działając na podstawie skargi wnioskodawcy lub z własnej inicjatywy, zastosuje procedury przewidziane w prawie wspólnotowym.

Artykuł 5

Państwa członkowskie wprowadzą w życie prawa, rozporządzenia i przepisy administracyjne niezbędne do dostosowania się do niniejszej Dyrektywy nie później niż 1 lipca 1991 r., niezwłocznie informując o tym Komisję.

Artykuł 6

Niniejsza Dyrektywa jest skierowana do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, 29.10.1990

Za Radę

A. Battaglia

Prezydent

ZAŁĄCZNIK

Lista przedsiębiorstw i sieci elektroenergetycznych Wspólnoty objętych dyrektywą

Państwo członkowskie	Przedsiębiorstwo	Sieć
Republika Federalna Niemiec	Badenwerk AG Bayernwerk AG Berliner Kraft und Licht AG (Bewag) Energie-Versorgung Schwaben AG (EVS) Hamburgische Elektrizitätswerke (HEW) Preussen-Elektra AG RWE Energie AG Vereinigte Elektrizitätswerke Westfalen AG (VEW)	⇒⇒ sieci przesyłowe
Belgia	CPTE – Société pour la coordination de la production et du transport de l'électricité	organizacja do koordynacji ogólnej sieci dystrybucyjnej
Dania	ELSAM ELKRAFT	ogólna sieć dystrybucyjna (Jutlandia) ogólna sieć dystrybucyjna (Zelandia)
Hiszpania	Red Eléctrica de España, S.A.	
Francja	Électricité de France	ogólna sieć dystrybucyjna
Grecja	Dimósia Epicheirisi Ilektrismoy (DEI)	ogólna sieć dystrybucyjna
Irlandia	Electricity Supply Board	
Włochy	ENEL	ogólna sieć dystrybucyjna
Luksemburg	Cegedel	ogólna sieć dystrybucyjna
Holandia	SEP	
Portugalia	EDP	ogólna sieć dystrybucyjna
Wielka Brytania	National Grid Company Scottish Power Scottish Hydro-Electric Northern Ireland Electricity	ogólna sieć dystrybucyjna ogólna sieć dystrybucyjna
		ogólna sieć

		dystyrybucyjna ⇒⇒ sieci przesyłowe wysokich napięć
--	--	--

ROZPORZĄDZENIE RADY (WE) nr 736/96

z dnia 22 kwietnia 1996

w sprawie zawiadamiania Komisji o projektach inwestycyjnych służących Wspólnocie w sektorach ropy naftowej, gazu ziemnego i elektryczności.

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności zaś jego artykuł 213,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, a w szczególności zaś jego art. 187,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

w imię jasności, przy okazji nowych poprawek koniecznym staje się ponowne ujęcie rozporządzenia Rady (EWG) nr 1056/72 z dnia 18 maja 1972 w sprawie powiadamiania Komisji o projektach inwestycji w sektorach ropy naftowej, gazu ziemnego i elektryczności⁴;

wprowadzenie wspólnej polityki energetycznej jest jednym z zadań, które Komisja postawiła przed sobą; zadaniem Komisji jest zaproponowanie środków, które należy przedsięwziąć w tym celu:

informacja uzyskiwana na mocy wspomnianego rozporządzenia jest konieczna dla bieżącej działalności Komisji i dane te są jedynym oficjalnym źródłem informacji Komisji na temat rozwoju w produkcji, przetwarzaniu i pojemności przesyłu w sektorach elektryczności, ropy naftowej i gazu ziemnego;

po zapoznaniu się z obwieszczeniem Komisji z dnia 18 grudnia 1968 r. na temat wstępnych wytycznych dla wspólnotowej polityki energetycznej, Rada, podczas swojej 88-mej sesji w dniu 13 listopada 1969 roku:

- zatwierdziła podstawowe zasady tego obwieszczenia w świetle sprawozdania Komitetu Stałych Przedstawicieli,

¹ Dz.U. WE nr C 346, z dnia 23.12.1995, str.10

² Dz.u. WE nr C 17, z dnia 22.01.1996

³ Dz.U. WE nr C 18, z dnia 22.01.1996, str.107

⁴ Dz.U. WE nr L 120, z dnia 25.05.1972, str.7. Rozporządzenie ostatnio poprawiane przez rozporządzenie (EWG) nr 1215/67 (Dz.U. WE nr L 140, z dnia 28.05.1976, str.1)

- zwróciła się do Komisji o przedstawienie możliwie jak najszybciej najbardziej pilnych wniosków w tej dziedzinie,
- wyraziła zgodę na rozpatrzenie tych wniosków możliwie jak najszybciej tak, aby ustanowić politykę energetyczną Wspólnoty;

uzyskanie obrazu całościowego rozwoju inwestycji we Wspólnocie jest jedną z cech takiej polityki, w szczególności, aby umożliwić Wspólnocie poczynienie koniecznych porównań;

osiągnięcie tego zadania wymaga najbardziej dokładnych informacji na temat inwestycji; w stosunku do węgla i energii atomowej, przedsiębiorstwa są zobowiązane, na mocy Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Węgla i Stali oraz Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, informować o projektach inwestycji; pożądanym jest zapewnienie szczegółowej informacji dotyczącej ropy naftowej, gazu ziemnego i elektryczności; w tym celu, Komisja powinna być informowana o projektach inwestycji służącym Wspólnocie w sektorach, których dotyczą;

aby Komisja mogła spełnić to zadanie, powinna być także informowana w odpowiednim czasie o wszelkich podstawowych zmianach w takich projektach, w szczególności dotyczących czasu potrzebnego do ich realizacji i ich planowanej pojemności; w wyniku tego, dostarczanie takich szczegółów jest również niezbędne;

niektóre państwa członkowskie nie potrzebują nakładać tego obowiązku na osoby lub przedsiębiorstwa, w celu upewnienia projektów inwestycji, o których Komisja musi następnie zostać powiadomiona;

ze względu na techniczne, finansowe, przemysłowe i społeczne aspekty projektów inwestycji w dziedzinie elektryczności, zwiększa się tendencja do tworzenia takich projektów co najmniej pięć lat przed spodziewanym rozpoczęciem prac;

koniecznym jest więc zapewnienie, aby Komisja była informowana o projektach inwestycji w dziedzinie elektryczności, w których rozpoczęcie prac spodziewane jest w ciągu pięciu lat od 1 stycznia bieżącego roku;

w przypadku rafinerii ropy naftowej, inwestycje w zakłady odsiarczające odpady, gazu ziemnego, materiałów podawanych lub innych produktów naftowych stają się coraz ważniejsze w świetle rygorystycznych norm jakości przyjmowanych przez Wspólnotę w celu kontroli zanieczyszczenia środowiska;

art. 41 i 42 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej stanowią, że Komisja musi zostać poinformowana o jakiegokolwiek inwestycji jądrowej nie później niż na trzy miesiące przed zakończeniem pierwszych umów z dostawcami bądź na trzy miesiące przed rozpoczęciem prac; oznacza to, że w rzeczywistości wiadomość o projekcie jest otrzymywana w chwili, gdy projekt ten jest już na bardzo zaawansowanym etapie i nawet wtedy powiadomienie dokonywane jest z inicjatywy osoby lub przedsiębiorstwa inwestującego oraz w wybranym przez niego terminie;

aby móc pomagać przemysłowi w podejmowaniu inwestycji oraz modyfikacji dostosowujących koniecznym dla dostaw dla zakładów przemysłu ciężkiego w programach

inwestycyjnych dotyczących dostaw energii elektrycznej, Komisja musi być informowana o projektach uczestniczących w tych programach z wystarczającym wyprzedzeniem przed ich wdrożeniem, tak aby była w stanie zapewnić przemysłowi informację - dokładną z niewielkimi odchyleniami, w zależności od stopnia końcowego zaangażowania w stosunku do planów konstrukcyjnych - co pozwoli na oszacowanie ryzyka technicznego, finansowego i społecznego;

w sektorach elektryczności i gazu ziemnego, inwestycje dotyczące odpowiednio podziemnych i podwodnych kabli transmisyjnych oraz gazociągów, które tworzą istotne elementy składowe krajowych lub międzynarodowych sieci wzajemnie połączonych a także w sieciach trans-europejskich, są z korzyścią dla Wspólnoty; Komisja potrzebuje informacji na temat takich projektów, aby móc wypełniać swoje zadania w sektorach elektrycznym i gazu ziemnego; powinny zostać wprowadzone przepisy, które zapewnią, że takie projekty są przekazywane do Komisji;

doświadczenie wskazuje, że daty 15 lutego i 15 stycznia pozostawiają osobom lub przedsiębiorstwom zainteresowanym oraz państwom członkowskim niewystarczający okres czasu do zebrania koniecznych informacji;

pożądanym jest, aby Komisja mogła, gdzie stosowne, określić pewne praktyczne szczegóły, jak na przykład sposób oraz treść powiadomień;

doświadczenie wskazuje, że niektóre z zebranych danych nakłada ograniczenia administracyjne, które idą dalej niż jest to konieczne, w stosunku do spodziewanych korzyści; konieczne jest zmniejszenie oraz zmiana zbieranych danych;

przestrzeganie obowiązków nałożonych przez niniejsze rozporządzenie oraz poufność zebranych informacji powinny zostać zapewnione,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. Państwa członkowskie, do 15 kwietnia każdego roku, przekażą Komisji informacje, które otrzymały na podstawie przepisów ust. 2 dotyczących inwestycji obejmujących produkcję, transport, magazynowanie oraz dystrybucję ropy naftowej, gazu ziemnego lub elektryczności, w których rozpoczęcie prac planowane jest w ciągu trzech lat, w przypadku projektów w sektorze ropy naftowej i gazu ziemnego, lub pięciu lat, w przypadku projektów w sektorze elektrycznym; takie informacje muszą uwzględniać najnowszy rozwój sytuacji.

Państwa członkowskie załączają do komunikatów wszelkie swoje uwagi.

2. W celu spełnienia obowiązku nałożonego przez ust. 1, zainteresowane osoby i przedsiębiorstwa, przed 15 marca każdego roku, przekażą szczegóły swoich inwestycji opisanych w ust. 1 państwu członkowskiemu, na którego obszarze planowana jest ich realizacja. Przepis ten nie obowiązuje, gdy państwo członkowskie zdecyduje o podjęciu innych środków, aby dostarczyć Komisji informacje na temat inwestycji określonych w ust.

- 1.
3. Informacje przewidziane w ust. 1 i 2 będzie wskazywała objętość pojemności zamówionych lub budowanych lub których wycofanie z użycia jest planowane w ciągu trzech lat.
4. Przy obliczaniu pojemności lub wymiarów wspomnianych w załączniku, państwa członkowskie, osoby lub przedsiębiorstwa zainteresowane uwzględnią wszystkie części projektu, tak dalece, jak tworzą one technicznie niepodzielną całość, nawet jeśli projekt jest realizowany w kilku następujących po sobie etapach.
5. Informacje przewidziane w ust. 1 i 2 obejmują także projekty inwestycji, których główne cechy (lokalizacja, kontraktor, przedsiębiorca, dane techniczne itd.) mogą, w całości albo częściowo, podlegać dalszemu badaniu lub końcowej autoryzacji przez właściwe władze.

Artykuł 2

1. Mając na uwadze projekty planowanych inwestycji lub w trakcie realizacji, wszelkie informacje, jak określone w art. 1, wskazują następujące dane:
 - dokładny cel i charakter takich inwestycji,
 - planowana pojemność lub moc,
 - prawdopodobny termin uruchomienia,
 - rodzaj stosowanych surowców.

W przypadku planowanego wycofania z użycia, informacja powinna zawierać:

- rodzaj i pojemność lub moc urządzeń,
- prawdopodobną datę wycofania urządzeń z użycia.

2. W zakresie ograniczeń opisanych w niniejszym rozporządzeniu oraz jego załączniku, Komisja ma prawo przyjąć przepisy wdrażające w zakresie formularza, treści i innych szczegółów powiadomień określonych w art. 1.

Artykuł 3

Komisja przedstawi Radzie streszczenie informacji uzyskanych na mocy niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 4

Informacja przekazywana stosując niniejsze rozporządzenie jest traktowana jako poufna. Ten przepis nie zapobiega opublikowaniu informacji ogólnych lub streszczeń nie zawierających szczegółów dotyczących poszczególnych przedsięwzięć.

Artykuł 5

Państwa członkowskie podejmą stosowne środki, aby zapewnić przestrzeganie obowiązków powstałych na mocy art. 1 ust. 2 i art. 4.

Artykuł 6

Po upływie pięciu lat Komisja przedłoży Radzie sprawozdanie z wdrożenia niniejszego rozporządzenia oraz z tego, jak ono przyczyniło się do wykonania wyznaczonych celów. Do sprawozdania załączone będą propozycje koniecznych zmian.

Artykuł 7

Uchyla się rozporządzenie (EWG) nr 1056/72.

Artykuł 8

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 22 kwietnia 1996.

W imieniu Rady
W. LUCHETTI
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

PROJEKTY INWESTYCJI

1. ROPA NAFTOWA

1.1 Rafinowanie

- zakłady destylujące z pojemnością nie mniej niż 1 000 000 ton rocznie,
- zwiększenie pojemności destylującej powyżej 1 000 000 ton rocznie,
- zakłady reformingu/ krakingu z minimalną pojemnością 500 ton dziennie,
- zakłady odsiarczające osadu oleju/ gazu napędowego ropy/ materiału podawanego/ innych produktów naftowych.

Nie dotyczy zakładów chemicznych, które nie produkują oleju napędowego i/lub paliw

silnikowych, lub które produkują je jako produkt uboczny.

2. GAZ ZIEMNY

2.1 *Przesył*

- transgraniczne gazociągi oraz projekty wspólnego zainteresowania określone w wytycznych ustanowionych w oparciu o art. 129c Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,
- stacje końcowe (terminale) dla sprowadzania płynnego gazu ziemnego.

Nie dotyczy rurociągów gazowych oraz terminali dla celów wojskowych i zaopatrujących zakłady chemiczne nie wytwarzające produktów energetycznych, lub które produkują je jako produkty uboczne.

2.2 *Dystrybucja*

- podziemne urządzenia magazynujące o pojemności nie mniejszej niż 150 000 000 m³.

Nie dotyczy urządzeń do celów wojskowych i zaopatrujących zakłady chemiczne nie wytwarzające produktów energetycznych, lub które produkują je jako produkty uboczne.

3. ELEKTRYCZNOŚĆ

3.1 *Produkcja*

- elektrownie ciepłne (generatory z pojemnością jednostkową 200 MW lub więcej)
- hydro-elektryczne siłownie (elektrownie posiadające pojemność 50 MW lub więcej)

3.2 *Przesył*

- przewody transmisyjne naziemne, jeśli są dostosowane do napięcia 345 kV lub więcej,
- podziemne lub podwodne kable transmisyjne, jeśli są dostosowane do napięcia 100 kV lub więcej oraz stanowią zasadnicze połączenie w krajowej lub międzynarodowej sieci połączeń,
- projekty dla dobra wspólnego określone w wytycznych ustanowionych w oparciu o art. 129c Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

LISTA PRZEKAZANYCH DOKUMENTÓW
DO
PROJEKTU USTAWY
O ZMIANIE USTAWY – PRAWO ENERGETYCZNE

przyjętego przez Radę Ministrów
w dniu 19 marca 2002 r.

Obszar Negocjacyjny: „Energia”
Narodowy Program Przygotowania do Członkostwa Polski w Unii Europejskiej:
Rozdział 14, priorytet 14.1

1.	Deklaracja dotycząca dostosowawczego charakteru projektu ustawy wraz z uzasadnieniem jego dostosowawczego charakteru
2.	Projekt ustawy wraz z uzasadnieniem
3.	Zestawienie przepisów dostosowujących projektowanej ustawy z odpowiednimi przepisami Unii Europejskiej (tabela zgodności)
4.	Opinia Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej wydana dnia 22 marca 2002r.
5.	Tłumaczenia następujących aktów prawa Unii Europejskiej, w wersji papierowej i elektronicznej: 1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 96/92/WE z 19 grudnia 1996 r. dotycząca wspólnych zasad wewnętrznego dla rynku wewnętrznego energii elektrycznej, 2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 98/30/WE z 22 czerwca 1998 r. w sprawie wspólnych zasad dotyczących wewnętrznego rynku gazu ziemnego, 3. Dyrektywa Rady 91/296/EWG z 31 maja 1991 r. dotycząca przesyłu gazu ziemnego poprzez sieci, 4. Dyrektywa Rady 90/547/EWG z 29 października 1990 r. w sprawie przesyłu energii elektrycznej przez sieci, 5. Rozporządzenie Rady (WE) nr 736/96 z 22 kwietnia 1996 r. w sprawie zawiadamiania Komisji o projektach inwestycyjnych służących Wspólnocie w sektorach ropy naftowej, gazu ziemnego i elektryczności.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 4 kwietnia 2002 r.

Cena 4,92 zł + 22% VAT

